



## Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

---

### Sammanfattning

I betänkandet behandlar utrikesutskottet regeringens förslag till anslag i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som inkluderar förslag från Riksrevisionen till riksdagen om myndighetens anslag för internationellt utvecklingsarbete, och 134 motionsyrkanden som har väckts under allmänna motionstiden 2013.

De motioner om utvecklingsbiståndet som behandlas i betänkandet avser övergripande mål för internationellt bistånd, finansiering från biståndsramen av utgifter inom andra utgiftsområden (s.k. avräkningar), främjande av internationella åtaganden om stöd till utveckling och fördelningen på anslag inom utgiftsområde 7. De rör också förslag om den närmare inriktningen av biståndsinsatser, kapitaltillskott till det statliga bolaget Swedfund International AB samt styrningsfrågor och resultatuppföljning.

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen om att biståndsramen för internationellt utvecklingsarbete fastställs till 1 procent av beräknad BNI för 2014, vilket motsvarar 38,4 miljarder kronor. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om anslag inom utgiftsområdet som uppgår till drygt 31,8 miljarder kronor. Vidare tillstyrker utskottet de bemyndiganden som regeringen har föreslagit och förslagen från Riksrevisionen om anslag och bemyndigande.

Utskottet förordar att riksdagen delvis bifaller regeringens förslag om målet för utgiftsområde 7 med den ändringen att målet ska ha följande lydelse: ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck”. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att målen för utgiftsområdets underindelningar ska upphöra att gälla.

Samtliga motionsförslag som behandlas i betänkandet avstyrks. Vissa motioner behandlas förenklat i ett särskilt avsnitt.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet har inte deltagit i beslutet om biståndsramen och anslagstilldelningen. Dessa partier redovisar i stället sina ställningstaganden om biståndsramen och anslagen i särskilda yttranden.

I ärendet finns 30 reservationer och 4 särskilda yttranden.

# Innehållsförteckning

Sammanfattning .....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut .....	4
Redogörelse för ärendet .....	9
Ärendet och dess beredning .....	9
Budgetprocessen i riksdagen .....	10
Bakgrund .....	10
Propositionens huvudsakliga innehåll .....	11
Utskottet .....	14
Övergripande mål .....	14
Propositionen .....	14
Motionerna .....	14
Utskottets överväganden .....	15
Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 .....	17
Propositionen .....	17
Motionerna .....	18
Biståndsramen, avräkningar från biståndsramen, internationella åtaganden om stöd till utveckling, internationella utvecklingsmål efter 2015 .....	18
Styrning, uppföljning och utvärdering .....	20
Prioriteringar inom biståndet, särskilda svenska insatser för att nå millenniemålen, anslagen .....	21
Utskottets överväganden .....	26
Biståndsramen, avräkningar från biståndsramen, internationella åtaganden om stöd till utveckling, internationella utvecklingsmål .....	26
Resultatredovisningen i budgetpropositionen .....	34
Styrning, uppföljning och utvärdering av biståndet .....	35
Prioriteringar inom biståndet, särskilda svenska insatser för att nå millenniemålen, anslagen .....	42
Allmänna frågor om inriktningen av Sveriges och EU:s utvecklingsbistånd, särskilda insatser för att nå millenniemålen, humanitära insatser .....	42
Swedfund .....	53
Revisionens iakttagelser .....	54
Anslag och bemyndiganden .....	55
Övriga yrkanden .....	57
Reservationer .....	58
1. Mål för utgiftsområde 7, punkt 1 – motiveringen (SD) .....	58
2. Övriga frågor om övergripande mål, punkt 2 (MP) .....	59
3. Övriga frågor om övergripande mål, punkt 2 (V) .....	60
4. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (SD) .....	60
5. Avräkningar – regelverk och information, punkt 4 (S, MP, V) .....	64
6. Skuldavskrivningar, punkt 5 (S, MP) .....	65
7. Skuldavskrivningar, punkt 5 (V) .....	66
8. Dacs regelverk, punkt 6 (V) .....	66

9. Internationella insatser för bistånd och millenniemålen, punkt 7 (S) .....	67
10. Internationella insatser för bistånd och millenniemålen, punkt 7 (MP, V) .....	68
11. Kapital- och skatteflykt, punkt 8 (S, MP, V) .....	69
12. EU:s insatser för millenniemålen, punkt 9 (V) .....	69
13. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 (S) .....	71
14. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 (SD) .....	71
15. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 – motiveringen (V) .....	72
16. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (S) .....	73
17. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (MP, V) .....	75
18. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (SD) .....	76
19. Biståndspolitisk plattform, punkt 12 (MP, SD, V) .....	76
20. Mottagarlandets behov, punkt 13 (S, MP, V) .....	77
21. Multilateralt bistånd, punkt 14 (MP, V) .....	77
22. Budgetstöd, punkt 15 (SD) .....	78
23. Kulturens roll, punkt 16 (S, MP, V) .....	79
24. Sanitet, punkt 17 (SD) .....	79
25. Sanitet, punkt 17 – motiveringen (V) .....	80
26. Klimatinsatser, punkt 18 (MP, V) .....	81
27. Biologisk mångfald, punkt 19 (MP, V) .....	81
28. Markinvesteringar, punkt 20 (S, MP, V) .....	82
29. Givardialog, punkt 21 (MP) .....	83
30. FN:s kvinnokonvention, punkt 22 (V) .....	83
Särskilda yttranden .....	84
1. Mål för utgiftsområde 7, punkt 1 (S, MP, V) .....	84
2. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (S) .....	85
3. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (MP) .....	88
4. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (V) .....	91
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag .....	98
Propositionen .....	98
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013 .....	99
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag .....	111
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag .....	112
<i>Bilaga 4</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkterna 3 och 25 .....	113
<i>Bilaga 5</i>	
Reservantens anslagsförslag .....	115

## Utskottets förslag till riksdagsbeslut

### 1. Mål för utgiftsområde 7

Riksdagen godkänner regeringens förslag om målet för Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med den ändringen att målet ska vara ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck” och godkänner att målen för utgiftsområdets underindelningar Internationellt utvecklingssamarbete respektive Reformsamarbete i Östeuropa upphör att gälla. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkterna 3 och 4 samt bifaller delvis proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 2.

*Reservation 1 (SD) – motiveringen*

### 2. Övriga frågor om övergripande mål

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 18,

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 4.

*Reservation 2 (MP)*

*Reservation 3 (V)*

### 3. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7

#### a) Biståndsramen

Riksdagen fastställer biståndsramen för 2014 till 1 procent av den bruttonationalinkomst för 2014 som beräknats vid budgeteringstillfället. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 1 och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

#### b) Avräkningar från biståndsramen

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

#### c) Anslag och anslagsvillkor för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet har angett, anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt utskottets förslag i bilaga 3 till betänkandet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkterna 8 och 10 samt avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*d) Bemyndigande om garantier för biståndsverksamhet*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 6.

*e) Bemyndigande om kapitaltillskott till Swedfund*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 besluta om kapitaltillskott till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB på högst 400 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 7 och avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*Reservation 4 (SD)*

#### **4. Avräkningar – regelverk och information**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 17,  
2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 5,  
2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del och  
2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 76.

*Reservation 5 (S, MP, V)*

#### **5. Skuldavskrivningar**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 3,  
2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 23 och 24 samt  
2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 4.

*Reservation 6 (S, MP)*

*Reservation 7 (V)*

#### **6. Dacs regelverk**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 16 och 20.

*Reservation 8 (V)*

#### **7. Internationella insatser för bistånd och millenniemålen**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 19 i denna del och  
2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 23 och 75 i  
denna del.

*Reservation 9 (S)*

*Reservation 10 (MP, V)*

**8. Kapital- och skatteflykt**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 14.

*Reservation 11 (S, MP, V)***9. EU:s insatser för millenniemålen**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 3 och 22.

*Reservation 12 (V)***10. Utvecklingsmål efter 2015**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7 samt

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 24.

*Reservation 13 (S)**Reservation 14 (SD)**Reservation 15 (V) – motiveringen***11. Styrning, uppföljning och utvärdering**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17,

2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del,

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkandena 22 och 23 samt

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 79.

*Reservation 16 (S)**Reservation 17 (MP, V)**Reservation 18 (SD)***12. Biståndspolitisk plattform**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del.

*Reservation 19 (MP, SD, V)***13. Mottagarlandets behov**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 1.

*Reservation 20 (S, MP, V)***14. Multilateralt bistånd**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 8 och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 20.

*Reservation 21 (MP, V)*

**15. Budgetstöd**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 19 i denna del.

*Reservation 22 (SD)*

**16. Kulturens roll**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 82.

*Reservation 23 (S, MP, V)*

**17. Sanitet**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3.

*Reservation 24 (SD)*

*Reservation 25 (V) – motiveringen*

**18. Klimatinsatser**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 22 och 77.

*Reservation 26 (MP, V)*

**19. Biologisk mångfald**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 40.

*Reservation 27 (MP, V)*

**20. Markinvesteringar**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 8 och

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 46.

*Reservation 28 (S, MP, V)*

**21. Givardialog**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 83.

*Reservation 29 (MP)*

**22. FN:s kvinnokonvention**

Riksdagen avslår motion

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 12.

*Reservation 30 (V)*

**23. Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1**

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 62 676 000 000 kronor 2015–2025. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 5.

**24. Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5**

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2014 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2015–2017. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 9.

**25. Vissa övriga frågor**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 28 november 2013

På utrikesutskottets vägnar

*Sofia Arkelsten*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Arkelsten (M), Walburga Habsburg Douglas (M), Carina Hägg (S)<sup>1</sup>, Christian Holm (M), Tommy Waidelich (S)<sup>2</sup>, Mats Johansson (M), Carin Runeson (S)<sup>3</sup>, Fredrik Malm (FP), Olle Thorell (S)<sup>4</sup>, Kenneth G Forslund (S)<sup>5</sup>, Christer Winbäck (FP), Désirée Pethrus (KD), Julia Kronlid (SD), Hans Linde (V)<sup>6</sup>, Désirée Liljevall (S)<sup>7</sup>, Staffan Danielsson (C) och Valter Mutt (MP)<sup>8</sup>.

<sup>1-8</sup> Avstår från ställningstagande under punkt 3.



# Redogörelse för ärendet

## Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas regeringens budgetförslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som inkluderar förslag från Riksrevisionen till riksdagen om myndighetens anslag för internationellt utvecklingssamarbete (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7).

I betänkandet behandlas också ett stort antal motionsförslag från den allmänna motionstiden hösten 2013.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2014 och förslagen i anslagsmotionerna från Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet. I bilaga 3 finns utskottets förslag till anslagsfördelning.

Vid sammanträdet den 17 oktober 2013 fick utskottet information från Frank Belfrage, kabinettssekreterare på Utrikesdepartementet, och Tanja Rasmusson, statssekreterare för biståndsfrågor, med medarbetare om kostnader inom andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 som ingår i biståndsramen (s.k. avräkningar). På begäran från utskottet lämnade Utrikesdepartementet därefter den 30 oktober 2013 skriftlig information om regeringens genomförande av strategin för multilateralt utvecklingssamarbete, avräkningar från biståndsramen, utbetalningar av multilateralt bistånd samt finansiering av Institute for Security and Development Policy.

Vid utskottets sammanträde den 5 november 2013 lämnade biståndsminister Hillevi Engström med medarbetare information om styrningsfrågor och medelshantering på biståndsområdet samt avräkningar.

Företrädare för utskottet träffade den 16 maj 2013 de kvinnliga afghanska parlamentsledamöterna Shukria Barakzai, Rangina Kargar, Rehana Azad och Shinkai Karokhail.

Företrädare för utrikesutskottet och finansutskottet träffade den 28 maj 2013 den palestinske riksrevisorn Samir Abuznaid.

Den 30 maj 2013 träffade företrädare för utskottet Rachel Kyle, vicepresident för hållbar utveckling vid Världsbanken.

Företrädare för utskottet träffade den 8 juli 2013 Mark Dybul, verkställande direktör vid Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria.

Den 30 augusti 2013 träffade företrädare för utrikesutskottet och finansutskottet Donald Kaberuka, president i Afrikanska utvecklingsbanken.

Företrädare för utskottet träffade den 2 oktober 2013 Sima Sami Bahous, biträdande generalsekreterare i FN och UNDP:s regionala chef för Arabstaterna.

Den 19 november 2013 träffade företrädare för utskottet Helena Nygren-Krug, senior rådgivare, Tobias Alfven, rådgivare, samt Judith Polsky, alla verksamma vid Un aids, FN:s gemensamma program mot hiv och aids.

Den 21 november 2013 träffade företrädare för utskottet Babatunde Oso-timehin, exekutivdirektör för FN:s befolkningsfond (UNFPA).

Den 23 oktober 2013 besökte utrikesutskottet Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Vid besöket lämnade generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka med medarbetare information om myndighetens verksamhet.

Den 6 november 2013 besökte utrikesutskottet Swedfund International AB. Vid besöket lämnade verkställande direktör Anna Ryott med medarbetare information om bolagets verksamhet.

Utskottet har i samband med ärendets beredning tagit del av Regeringskansliets faktapromemoria 2012/13:FPM152 Efter 2015: mot en bred och integrerad strategi för finansiering av fattigdomsutrotning och hållbar utveckling.

## Budgetprocessen i riksdagen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet högst får uppgå till (5 kap. 12§ riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2014 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd till 31 831 miljoner kronor (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56).

I detta ärende ska utrikesutskottet föreslå riksdagen hur detta belopp ska fördelas på anslag inom utgiftsområdet. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (5 kap. 12 § riksdagsordningen).

Betänkandet har disponerats så att de förslag i budgetpropositionen som gäller mål för utgiftsområdet och underindelningar inom detta samt motioner om övergripande mål behandlas först. Därefter behandlas regeringens övriga förslag i budgetpropositionen och övriga motioner om internationellt bistånd som väckts under den allmänna motionstiden 2013. Förslagen i dessa motioner gäller såväl biståndsramen och anslagsrelaterade frågor som mer allmänna inriktningsfrågor.

## Bakgrund

Målet för Sveriges politik för global utveckling (PGU) är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Detta mål, som fastställdes vid 2003 års beslut om den svenska politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112), har därmed legat fast i ett decennium.

Under förra riksmötet behandlade utskottet i betänkande 2012/13:UU12 regeringens skrivelse 2011/12:167 Genomförandet av samstämmighetspolitiken för utveckling – fokus: den globala utmaningen ekonomiskt utanförskap och motioner om politiken för global utveckling.

Sveriges globala utvecklingspolitik ska bidra till att uppnå FN:s millenniemål och innebära en samstämmighet och samverkan mellan politikområden. Den svenska politiken för global utveckling präglas av två perspektiv som ska vägleda regeringens gemensamma arbete: fattiga människors perspektiv på utveckling och ett rättighetsperspektiv.

Förvaltningsmyndigheter inom utgiftsområde 7 är Sida, Nordiska Afrikainstitutet och Folke Bernadotteakademin. Dessutom har Riksrevisionen ett ramanslag för internationellt utvecklingssamarbete som är klassificerat som bistånd enligt den definition som har fastställts av biståndskommittén (Dac, Development Assistance Committee) inom OECD (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling).

Utvärderingsmyndigheten Sadev (Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete) har avvecklats och ersattes 2013 av en ny utvärderingsfunktion, Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd (dir. 2013:11).

## Propositionens huvudsakliga innehåll

I budgetpropositionen (utg.omr. 7) föreslår regeringen att riksdagen fastställer biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2014 (prop.yrk. 1). Biståndsramen för 2014 beräknas enligt regeringen uppgå till 38 370 miljoner kronor.

I biståndsramen ingår kostnader från andra delar av statens budget som klassificeras som bistånd enligt riktlinjer från OECD/Dac. Sådana kostnader återfinns inom andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 och uppgår till totalt 6 546 miljoner kronor 2014.

Kostnader för mottagande av asylsökande från utvecklingsländer under deras första tid i Sverige ingår i biståndsramen och beräknas uppgå till 4 026 miljoner kronor 2014.

I biståndsramen ingår vidare kostnader för det svenska bidraget till den del av Europeiska unionens gemensamma bistånd som finansieras via EU:s reguljära budget. För 2014 uppgår dessa kostnader till 1 651 miljoner kronor.

De förvaltningskostnader för utrikesförvaltningen som ingår i biståndsramen uppgår till 463 miljoner kronor 2014.

Övriga kostnader från andra delar av statens budget som klassificeras som bistånd och ingår i biståndsramen uppgår till totalt 406 miljoner kronor 2014. De består av flera olika komponenter: medel för den internationella biståndsverksamhet som bedrivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), bidrag till Världssjöuniversitetet (WMU) och bidrag

till demokratiinsatser i Ukraina och Vitryssland. Också den del av Sveriges bidrag till vissa FN-organs reguljära budget som klassificeras som bistånd ingår i biståndsramen.

Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor som för stipendier till särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. Stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt Dac klassificeras som mottagarländer för bistånd inkluderas i biståndsramen, i enlighet med Dacs riktlinjer. Från biståndsramen disponerar Konsumentverket medel under 2014–2017 medel för att upprätta en webbtjänst i syfte att öka synligheten och transparensen vid remitteringar och därmed möjliggöra minskade avgifter för detta ändamål.

I utgiftsområde 7 ingår garantiavgifter för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån och förvaltningskostnader för samarbete med Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd. Dessa kostnader på sammanlagt 6,9 miljoner kronor ingår inte i biståndsramen.

Den ram som föreslås i budgetpropositionen för 2014 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår till 31 831 miljoner kronor.

I budgetpropositionen läggs förslag fram om följande övergripande sammanhållande mål för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd: Förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop.yrk. 2). Målen för underindelningen av utgiftsområde 7 i Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsamarbete i Östeuropa föreslås upphöra att gälla (prop.yrk. 3 och 4).

De tematiska prioriteringar i utvecklingssamarbetet, som regeringen slog fast 2007 ger även i fortsättningen en innehållslig vägledning för det svenska biståndet.

För budgetåret 2014 föreslår regeringen i budgetpropositionen (prop.yrk. 8) att riksdagen anvisar ramanslagen inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition (anm. anslagen 1:1–1:4 och 1:6), enligt den tabell som framgår av bilaga 2 till betänkandet.

I budgetpropositionen föreslås det också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014

- för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 62 676 000 000 kronor 2015–2025 (prop.yrk. 5)
- ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (prop.yrk. 6)
- besluta om kapitaltillskott på högst 400 000 000 kronor till Swedfund International AB (prop.yrk. 7).

I budgetpropositionen finns även följande två förslag från Riksrevisionen.

- Att riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2014 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2015–2017 (prop.yrk. 9).
- Att riksdagen för budgetåret 2014 anvisar ett ramanslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt den tabell som framgår av bilaga 2 till betänkandet (prop.yrk. 10).

Under de senaste fyra åren har regeringen redovisat biståndets resultat för riksdagen i särskilda skrivelser som därefter har behandlats i utskottets budgetbetänkanden (skr. 2008/09:189, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88; skr. 2009/10:214, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98; skr. 2010/11:167, bet. 2011/12:UU2, rskr. 2011/12: 83; skr. 2011/12:164, bet. 2012/13:UU2, rskr 2012/13:91). Regeringen har i år valt att göra en övergripande resultatredovisning i budgetpropositionen för 2014. Syftet är att tydliggöra kopplingen till den budget som regeringen har föreslagit riksdagen.

# Utskottet

## Övergripande mål

### **Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen godkänner regeringens förslag om målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med den ändringen att målet ska vara: ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck”. Riksdagen godkänner också att målen för utgiftsområdets underindelningar Internationellt utvecklingssamarbete respektive Reformsamarbete i Östeuropa upphör att gälla. Vidare avslås motionsförslag om övriga frågor om övergripande mål (S, MP, V).

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (MP) och 3 (V) samt särskilt yttrande 1 (S, MP, V).

### **Propositionen**

Enligt regeringen i budgetpropositionen ska det enligt 10 kap. 3§ budgetlagen (2011:203) finnas mål beslutade av riksdagen för alla utgiftsområden. Förslag läggs fram om följande övergripande sammanhållande mål för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd: Förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop.yrk. 2).

Målen för underindelningen av utgiftsområde 7 i Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsamarbete i Östeuropa föreslås upphöra att gälla (prop.yrk. 3 och 4).

### **Motionerna**

Socialdemokraterna anser enligt kommittémotion 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 4 att Sveriges internationella utvecklingssamarbete ska syfta till att bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och därigenom utrota fattigdomen och orättvisorna i världen. Alla politikområden måste sträva åt samma håll för att skapa en rättvis och hållbar utveckling. Genom utvecklingssamarbetet ska Sverige sträva efter en värld där människor lever i öppna, fria, demokratiska samt socialt och ekonomiskt utvecklade stater där mänskliga rättigheter respekteras. Biståndet kan tillsammans med insatser på andra områden bidra till att skapa förutsättningar för utveckling.

Miljöpartiet framhåller i kommittémotion 2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 1 i denna del att regeringens förslag till mål för utgiftsområde 7 förpliktigar Sverige att se över hur alla politiska beslut i Sverige och EU påverkar möjligheterna till fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.

Vänsterpartiet anser enligt kommittémotion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. yrkande 18 att alla aktörer som arbetar med utvecklingssamarbete ska följa Sveriges politik för global utveckling och målen för denna.

### **Utskottets överväganden**

Sveriges politik för global utveckling, som senast behandlades av utskottet i betänkande 2012/13:UU12, ligger fast. Målet för politiken för global utveckling är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Detta mål fastställdes i partipolitisk enighet i 2003 års beslut om den svenska politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112). Sveriges globala utvecklingspolitik ska bidra till att uppnå FN:s millennieutvecklingsmål och innebära en samstämmighet och samverkan mellan politikområden. Politiken för global utveckling (PGU) präglas av två perspektiv som ska vägleda regeringens gemensamma arbete: fattiga människors perspektiv på utveckling och ett rättighetsperspektiv. Även ett mål för Internationellt utvecklingssamarbete, att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor, slogs fast av riksdagen 2003.

Hösten 2008 fattade riksdagen beslut om mål för två underindelningar av utgiftsområde 7 (prop. 2008/09:1 utg.omr. 7, bet. 2008/09:UU2, rskr. 2008/09:123). Målet för Internationellt utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Målet för Reformsamarbete i Östeuropa är stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling samt närmande till Europeiska unionen och dess värdegrunder.

Politiken för global utveckling och dess två perspektiv som dels avser fattiga människors perspektiv på utveckling, dels ett rättighetsperspektiv, innebär att människors lika värde och rättigheter ska utgöra grunden för de åtgärder som ska vidtas liksom att de fattigas behov, intressen och förutsättningar ska vara en utgångspunkt i strävandena mot ett uppfyllande av de övergripande målen för politiken. Rättighetsperspektivet inkluderar demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. De mänskliga rättigheterna är odelbara och ömsesidigt samverkande.

Forståelsen för att fattigdom också inkluderar brist på möjligheter och trygghet har satt fokus på respekten för mänskliga rättigheter som en utgångspunkt för ett lands utveckling. Utskottet understryker mot denna bakgrund vikten av att utgå från människans förutsättningar och behov vad

gäller alla dimensioner av fattigdom. Goda levnadsvillkor innefattar ett hållbart demokratiskt samhälle med respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Utskottet konstaterar att det finns ett samband mellan demokrati, mänskliga rättigheter och utveckling. Utskottet erinrar om att samtliga dåvarande riksdagspartier i utskottets betänkande 2008/09:UU6 Frihet från förtryck – Sveriges demokratibistånd redovisade en positiv syn på prioriteringen av demokrati och mänskliga rättigheter i biståndet. Utskottet konstaterade då att demokratin är det enda styrelseskick som ger utrymme för den mänskliga initiativförmåga och skaparkraft som är nödvändig för att bekämpa fattigdom.

Utskottet delar regeringens uppfattning att ett övergripande sammanhållande mål för hela utgiftsområde 7 skapar förutsättningar för en tydligare målhierarki på biståndsområdet. Samtidigt klargörs att all verksamhet som finansieras inom utgiftsområde 7 ska bidra till att målet uppnås. Enligt utskottet är det angeläget att synen på fattiga kvinnor, män, flickor och pojkar som aktiva subjekt snarare än passiva objekt lyfts fram i målet för utgiftsområde 7.

Utskottet anser att ett övergripande mål för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska ge uttryck för att biståndet ska bidra till fattigdomsminskning och utveckling genom att främja samhällssystem utan förtryck och fattiga människors förutsättningar att med egna resurser förbättra sina livsvillkor.

Med ändring av regeringens förslag bör målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ha följande lydelse: ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck”. Målet innebär enligt utskottets uppfattning ett förtydligande av fattigdomsbegreppet och rättighetsaspekten. Det innebär att målet för utgiftsområdet är att skapa förutsättningar för bättre livsvillkor för människor som lever i fattigdom, förtryck eller både och.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att målen för utgiftsområdets underindelningar ska upphöra att gälla.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen delvis bifaller propositionsyrkande 2 och bifaller propositionsyrkandena 3 och 4.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i en motion om vikten av att återkommande följa upp samstämmigheten i utvecklingspolitiken, och har under det gångna decenniet återkommande granskat denna politik i betänkanden. Där har utskottet behandlat regeringens skrivelser och motioner om genomförandet av PGU:n, vilket senast skedde i betänkande 2012/13:UU12.

Utskottet välkomnar att regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att utvärdera arbetsformer och styrningen av PGU inom Regeringskansliet och inom olika verksamhetsområden i förhållande till de mål och ambitioner som regeringen och riksdagen har slagit fast. I uppdraget ingår att analysera vilka former för samordning och samverkan för PGU som i dag finns



inom Regeringskansliet och om dessa fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Statskontoret ska lämna förslag om hur regeringens styrning och Regeringskansliets arbetsformer och uppföljning av PGU kan förbättras. Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2014.

Enligt en granskning av Sveriges utvecklingssamarbete som OECD/Dac publicerade i oktober 2013 (Peer Review Sweden 2013) är Sverige ledande inom Dac och i EU när det gäller främjande av samstämmighet i utvecklingspolitiken.

Svenskt utvecklingsbistånd ska, som konstateras ovan och som framhålls i en motion, stå i överensstämmelse med Sveriges politik för global utveckling och målen för denna. Utskottet redovisar senare i betänkandet sina överväganden med anledning av motionsförslag om styrningen av svenskt bistånd.

Mot bakgrund av utskottets överväganden avstyrker utskottet motionerna 2013/14:U264 (V) yrkande 18, 2013/14:U279 (MP) yrkande 1 i denna del och 2013/14:U303 (S) yrkande 4.

## Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7

### **Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bifaller regeringens förslag om biståndsram på 1 procent av beräknad BNI. Riksdagen bifaller också regeringens och Riksrevisionens förslag i budgetpropositionen om anslag inom utgiftsområde 7 och om bemyndiganden samt avslår samtliga motionsyrkanden (S, MP, SD, V).

Jämför reservationerna 4 (SD), 5 (S, MP, V), 6 (S, MP), 7 (V), 8 (V), 9 (S), 10 (MP, V), 11 (S, MP, V), 12 (V), 13 (S), 14 (SD), 15 (V), 16 (S), 17 (MP, V), 18 (SD), 19 (MP, SD, V), 20 (S, MP, V), 21 (MP, V), 22 (SD), 23 (S, MP, V), 24 (SD), 25 (V), 26 (MP, V), 27 (MP, V), 28 (S, MP, V), 29 (MP) och 30 (V) samt särskilda yttrandena 2 (S), 3 (MP) och 4 (V).

### **Propositionen**

Utskottet har i betänkandets inledande del, under rubriken Propositionens huvudsakliga innehåll, redovisat uppgifter om regeringens bedömning och förslag vad avser biståndsramen, ramen för utgiftsområde 7 samt anslag och bemyndiganden inom utgiftsområdet.

## Motionerna

*Biståndsramen, avräkningar från biståndsramen, internationella åtaganden om stöd till utveckling, internationella utvecklingsmål efter 2015*

### Socialdemokraterna

I kommittémotion 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 21 konstateras att Socialdemokraterna står fast vid uppfattningen att biståndsramen ska fastställas till 1 procent av budgeterad BNI. I det aktuella yrkandet och i kommittémotion 2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 5 i denna del betonar Socialdemokraterna att avräkningar från biståndsramen måste följa Dacs regelverk, göras med rimliga avvägningar och redovisas för riksdagen. Det kan finnas skäl att göra avräkningar för Utrikesdepartementets kostnader för att hantera biståndet men statsrådslöner bör inte finansieras via biståndsramen.

Partiet understryker i motion 2013/14:U303 yrkande 19 i denna del att Sverige bör vara pådrivande för att EU:s medlemsländer ska höja sina bistånds nivåer enligt gjorda åtaganden. Vikten av att motverka kapitalflykt och skatteflykt från utvecklingsländer och att stärka kapaciteten för skatteuppbörd där betonas i yrkande 14. I motionens yrkande 24 understryker Socialdemokraterna att de nuvarande millenniemålen måste förverkligas och att ambitionerna för de nya internationella utvecklingsmålen måste höjas väsentligt och gälla alla länder.

### Miljöpartiet

I partimotion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. yrkande 75 begär partiet att Sverige ska fortsätta att sätta av minst 1 procent av BNI till internationellt bistånd och trycka på de länder som inte levt upp till FN:s mål om 0,7 procent av BNI i bistånd.

Partiet ifrågasätter i kommittémotion 2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 3 regeringens finansiering av en stor del av flyktingmottagandet via medel från biståndsramen och hävdar att Sverige gör en vidare tolkning än andra länder av Dacs regelverk som definierar vad som får räknas som bistånd. Miljöpartiet anser att det system som Sverige använder för avräkningar för flyktingmottagande bör ses över så att det står i bättre överensstämmelse med vad som tillämpas i andra givarländer, vilket skulle leda till betydligt lägre avräkningar. Partiet efterlyser i yrkande 5 en särskild redovisning av de avräkningar som görs för utrikesförvaltningens förvaltningskostnader. Ett transparent system som visar hur avräkningarna bidrar till fattigdomsbekämpning bör tas fram, enligt motion 2013/14:U316 yrkande 76.

I motion 2013/14:U279 yrkande 4 konstaterar Miljöpartiet att regeringen tidigare år har avräknat bilaterala skuldavskrivningar från biståndsramen. Ett system bör utformas som tar hänsyn till skuldens legitimitet och där man vid avskrivningar utgår från den faktiska fordran.

Miljöpartiet föreslår i motion 2013/14:U316 yrkande 23 att Sverige agerar för att nya finansieringsmekanismer för hållbar utveckling tas fram.

### **Sverigedemokraterna**

I kommittémotion 2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. i denna del förordar Sverigedemokraterna en gradvis effektivisering av utvecklingsbiståndet så att detta 2015 kan sänkas till 0,7 procent av BNI. Partiet vill minska avräkningarna från biståndsramen i förhållande till regeringens förslag. Regeringen bör enligt Sverigedemokraterna inte göra avräkningar för flyktingmottagning från biståndsramen, ett förslag som även förs fram i partimotion 2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 12. Enligt den sistnämnda motionens yrkande 18 bör löner till biståndsministern och statssekreteraren för biståndsfrågor inte få finansieras via avräkningar från biståndsramen.

I yrkandena 4 och 5 förordar Sverigedemokraterna att Sverige ska agera för att den nya utvecklingsagendan efter 2015 innefattar ett mål om att alla människor ska ha tillgång till rent vatten och säker sanitet och att agendan ska ge uttryck för en medvetenhet om sambandet mellan detta mål och andra utvecklingsmål om bl.a. hälsa, jämställdhet och utbildning. Sverige bör också agera för att den nya utvecklingsagendan ska innefatta ett mål om jordbruksutveckling och säker tillgång till livsmedel (yrkande 7).

### **Vänsterpartiet**

Partiet anser enligt kommittémotion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. yrkande 3 att Sverige inom EU och andra internationella forum bör verka för att förverkliga de mål för internationellt bistånd som har satts upp för att millenniemålen ska kunna nås. I yrkande 5 framhålls att behovet av bistånd i världen aldrig har varit större. Därför bör enprocentmålet göras om till ett enprocentsgolv som utvecklingssamarbetet inte får understiga.

När det gäller EU:s biståndspolitik förordar Vänsterpartiet i yrkande 22 att Sverige ska verka för att unionen och medlemsländerna tar fram en färdplan för hur EU:s mål om att nå 0,7 procent av BNI i bistånd till 2015 ska uppnås. Sverige bör också agera för åtagandet om att 0,15 procent av BNI ska gå till bistånd till de minst utvecklade länderna och för att EU:s klimatfinansiering ska ske utöver befintliga åtaganden för biståndet. Utöver detta bör Sverige verka för en färdplan för samstämmighet i EU:s utvecklingspolitik.

I partimotion 2013/14:U263 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkande 1 i denna del kritiserar regeringens avräkningar för flyktingmottagande. Vänsterpartiet anser att det är ohållbart att göra avräkningar från biståndet baserat på prognoser om hur många människor som kommer att söka asyl i Sverige. Dessa avräkningar bör upphöra på sikt. Avräkningar för flyktingmottagande, skuldavskrivningar, utländska studenter vid svenska högskolor och ambassadkostnader bör i framtiden redovisas inom ramen för Openaid-initiativet, anser Vänsterpartiet i motion 2013/14:U264 yrkande 17.

Partiet föreslår i yrkandena 16 och 20 i den sistnämnda motionen att Sverige ska verka inom OECD/Dac för att åtaganden enligt Kyotoprotokollet inte ska få räknas som utvecklingssamarbete och för att Dacs regelverk ändras så att kostnader för flyktningmottagande, skuldavskrivningar och stipendier för utländska studenter vid högskolor i givarländerna inte får räknas som bistånd.

Sverige bör enligt motion 2013/14:U264 yrkande 23 tillsätta en skuldrevision enligt norsk modell för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar som är legitima. I yrkande 24 och i motion 2013/14:U235 yrkande 3 föreslås att Sverige ska verka för att de fattigaste länderna får totala och ovillkorade skuldavskrivningar.

### *Styrning, uppföljning och utvärdering*

#### **Socialdemokraterna**

Partiet anser enligt kommittémotionerna 2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 5 i denna del och 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 22 att styrningen av det svenska utvecklingssamarbetet måste förbättras så att den blir tydlig och så att rätt saker mäts och utvärderas. Öppenhet bör i högre grad än i dag prägla beslutsprocesserna och reformarbetet inom det internationella utvecklingssamarbetet. Partiet är negativt till att regeringen endast avser att ”informera riksdagen” genom en skrivelse när det gäller omläggning av biståndspolitiken genom en s.k. biståndspolitisk plattform. Det är enligt det sistnämnda yrkandet angeläget att ansträngningar görs för att den nya utvärderingsfunktion som ska bedrivas i kommittéform ska komma igång med att göra oberoende utvärderingar av utvecklingssamarbetet.

Socialdemokraterna begär i den sistnämnda motionens yrkande 23 en översyn av arbetet med landkoncentrationen och av hur det svenska utvecklingssamarbetet i dag är organiserat, vilka förändringar som har genomförts och deras effekter. I översynen bör också perspektiv från omvärldsförändringar och internationella reformprocesser beaktas. Översynen bör genomföras i en öppen process och utmynna i förslag om hur en ändamålsenlig organisering och rollfördelning inom utvecklingssamarbetet ska utformas.

Enligt yrkande 19 i denna del anser Socialdemokraterna att EU:s modell för budgetstöd till samarbetsländer inom utvecklingssamarbete, som innebär större krav på samarbetsländerna när samarbetet ökar, är en bra utgångspunkt även för svenskt bilateralt utvecklingssamarbete. Sveriges multilaterala utvecklingssamarbete bör följa prioriteringarna för det bilaterala samarbetet och samtidigt bygga på partnerländernas ägarskap (yrkande 20).

## **Miljöpartiet**

Sverige bör enligt partimotion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. yrkande 79 tillsammans med samarbetsländerna underlätta för en förenklad och samordnad hantering av planering och resultatredovisning och ta ansvar för biståndets kvalitet.

Partiet uttrycker i kommittémotion 2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 1 i denna del kritik mot att regeringen ännu inte har presenterat den biståndspolitiska plattform som ska ligga till grund för den förnyade styrningen av svenskt utvecklingssamarbete och mot bristande förankring av plattformen i riksdagen och hos biståndets aktörer. Enligt Miljöpartiet borde plattformen presenteras som en proposition till riksdagen. I yrkande 8 begär partiet en redogörelse av regeringen till riksdagen om tillämpningen av den strategi för multilateralt utvecklingssamarbete som regeringen fattade beslut om 2007. Redogörelsen bör innefatta en övergripande analys av måluppfyllelsen för Sveriges bistånd och strategin.

## **Sverigedemokraterna**

I partimotion 2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 17 begärs agerande för att snarast förbättra insynen i verksamheten vid Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd och för att expertgruppen snarast ska publicera utvärderingar av biståndet. Budgetstödet i det bilaterala biståndet bör enligt yrkande 15 avvecklas på grund av brister i styrningen och kontrollen av biståndsformen.

## **Vänsterpartiet**

I kommittémotion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. yrkande 6 föreslås att allt bistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov, respekt för landets suveränitet och inte förknippas med ekonomiska villkor. Flera länder har enligt yrkande 7 beslutat att inte koppla sitt utvecklingssamarbete till Internationella valutafondens (IMF) makroekonomiska krav och Sverige bör göra detsamma.

En central utgångspunkt för Sveriges utvecklingssamarbete med Afrika bör enligt kommittémotion 2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. yrkande 1 vara ökat politiskt och ekonomiskt självbestämmande.

## *Prioriteringar inom biståndet, särskilda svenska insatser för att nå millenniemålen, anslagen*

Oppositionspartiernas förslag om förändrade anslagsbelopp i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen framgår av bilaga 2.

## **Socialdemokraterna**

Partiets budgetförslag för 2014 innebär en oförändrad ram för utgiftsområde 7 jämfört med regeringens förslag.

Socialdemokraterna förordar i kommittémotion 2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 1 att riksdagen ska avslå regeringens förslag om ett kapitaltillskott till Swedfund International AB på 400 miljoner kronor. Medlen bör tillföras anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Enligt partiet har regeringen och Swedfund inte i tillräcklig grad återkommit till riksdagen med en redovisning som visar att man fullt ut har korrigerat de brister som lett till kritik från bl.a. Riksrevisionen. Socialdemokraterna anser att kommande behov av kapitaltillskott till Swedfund kan övervägas i nästa budget om den positiva utvecklingen fortsätter med bl.a. ny ledning för bolaget och förbättrade ägardirektiv för bolaget.

Socialdemokraterna vill göra större satsningar än regeringen på miljö- och klimatbistånd till de länder som drabbas hårdast av klimatförändringarnas effekter. Genom att Swedfund enligt partiets budgetförslag inte tillförs ett kapitaltillskott kan ytterligare 300 miljoner kronor frigöras för miljö- och klimatbistånd (yrkande 2). Sverige bör enligt yrkande 7 fortsätta det långsiktiga bilaterala utvecklingssamarbetet med Bolivia, och Socialdemokraterna avsätter för detta ändamål 40 miljoner kronor av de medel som enligt partiet ska återföras till anslaget 1:1 till följd av uteblivet kapitaltillskott till Swedfund.

Sverige bör enligt yrkande 4 öronmärka en del av det humanitära biståndet till västsahariska flyktingläger. Medlen ska täcka upp för den medelsbrist som har uppstått till följd av minskade biståndsströmmar dit på grund av den internationella ekonomiska krisen.

De medel som enligt förslag i höständringsbudgeten (prop. 2013/14:2) ska återföras till utgiftsområde 7 bör enligt Socialdemokraterna föras till de FN-organ som fick minskad medelstildelning våren 2013 (yrkande 6).

Utvecklingssamarbetet bör stödja barns och ungdomars, särskilt flickors, tillgång till utbildning samt bidra till kapacitet på forskningsområdet i utvecklingsländer, anser Socialdemokraterna i kommittémotion 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 9. Vidare bör enligt yrkande 10 utvecklingssamarbetet främja uppbyggnad av hälso- och sjukvård i de fattigaste länderna och sätta barns och kvinnors hälsa i fokus. I det sammanhanget bör insatserna för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) stärkas. Andra områden som bör främjas genom utvecklingssamarbete är tillgången till rent vatten och sanitet, uppbyggnad av samhällsinstitutioner och institutionella ramverk inklusive skatteuppbörd och skatteförvaltning samt korruptionsbekämpning (yrkandena 11 och 12). Det finns enligt yrkande 13 ett ökande intresse i många länder att bygga upp trygghetssystem, vilket Sverige bör främja genom utvecklingssamarbetet.

Socialdemokraterna anser enligt yrkande 15 i den aktuella motionen och motion 2013/14:U298 yrkande 3 att Sverige ska fortsätta att stödja demokratirörelser och yttrandefrihet och betonar samtidigt att stödet måste vara långsiktigt. I den förstnämnda motionen betonas vikten av att stärka kvinnors politiska inflytande samt demokratiarbete via det civila samhället. I motion 2013/14:U303 yrkande 18 betonas samverkan med det civila sam-

hället i svenskt utvecklingssamarbete. Medlen till informations- och kommunikationsverksamhet bör höjas till nivån den hade innan regeringen drog ner denna och bör även kunna lämnas till opinionsbildande verksamhet. I yrkande 8 kritiserar Socialdemokraterna s.k. landgrabbing och framhåller att markinvesteringar och andra investeringar måste ske på ett sådant sätt att de bidrar till människors försörjning genom att de leder till arbetstillfällen med anständig lön och bidrar till välbefinnande och ekonomisk utveckling.

### **Miljöpartiet**

Partiets budgetförslag i kommittémotion 2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 9 innebär en ökning av ramen för utgiftsområde 7 med 1 600 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag; medlen förs till anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Ökningen av ramen för utgiftsområdet finansieras med minskade avräkningar från biståndsramen. Av de 1 600 miljoner kronor som Miljöpartiet återför till utgiftsområde 7 på grund av minskade avräkningar bör enligt yrkande 6 ett belopp på 68 miljoner kronor öronmärkas för informationsinsatser. Dessutom bör riktlinjerna för informationsinsatser revideras så att medlen kan användas även för en kritisk diskussion om biståndet. Motsvarande yrkande förs fram i partimotion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. yrkande 84.

Miljöpartiet konstaterar att Sverige tillsammans med ett flertal andra länder har förbundit sig att utöver utvecklingsbistånd finansiera utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder för 100 miljarder US-dollar 2020. Inget land har hittills levt upp till dessa åtaganden. Partiet anser enligt motion 2013/14:U279 yrkande 2 och motion 2013/14:U316 yrkandena 21 och 22 att Sverige ska finansiera klimatåtgärder med medel utöver biståndsramen och särredovisa klimatinsatser inom biståndsramen och klimatskadedånd. Vikten av särredovisning av klimatinsatser tas upp också i yrkande 77.

Miljöpartiet avråder i kommittémotion 2013/14:U222 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 1 från att fasa ut bistånd i konflikt- och postkonfliktländer där Sverige har drivit ett långsiktigt bistånd med inriktning på de mänskliga rättigheterna. På grundval av regeringens resultatagenda för biståndet bör denna form av utvecklingssamarbete fortsätta, exempelvis i länder i Latinamerika där man börjar uppvisa goda resultat efter många års långsiktigt arbete för att stärka respekten för mänskliga rättigheter och rättsstaten.

I kommittémotion 2013/14:U221 av Bodil Ceballos m.fl. yrkande 6 förespråkar Miljöpartiet vikten av internationellt stöd till västahariska flyktingläger.

I partimotion 2013/14:U316 yrkandena 1 och 2 betonar partiet vikten av långsiktigt stöd till civilsamhället och framhåller att ett livaktigt civilsamhälle och en deltagande demokrati är en grundsten för och en måttstock på hur väl demokratin fungerar. Bistånd måste enligt yrkande 78 lämnas till uppbyggnad av samarbetsländernas demokratiska system och förvaltning.

Kulturens roll i svenskt utvecklingssamarbete framhålls i yrkande 82. En ökad andel av biståndet bör gå till kommunala och regionala partnerskap, anser Miljöpartiet i yrkande 85.

Betydelsen av att satsa på forskning och andra åtgärder för effektivisering och en grön politik understyrks i yrkande 20. Ökat stöd till ekologisk jordbruksutveckling, i synnerhet småskaligt jordbruk i Afrika söder om Sahara, bör komma till stånd via bilateralt bistånd, EU-bistånd och multilaterala insatser (yrkande 30). I utvecklingssamarbetet bör Sverige enligt yrkandena 40 och 42 dels motverka satsningar med betydande negativa konsekvenser för biologisk mångfald, dels ge stöd till uppbyggnad av nationella institutioner och ideell miljörelse för att värna biologisk mångfald i utvecklingsländer. Regeringen bör vidare verka för att svenska företag inte bidrar till s.k. landgrabbing (yrkande 46). En omställning till resurssnåla och hållbara städer är nödvändig (yrkande 43). Sverige bör utveckla dialogen med BRIK-länderna och andra utvecklingsaktörer om vikten av lokalt ägarskap och samordning med fokus på globala gemensamma nyttigheter (yrkande 83).

### **Sverigedemokraterna**

Partiet föreslår som framgått ovan en sänkning av biståndsramen till 0,7 procent av BNI, vilket innebär att ramen för utgiftsområde 7 reduceras med 8 633 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av kommittémotion 2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. i denna del framgår att av Sverigedemokraternas besparingar på utgiftsområdet avser 9 451 miljoner kronor anslaget 1:1 Biståndsverksamhet och 150 miljoner kronor anslaget 1:2 som är Sidas förvaltningsanslag. Inom anslaget 1:1 minskas medelstillelningen för Sidas insatser i länder och regioner med 2 735 miljoner kronor och bidragen till internationella finansiella institutioner, skuldavskrivningar samt multilaterala och internationella organ med 3 334 miljoner kronor.

Som framgått ovan vill Sverigedemokraterna föra över 1 000 miljoner kronor till ett nytt anslag för insatser via FN:s flyktingorgan UNHCR. I förhållande till regeringens förslag föreslås en ökning av anslaget 1:1 med 200 miljoner kronor för humanitära insatser och konflikthantering och 100 miljoner kronor för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället. Också i partimotion 2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 1 och 11 förespråkas ökade medel till UNHCR och humanitärt bistånd.

I den sistnämnda motionen föreslår Sverigedemokraterna i yrkandena 2, 6 och 8 ökade biståndsinsatser för rent vatten och grundläggande sanitet, jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk samt utbildningsinsatser främst i de minst utvecklade länderna. Sverige bör enligt yrkande 3 verka för en internationell kraftsamling för att halvera andelen människor som inte har tillgång till säker sanitet, vilket är ett delmål inom millenniemål 7.



Sverigedemokraterna anser enligt yrkande 9 att Sverige i dag har alltför stort fokus på medborgerliga och politiska rättigheter i biståndet och vill i stället se ökad tonvikt på sociala och ekonomiska rättigheter. Biståndsinsatserna för att främja ekonomisk utveckling bör stärkas (yrkande 10).

De minst utvecklade länderna bör enligt yrkande 13 prioriteras i biståndet och utvecklingsarbetet med medelinkomstländer avslutas. I yrkande 14 förespråkas en neddragning av reformsamarbetet med Östeuropa, som bör avslutas 2015. Av motion 2013/14:U245 i denna del framgår att Sverigedemokraterna vill minska anslaget för reformsamarbetet med Östeuropa med 758 miljoner kronor 2014. En större del av biståndet bör enligt motion 2013/14:U265 yrkande 16 kanaliseras genom svenska organisationer i det civila samhället.

Sverigedemokraterna anser enligt kommittémotion 2013/14:U311 yrkande 3 att Sverige ska öka biståndet till de västsahariska flyktinglägren. Enligt kommittémotion 2013/14:U309 av Julia Kronlid m.fl. yrkande 3 menar partiet att ett avståndstagande från alla former av terrorism och antisemitism ska vara en förutsättning för att Sverige ska kunna lämna bistånd till den palestinska myndigheten.

### **Vänsterpartiet**

I partimotion 2013/14:U263 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkande 1 föreslås det att ramen för utgiftsområde 7 ska ökas med 3 013 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Partiet riktar kritik mot att regeringen finansierar flyktingmottagande i Sverige via biståndet och anser att detta strider mot grunderna för Sveriges politik för global utveckling. Av det belopp som regeringen har avräknat och fört över till utgiftsområde 8 Migration bör enligt Vänsterpartiet 2 013 miljoner kronor föras tillbaka till utgiftsområde 7 och anslaget 1:1 Biståndsverksamhet och öronmärkas för insatser när det gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Partiet förespråkar en treårig satsning på ett klimatbistånd på totalt 4 500 miljoner kronor t.o.m. 2015, varav 1 000 miljoner kronor avsätts för 2014. Satsningen ligger utöver den föreslagna biståndsramen och ska gå till att förebygga klimatförändringar i syd och till att motverka klimatförändringarnas konsekvenser där. Medlen ska inte få användas till att finansiera Sveriges egna åtaganden inom Kyotoprotokollet.

Regeringens förslag om ett kapitaltillskott till Swedfund på 400 miljoner kronor avvisas av Vänsterpartiet (yrkande 2).

I kommittémotion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. yrkande 15 begär Vänsterpartiet att regeringen ska återkomma till riksdagen med en plan för inriktningen på klimatbiståndet. Sverige måste enligt yrkande 2 koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete till millenniemålens uppfyllande.

Vänsterpartiet föreslår i yrkandena 9 och 10 att Sverige ska ha som mål att minst 50 procent av biståndet går till kvinnor och att andelen bilateralt och multilateralt bistånd till SRHR-relaterad verksamhet uppgår till 10 procent av biståndsbudgeten. I yrkande 11 begärs att tillgången till sexuell

och reproduktiv hälsoservice och utförandet av säkra aborter ska lyftas fram i analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Sverige bör regelmässigt redovisa hur FN:s kvinnokonvention genomförs i utvecklingspolitiken (yrkande 12). Egeninsatsen för frivilligorganisationernas informationsarbete bör enligt yrkande 21 avskaffas.

Vänsterpartiet anser i partimotion 2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkande 2 att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på hur stödet till hbtq-organisationer i syd kan förstärkas och göras mer flexibelt. Som en förebild nämns i motionen Norge där den norska motsvarigheten till RFSL har fått relativt stor frihet att fördela biståndsmedel till hbtq-organisationer i syd.

I kommittémotion 2013/14:U208 av Hans Linde m.fl. yrkandena 5 och 7 begärs att Sverige inom ramen för utvecklingssamarbetet med Latinamerika bör utöka det politiska och ekonomiska stödet till hbtq-rörelsens arbete och till stöd för fackliga rättigheter. I yrkandena 9 och 10 föreslås det att Sverige ska fortsätta att bedriva ett långsiktigt utvecklingssamarbete med Bolivia och ta initiativ till en utvecklad aktörssamverkan mellan El Salvador och Sverige.

Regeringen bör enligt kommittémotion 2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. yrkande 4 uppdras att ta fram en strategi för aktörssamverkan mellan Sydafrika och Sverige samt fortsätta det långsiktiga utvecklingssamarbetet med Burkina Faso (yrkande 8).

Enligt kommittémotion 2013/14:U201 av Hans Linde m.fl. yrkandena 1 och 2 bör regeringen återkomma med förslag om hur Sverige inom ramen för biståndet ska kunna stärka stödet till fattiga bönder och deras organisationer samt medverka till att stärka institutioner och lagstiftning i syd för att fattiga bönder ska få starkare rätt till den jord de brukar. Regeringen bör enligt yrkande 3 ta fram riktlinjer för utvecklingssamarbetet som tydliggör att svenska biståndsmedel inte får bidra till landgrabbing.

### **Enskild motion**

I den enskilda motionen 2013/14:U202 av Björn Söder (SD) begärs att Sverige ska upphöra med allt bistånd till den palestinska myndigheten.

### **Utskottets överväganden**

*Biståndsramen, avräkningar från biståndsramen, internationella åtaganden om stöd till utveckling, internationella utvecklingsmål*

#### *Biståndsramen*

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i budgetpropositionen att biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete 2014 fastställs till 1 procent av den beräknade bruttonationalinkomsten för 2014 (prop.yrk. 1). Utskottet

konstaterar att detta innebär att det s.k. enprocentsmålet upprätthålls under hela regeringsperioden sedan 2006. Medlen för biståndsinsatser beräknas uppgå till nära 38,4 miljarder kronor under 2014.

Utskottet avstyrker Sverigedemokraternas förslag om en dramatisk minskning av biståndsramen till 0,7 procent av BNI, vilket för 2014 beräknas motsvara en krympning av ramen för utgiftsområde 7 med drygt 8,6 miljarder kronor. Likaså avvisar utskottet Vänsterpartiets förslag om att Sverige, i och med att enprocentsmålet är uppnått, ska slå fast ett enprocentsgolv som inte får underskridas.

#### *Avräkningar från biståndsramen*

I budgetpropositionen redovisar regeringen kostnader i statsbudgeten som ingår i biståndsramen på 1 procent av beräknad bruttonationalinkomst, men som återfinns under andra utgiftsområden och som klassificeras som bistånd enligt OECD/Dacs kriterier (ofta benämnda avräkningar). I den inledande delen av detta betänkande sammanfattas uppgifter i budgetpropositionen om avräkningarna under 2014.

Sedan början av 1980-talet har avräkningar gjorts från biståndsramen. Sett över tiden har antalet avräkningar för olika ändamål ökat.

Avräkningarnas procentuella andel av biståndsramen har varierat från år till år samtidigt som en trendmässig ökning kan konstateras. Andelen avräkningar från biståndsramen uppgick 2003 till 13,9 procent, 2006 till 9,2 procent, 2009 till 12,2 procent och 2012 till 16,4 procent. I årets budgetproposition beräknas avräkningarna 2014 uppgå till 17,1 procent av biståndsramen.

Utskottet välkomnar att regeringen i budgetpropositionerna successivt har byggt ut redovisningen av avräkningar. På utskottets begäran har Utrikesdepartementet också, som framgått ovan, under beredningen av detta ärende lämnat kompletterande information om bl.a. avräkningar.

I motioner kritiseras avräkningar, däribland sådana som avser kostnader för mottagande av asylsökande. Utskottet konstaterar att de aktuella kostnaderna, som ingår som en del av biståndsramen, avser mottagande av asylsökande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige. Kostnader för flyktigmottagande i Sverige har sedan lång tid avräknats från biståndsramen, och detta står i överensstämmelse med Dacs riktlinjer. Modellen för att beräkna kostnaderna har utvecklats över tid, bl.a. för att verksamheten har förändrats.

Sverige för en human och solidarisk flyktingpolitik, och de människor som flyr till Sverige och söker asyl på grund av krig eller krigsliknande situationer, förföljelse eller förtryck ska få en rättssäker prövning enligt gällande regelverk. Bakgrunden till att avräkningarna för flyktingmottagande ökat på senare år är större flyktingströmmar till följd av den svåra situationen i exempelvis Syrien, Afghanistan och Somalia.

Under beredningen av detta betänkande fick utskottet den 17 oktober 2013, som framgick tidigare i betänkandet, information från Frank Belfrage, kabinettssekreterare på Utrikesdepartementet, och Tanja Rasmusson, statssekreterare för biståndsfrågor, med medarbetare om kostnader inom andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 som ingår i biståndsramen. Därefter har Utrikesdepartementet den 30 oktober 2013 lämnat skriftlig information till utskottet som i fråga om avräkningar redovisar uppgifter om utrikesförvaltningens förvaltningskostnader, mottagande av asylsökande och skuldavskrivningar.

Utskottet noterar att OECD/Dac i granskningen 2013 av Sveriges utvecklingssamarbete (Peer Review Sweden 2013) anser att Sverige, i linje med sina åtaganden om transparens och öppenhet, bör granska vad Dac benämner *in-donor costs*<sup>1</sup>, och då särskilt sådana *in-donor costs* som avser flyktingar, och tydligt och offentligt förklara hur dessa kostnader beräknas och vilka skälen är för eventuella ökning eller minskningar. Utskottet konstaterar att *in-donor costs* innefattar vissa kostnader som avräknas från biståndsramen.

Utskottet ställer sig bakom regeringens beräkning av de kostnader som ingår i biståndsramen men som återfinns under andra utgiftsområden och konstaterar att dessa ligger i linje med OECD/Dacs riktlinjer för vad som kan räknas som bistånd. Samtidigt anser utskottet att regeringen bör överväga de rekommendationer som lämnats i den nyss nämnda granskningsrapporten från Dac.

Avräkningarna för att beräkna utrikesförvaltningens förvaltningskostnader för internationellt utvecklingssamarbete byggde under 1980-talet på en schablonmässig beräkning. Under större delen av 1990-talet fastställdes avräkningsbeloppet i förhandlingar mellan Utrikesdepartementet och Finansdepartementet. Från 2003/2004 låg s.k. verksamhetsindikatorer till grund för bedömningen av storleken på utrikesförvaltningens administration av utvecklingssamarbetet. Under åren 2009–2012 användes en beräkningsmodell med viktade procentsatser utifrån en indelning i kategorier efter landfokusering. När 2009 års modell infördes aviserade regeringen en översyn efter tre år. Rekommendationerna i översynen ledde till förändringar från 2013 i metoden att beräkna vilka av utrikesförvaltningens förvaltningskostnader som ska ingå i biståndsramen, vilket bl.a. medfört att tidigare schabloninslag har övergetts. Den nya modellen för att beräkna förvaltningskostnaderna innebär att en bedömning görs av andelen biståndsverksamhet på varje enskild utlandsmyndighet och att ett tydligare tillvägagångssätt används för att beräkna kostnaderna för gemensamt verksamhetsstöd.

<sup>1</sup> Med *in-donor costs* avses kostnader som stannar i givarlandet och som inte utgör ett flöde till ett annat land eller organisation. De kostnader som Dac vanligtvis innefattar i begreppet *in-donor costs* avser mottagande av flyktingar, administrativa kostnader, forskning i givarlandet, informationsinsatser i givarlandet och indirekta studentkostnader. I avräkningarna från biståndsramen ingår både vissa kostnader som räknas som *in-donor costs* och ett antal kostnader som inte kan klassificeras som *in-donor costs*, t.ex. Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd och bidrag till vissa FN-organs budget som belastar andra utgiftsområden än utgiftsområde 7.

Utskottet anser i likhet med vad som framförs i en motion att det inte ska göras avräkningar från biståndsramen för finansiering av lönekostnader för statsrådet eller statssekreteraren för internationellt utvecklingssamarbete. Den modell för att beräkna förvaltningskostnaderna för utrikesförvaltningens internationella utvecklingssamarbete som infördes 2013 innebär att det i dag inte görs några avräkningar från biståndsramen för att finansiera lönekostnader för statsrådet eller statssekreteraren för internationellt utvecklingssamarbete.

När det gäller motionsförslaget om att information om avräkningar ska lämnas inom ramen för Openaid-initiativet erinrar utskottet om införandet 2010 av transparensgarantin i biståndet, som innebär att alla allmänna handlingar och all offentlig information om biståndet aktivt ska göras tillgänglig på internet. Informationen ska göra klart när, till vem och varför biståndsmedel har betalats ut, och vad resultatet blev. Regeringen avser att under 2014 höja ambitionsnivån ytterligare genom att ställa högre krav på användbarhet i utvecklandet av webbplatsen openaid.se. Sida kommer att få ett uppdrag med denna inriktning. I fråga om redovisning av avräkningar genom openaid.se hänvisar utskottet i övrigt till sitt ställningstagande till motsvarande förslag i förra årets budgetbetänkande 2012/13:UU2. Utskottet redogjorde där för utvecklingsarbetet när det gäller Openaid och konstaterade att regeringens åtagande om transparens i biståndsflöden gäller alla kostnader som ingår i biståndsramen.

Med anledning av motionsförslag anser utskottet att utgångspunkten för skuldavskrivningar ska vara skuldållbarhet och en god reformpolitik. Samtidigt ska skuldavskrivningar riktas mot de fattigaste och mest skuldyngda länderna. För att en skuldavskrivning ska innebära ett effektivt utnyttjande av medel för fattigdomsbekämpning är det viktigt att den baseras dels på en analys av skuldens hållbarhet, dels på att det aktuella landet för en politik som främjar tillväxt och fattigdomsbekämpning. Utskottet vidhåller därmed sin uppfattning som framfördes i betänkande 2012/13:UU2 med anledning av motionsförslag med motsvarande inriktning.

I ett motionsförslag föreslås det att Sverige ska verka för ett flertal begränsningar i Dacs regelverk som anger vad som får räknas som bistånd. Utskottet konstaterar att Dac genom enhälliga beslut slår fast det regelverk som anger vad som får räknas som offentligt utvecklingsbistånd (ODA). Huvudsyftet med ODA är att bidra till ekonomisk utveckling och välfärd. Enligt uppgift till utskottet driver regeringen i Dac inte förändringar i den riktning som föreslås i den aktuella motionen, vilket utskottet ställer sig bakom.

Bland annat i diskussionerna om de globala utvecklingsmålen efter 2015 och den framtida utvecklingsfinansieringen har vissa länder önskat se över definitionen av begreppet ODA. Förespråkare för en sådan översyn anser att denna skulle innefatta överväganden om att vidga ODA-begreppet så att detta också innefattar innovativ finansiering. Sverige anser i likhet med en grupp länder att det är viktigt att värna om ODA-definitionen och under-

stryker vikten av ökad transparens. Samtidigt bör nya finansieringsinstrument och mekanismer stimuleras, mätas och följas upp, dock utan att ingå i ODA-begreppet.

*Internationella åtaganden om stöd till utveckling, finansiering för utveckling*

De internationella biståndsströmmarna minskade 2012 för andra året i rad. Detta slås fast i FN:s MDG Gap Task Force Report 2013, som följer upp genomförandet av millenniemålen. Under 2012 minskade biståndet med 4 procent, vilket motsvarar en nedgång till nära 126 miljarder US-dollar från 134 miljarder US-dollar året innan. Huvudskälet till reduktionen var enligt FN-rapporten ekonomiska åtstramningar i länder inom EU.

Det bilaterala biståndet till de 49 minst utvecklade länderna sjönk med 12,8 procent 2012 samtidigt som det skedde en neddragning av bilaterala biståndsströmmar till Afrika söder om Sahara. Även det multilaterala och humanitära biståndet och biståndet till kustlösa (landlocked) utvecklingsländer minskade.

Utskottet erinrar om att de internationella åtagandena om stöd till utveckling förutom ODA-volymer också innefattar andra frågor, vilket även lyfts fram i MDG-rapporten. Där konstateras i fråga om marknadstillträde att FN:s medlemsstater har lovat att skapa ett ”öppet, rättvist regelbaserat, förutsägbart och ickediskriminerande multilateralt handels- och finansiellt system”. Doharundan har dock inte avslutats och åtagandet har inte uppfyllts. Inte heller har åtaganden från G20-gruppen infriats om att ta bort protektionistiska åtgärder som vidtagits med anknytning till den globala finansiella krisen och om att de minst utvecklade länderna ska få tull- och kvotafritt tillträde till de utvecklade ländernas marknader för sin export. Det internationella samfundet har inte uppfyllt sina löften om att på ett allsidigt sätt genom nationella och internationella åtgärder ta itu med frågan om skuldållbarhet för att möjliggöra långsiktig hållbarhet. Enligt uppföljningsrapporten om millenniemålen har inte heller internationella åtaganden infriats om att göra det möjligt att i utvecklingsländer få tillgång till nödvändiga mediciner till överkomligt pris. Att göra ny teknologi tillgänglig – och då särskilt informations- och kommunikationsteknologi – är ytterligare ett internationellt åtagande som enligt MDG-rapporten inte har infriats.

Av rapporten framgår att det utöver bistånd från traditionella givarländer även lämnas stöd till utvecklingsinsatser från en rad andra kanaler och givare. Exempelvis uppgick bidragen från privata frivilligorgan 2011 till nära 30 miljarder US-dollar. Samma år rapporterade Saudiarabien ett bistånd på drygt 5 miljarder US-dollar till andra länder och Turkiet lämnade mer än 1 miljard US-dollar. Brasilien, Kina, Indien, Sydafrika och Venezuela är enligt rapporten länder som inte rapporterar sitt bistånd men som förmodas lämna betydande bidrag till utvecklingsinsatser.

Utskottet konstaterar att överenskommelser under Rio + 20-konferensen om hållbar utveckling 2012 och möten därefter i bl.a. FN, G8, G20 och Världsbanksgruppen betonat behovet av att finna sätt att stärka global utveckling och minska fattigdom på både traditionell väg och via nya innovativa metoder och partnerskap. Utskottet upprepar sin uppfattning, som framförts i en rad budgetbetänkanden, att det är angeläget att främja internationella biståndsströmmar och betonar på nytt att EU och unionens medlemsstater måste förverkliga sina biståndsåtaganden.

Utskottet har under beredningen av detta betänkande tagit del av kommissionens meddelande Årsrapport 2013 om genomförandet av Europeiska unionens utvecklings- och biståndspolitik 2012 (KOM(2013) 594). I rådsslutsatser som antogs i maj 2013 med anledning av årsrapporten konstaterade rådet (utrikes frågor) att EU som helhet fortfarande är världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd, med ett gemensamt bistånd som under 2012 uppgick till 55,2 miljarder euro. Detta motsvarar en minskning mellan 2011 och 2012 från 0,45 procent till 0,43 procent av EU:s bruttonationalinkomst (BNI). Utvecklingsbiståndet från enbart EU:s medlemsstater minskade från 52,8 miljarder euro till 50,6 miljarder euro, eller från 0,42 procent till 0,39 procent av BNI. Fyra medlemsstater – Danmark, Luxemburg, Nederländerna och Sverige – lämnade ett bistånd på 0,7 procent eller högre. Bland övriga medlemsstater var det 12 som ökade sitt bistånd i nominella termer medan 15 medlemsstater minskade biståndet. Kommissionens beräkningar visar att det skulle behövas ytterligare 46,8 miljarder euro för att EU och dess medlemsstater skulle uppnå åtagandet om ett bistånd på 0,7 procent av BNI 2015.

Utskottet konstaterar att Europeiska rådet i sina slutsatser från mötet den 7–8 februari 2013 om EU:s fleråriga budgetram för perioden 2014–2020 gjorde följande ställningstagande när det gäller unionens offentliga utvecklingsbistånd:

En viktig prioritering för medlemsstaterna är att respektera EU:s formella åtagande att kollektivt bidra med 0,7 % av BNI till det officiella utvecklingsbiståndet senast 2015, dvs. ett avgörande steg för att uppnå millenniemålen. Europeiska unionen bör därför som en del av detta åtagande eftersträva att säkerställa att minst 90 % av dess totala externa bistånd under perioden 2014–2020 räknas som officiellt utvecklingsbistånd enligt den gällande definitionen som fastställts av OECD:s kommitté för utvecklingsbistånd.

Rådet (utrikes frågor) upprepade i slutsatser i maj 2013 vikten av att mobilisera utvecklingsfinansiering från innovativa finansieringskällor, inhemska källor och offentligt utvecklingsbistånd. Rådet uttryckte också allvarlig oro över ODA-nivåerna och pekade ut åtgärder för att höja medlemsstaternas ambitionsnivå. I rådsslutsatserna uppmanades EU:s medlemsstater att vidta realistiska och verifierbara åtgärder för att svara upp mot de åtaganden respektive land har gjort för perioden t.o.m. 2015. Rådet uppmanade också alla andra internationella aktörer när det gäller finansiering för utveckling att höja sin ambitionsnivå.

Utskottet framhåller med anledning av ett motionsförslag om kapitalflykt och skatteflykt att den viktigaste källan för utvecklingsfinansiering är inhemska skatter och annan nationell resursmobilisering. Därför är det angeläget att Sverige och EU fortsätter att främja utformandet av system för skatteuppbörd och agerar för att internationella överenskommelser och regelverk mot kapitalflykt och skatteflykt utvecklas.

#### *Internationella utvecklingsmål efter 2015*

Sedan millennieskiftet har FN:s millenniemål gett vägledning för globala och nationella ansträngningar att utplåna fattigdomen. Det åtagande som FN:s medlemsländer gjorde genom millenniemålen sträcker sig fram till 2015.

Utrikesutskottet lämnade våren 2013 utlåtande 2012/13:UU18 Granskning av kommissionens meddelande om ett ramverk för global utveckling efter 2015. Där behandlades kommissionens meddelande KOM(2013) 92 Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdomen och ge världen en hållbar framtid, som innehöll förslag till unionens ingångsvärden inför förhandlingarna i FN om global utveckling efter 2015 i form av ett gemensamt EU-ramverk. Innan utskottet lämnade sitt utlåtande ägde en överläggning rum med den dåvarande biståndsministern Gunilla Carlsson om kommissionsmeddelandet och FN:s millenniemål efter 2015. Utskottet instämde i utlåtande 2012/13:UU18 i stort med den inriktning som föreslagits i meddelandet.

Enligt utskottet bör utvecklingsdagordningen efter 2015 bygga vidare på millenniemålen och slutdeklarationen från Rio + 20 (FN-konferensen 2012 om hållbar utveckling) och beakta behovet av klimatåtgärder för både utsläppsminskning och anpassning. Vidare bör utvecklingsdagordningen fokusera mer på kvalitet och sambandet mellan olika mål och ge uttryck för en samstämmighetspolitik. Det är angeläget att ta fasta på alla länders ansvar för att bidra till en hållbar utveckling.

Utskottet valde att i utlåtande 2012/13:UU18 särskilt fokusera på frågor om miljö och klimat, demokrati och mänskliga rättigheter samt främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling. Dessa områden är enligt utskottet grundläggande förutsättningar för att stimulera utvecklingens drivkrafter.

Kommissionen framhåller i sitt svar (K(2013) 5795) på utlåtande 2012/13:UU18 att riksdagen lämnat värdefulla synpunkter när det gäller prioriteringen av konfliktdrabbade och sviktande stater, särskilt spridningen av små och lätta vapen samt okontrollerad vapenhandel. Kommissionen kommenterar i svaret till riksdagen även betydelsen av SRHR-frågor och rättigheter för hbt-personer, som understryks i utlåtandet. I svaret noterar kommissionen att rådet (allmänna frågor) i slutsatser i juni 2013 gett vägledning om vilken typ av prioriteringar EU kommer att inrikta sig på i framtagandet av nya utvecklingsmål efter 2015 och att rådet då använt ett kraftfullt språk i frågor om SRHR och därtill hörande rättigheter.



FN:s Millenniemålspanel, där den dåvarande biståndsministern Gunilla Carlsson ingick, överlämnade den 30 maj 2013 sin slutrapport A New Global Partnership: Eradicate Poverty and Transform Economies through Sustainable Development till FN:s generalsekreterare. Därefter antog rådet (allmänna frågor) i juni 2013 rådsslutsatser om det övergripande ramverket för utvecklingsagendan efter 2015.

Utskottet anser i likhet med regeringen och i överensstämmelse med vad som framförs i en motion att vi måste sträva efter att nå de nuvarande millenniemålen och att de nya internationella utvecklingsmålen måste ha en högre ambitionsnivå och gälla för alla länder.

I motionsförslag framhålls att utvecklingsagendan efter 2015 bör prioritera vatten och sanitet och uppmärksamma samband mellan olika utvecklingsmål samt lyfta fram jordbruksutveckling och tillgång till livsmedel. Utskottet anser i likhet med motionärerna att dessa beståndsdelar bör finnas med i den nya utvecklingsagendan och konstaterar samtidigt att dessa återspeglas i de redan nu gällande millenniemålen, som är ömsesidigt samverkande. Utvecklingsagendan efter 2015 ska bygga vidare på erfarenheterna av de nuvarande millenniemålen. I förslag som lagts fram från exempelvis FN:s Millenniemålspanel ingår ett flertal mål och indikatorer om bl.a. vatten, sanitet, hälsa, utbildning, jämställdhet, jordbruksutveckling och livsmedelssäkerhet. Sambandet mellan olika mål understryks.

Pågående globala samtal om den mer övergripande agendan efter 2015 inkluderar också frågan om utvecklingsfinansiering. Utskottet välkomnar att kommissionen belyser en rad aspekter på detta i meddelande Efter 2015: mot en bred och integrerad strategi för finansiering av fattigdomsutrotning och hållbar utveckling (KOM(2013) 531), som publicerades i juli 2013. I meddelandet, som behandlas i Regeringskansliets faktapromemoria 2012/13:FPM152, poängteras att största delen av finansieringen för utveckling i låg- och medelinkomstländer kommer från inhemska offentliga resurser och privat finansiering. Av den sammanlagda finansiering som finns tillgänglig för utveckling utgör ODA runt 25 procent i de minst utvecklade länderna och enbart 1 procent i medelinkomstländer.

Utskottet konstaterar att det inte enbart är mer finansiering till stöd för utvecklingsländerna som behövs utan också effektivare finansiering. Inom EU sker en process som syftar till detta. Genom exempelvis kommissionens meddelande En agenda för förändring (KOM(2011) 637), som behandlades av utskottet i förra årets budgetbetänkande (bet. 2012/13:UU2), togs steg mot effektivare finansiering.

Kommissionen understryker i meddelande KOM(2013) 531 vikten av policy och innovation, flexibilitet på landnivå, ansvar och prioriteringar. Där betonas att synergier måste eftersträvas mellan olika policymål och finansiella flöden och att ODA bör riktas till låginkomstländer. Vidare understryker kommissionen att aktuella finansieringsförhandlingar måste länkas samman med processen för att ta fram ett ramverk för hållbar global utveckling som ska gälla efter 2015. Nya överenskommelser bör enligt

kommissionen bygga på Monterreyöverenskommelsen om utvecklingsfinansiering (2002), Dohadeklarationen (2008) och slutdokumentet från högnivåmötet om biståndseffektivitet i Busan (2011).

Utskottet välkomnar en diskussion om olika sätt att stimulera ett ökat resursflöde till låg- och medelinkomstländer och är i likhet med regeringen generellt positiv till de principer som föreslås i meddelandet.

### **Resultatredovisningen i budgetpropositionen**

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten och i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdena och vara utformad som ett underlag för riksdagens beslut. Bestämmelsen i budgetlagen utesluter inte att resultatredovisningar även lämnas i andra sammanhang, exempelvis i skrivelser.

Resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2014 görs mot målen för utgiftsområdets underindelningar i Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsamarbete i Östeuropa, som enligt regeringens och utskottets förslag ska upphöra att gälla från 2014. Under de senaste fyra åren har regeringen redovisat biståndets resultat inom utvalda teman i årliga skrivelser till riksdagen. Skrivelserna har behandlats i utskottets budgetbetänkanden (bet. 2009/10:UU2, bet. 2010/11:UU2, bet. 2011/12:UU2 och bet. 2012/13:UU2).

Utskottet framförde i betänkande 2011/12:UU2 att det vore värdefullt med en mer utvecklad resultatanalys som skulle kunna ligga till grund för omprioriteringar och omprövningar i utvecklingssamarbetet. För att möjliggöra detta kunde det enligt utskottet vara nödvändigt att minska ambitionerna i fråga om årlig resultatredovisning och se över styrprocesserna så att resultatanalyser i större utsträckning kan användas som underlag i den strategiska styrningen. Utskottet kvarstår vid denna uppfattning.

I årets budgetproposition redovisar regeringen ett urval av resultat av biståndet. Enligt regeringen finns det flera fördelar med att göra en övergripande resultatredovisning i budgetpropositionen för att på ett tydligt sätt göra kopplingen till regeringens föreslagna budget på samma sätt som för andra utgiftsområden. Utskottet noterar att regeringen överväger att, som ett komplement till resultatredovisningen i budgetpropositionen, vid behov göra fördjupade resultatredovisningar till riksdagen i särskilda skrivelser. Där skulle regeringen kunna redogöra för mer långsiktiga resultat och effekter i exempelvis vissa sektorer, regioner eller över längre tid.

Utskottet värdesätter redovisningen i budgetpropositionen av resultaten av det bilaterala och multilaterala biståndet utifrån ett antal tematiska områden: kvinnors och barns hälsa, demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat, utbildning, tillväxt samt humanitärt bistånd och konflikthantering. Områdena representerar finansiellt stora delar av det bilaterala och

multilaterala biståndet. Redovisningen inkluderar även resultat som uppnåtts inom EU-biståndet, genom biståndsfinansierad verksamhet som bedrivs av andra myndigheter och det statliga bolaget Swedfund.

I sin bedömning av biståndets resultat använder regeringen bl.a. myndigheters och multilaterala organisationers årsredovisningar, svenska och internationella utvärderingar, uppföljningar, analyser samt forskning. Det är enligt utskottet positivt att budgetpropositionen belyser problem och möjligheter kring resultatredovisningen liksom åtgärder som vidtagits eller planeras för att åstadkomma förbättringar i redovisningen av resultat.

Utskottet har tidigare i betänkandet behandlat motionsförslag om ökad öppenhet när det gäller avräkningar från biståndsramen. Utskottet konstaterar att regeringen i resultatredovisningen i budgetpropositionen (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7) anger utfallet för 2013 i fråga om avräkningar. Där framgår också att redovisningen för kostnader och resultat för mottagande av asylsökande återfinns i budgetpropositionen inom utgiftsområde 8 Migration och att utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Övriga avräkningar som t.ex. bidrag till vissa FN-organ, redovisas under ett flertal andra utgiftsområden.

Det finns i dag inga fastställda indikatorer som regeringen använder sig av för att bedöma utgiftsområdets måluppfyllelse. För att framöver kunna göra en bättre bedömning av måluppfyllelsen kommer regeringen att undersöka möjligheterna att, i likhet med andra bilaterala och multilaterala givare, använda sig av några utvalda och internationellt överenskomna indikatorer som stöd för att följa upp det bilaterala och multilaterala biståndet. Regeringen har under 2013 gett Sida i uppdrag att utveckla indikatorer i syfte att förbättra uppföljningen av resultat. När det gäller det multilaterala biståndet kommer regeringen att utgå från organisationernas egna indikatorer.

Utskottet noterar i detta sammanhang att OECD/Dac i granskningen av Sveriges bistånd 2013 (Peer Review Sweden 2013) anser att Sverige borde bygga vidare på sitt resultatbaserade arbetssätt och se till att tillräckliga resurser avsätts för uppföljning av resultat. Dessutom bör enligt Dac kopplingarna stärkas mellan resultat som kan konstateras i individuella program och de bredare målen för utvecklingssamarbetet.

Utskottet välkomnar regeringens strävanden efter att förbättra resultatredovisning och analys och förutsätter att de rekommendationer som lämnats av Dac övervägs i sammanhanget.

## **Styrning, uppföljning och utvärdering av biståndet**

### *Bakgrund*

Regeringen fastställde 2007 en modell för förstärkt resultatstyrning inom det internationella utvecklingssamarbetet. Modellen syftade till ökad systematisk styrning och uppföljning av utvecklingssamarbetet. Genomförandet skedde successivt.

År 2011 fick Statskontoret i uppdrag av regeringen att utvärdera styrmodellen och att lämna förslag på hur styrningen av utvecklingssamarbetet kunde förbättras. Statskontoret redovisade resultatet av uppdraget i rapporten *Styrning av svensk biståndspolitik – en utvärdering* (2011:25). Den centrala frågan för utvärderingen av styrmodellen var enligt Statskontoret om denna hade bidragit till en effektiv, tydligt, långsiktig, strategisk och resultatutrikad styrning av utvecklingssamarbetet. I rapporten lämnades förslag om hur regeringens styrning av utvecklingssamarbetet kunde förbättras.

Utrikesutskottet förutsatte i betänkande 2011/12:UU2 att regeringen skulle återkomma till riksdagen med en redovisning av vidtagna eller planerade åtgärder med anledning av Statskontorets utvärdering eller andra studier och överväganden som gäller förändringsarbete avseende bl.a. styrning och kontroll.

I budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1 utg.omr. 7), som lämnades hösten 2012, slog regeringen fast att den såg allvarligt på den kritik som hade framförts av Statskontoret. Regeringen aviserade åtgärder för att styra biståndet mer strategiskt och för att förtydliga och förenkla styrningen. Ett samlat grepp om de styrsignaler som ges i dag skulle tas för att säkerställa att biståndet styrs på ett ändamålsenligt och optimalt sätt. Regeringen skulle förtydliga utvecklingssamarbetets övergripande inriktning och sina biståndspolitiska prioriteringar i en samlad biståndspolitisk plattform som skulle samla och ersätta en del av de befintliga styrdokumentet. Vidare skulle regeringen etablera ett mer resultatbaserat förhållnings-sätt i styrningen av såväl det bilaterala som det multilaterala biståndet.

Regeringen beslutade i juli 2013 om riktlinjer för resultatstrategier som ska vara ett sammanhållande instrument för att styra Sveriges internationella bistånd. Riktlinjerna tillämpas för strategier för både länder och regioner och i samarbetet med och genom multilaterala organisationer och tematiskt inriktad biståndsverksamhet.

De nya riktlinjerna slår fast att en viktig utgångspunkt för resultatstrategier ska vara vilka resultat svenskt bistånd ska bidra till. Indelningen i traditionella sektorer avskaffas därmed. De nya riktlinjerna betonar också vikten av resultatuppföljning som ett led i den strategiska styrningen. Det innebär att man ska lära av erfarenheter och använda kunskap om vad som fungerar och ger resultat. Genom att samla riktlinjerna för alla typer av resultatstrategier i ett enda dokument ska styrningen förenklas.

Processen för att ta fram en bilateral resultatstrategi innefattar följande steg:

1. Regeringen godkänner och meddelar Sida inriktningar (ingångsvärden) för de förväntade resultat som svenskt bistånd bör bidra till (resultatförslag).
2. Sida förbereder ett resultatförslag baserad på ingångsvärden. De svenska ambassaderna är ofta engagerade i denna process, i samråd med partnerlandet i fråga. Samrådet kan även innefatta andra samarbetspartner.

3. Sida sänder resultatförslaget till regeringen (Utrikesdepartementet).
4. Utrikesdepartementet tar fram en resultatstrategi som bygger på resultatförslaget från Sida.
5. Regeringen fattar beslut om resultatstrategin och instruerar Sida att genomföra strategin.

När resultatstrategierna är klara ska de publiceras de på Regeringskansliets webbplats. De multilaterala resultatstrategierna hanteras i sin helhet av Utrikesdepartementet.

#### *Synpunkter från OECD:s biståndskommitté*

Varje medlem i Dac får vart fjärde eller femte år sitt utvecklingssamarbete granskat av Dac. Syftet med granskningarna är att förbättra kvaliteten och effektiviteten i policyer och system för utvecklingssamarbete och att stödja goda partnerskap för att främja fattigdomsminskning och hållbar utveckling.

Som nämnts tidigare i betänkandet publicerade OECD/Dac i oktober 2013 en granskning av Sveriges utvecklingssamarbete. Dac anser att Sverige har kommit långt i utvecklingen mot tydligare styrning av biståndet. Samtidigt konstateras att det finns förbättringspotential. Enligt Dac skulle en ökad fokusering av biståndet till färre länder och färre tematiska områden stärka effekterna av det svenska biståndet. Även i Dacs granskningar 2005 och 2009 av Sveriges utvecklingsarbete förespråkades ökad selektivitet och minskad komplexitet i styrsystemet för svenskt utvecklingssamarbete.

Dac konstaterar att politiken för global utveckling är en stark grund för utvecklingssamarbete och att merparten av Sveriges bilaterala stöd till utvecklingssamarbete riktas mot låginkomstländer och svaga stater, vilket ligger i linje med inriktningen på fattigdomsbekämpning.

Enligt Dac finns tydliga politiska direktiv, policyer och strategier som återspeglar Sveriges internationella åtaganden och god praxis. Dac anser emellertid att det stora antalet tillkommande prioriteringar – var och en med sin egen policy och strategidokument – leder till en komplex totalbild. Dac konstaterar att den svenska regeringen har noterat denna svaghet och strävar efter att utforma ett biståndspolitiskt ramverk som utgör en tydligare policyvision och en strategi för konkreta åtgärder som leder till resultat. Dac uttrycker i 2013 års granskningsrapport en förväntan om att detta nya ramverk ska erbjuda en tydlig hierarki av policyer och adekvata kriterier för effektiva prioriteringar av mål och perspektiv, som kan omsätts i konkreta åtgärder som ger resultat.

I granskningsrapporten från Dac uppmanas Sverige att fortsätta ansträngningarna att koncentrera sina resurser för maximal effekt. I dagsläget är Sveriges bistånd enligt Dac tunt utspritt över ett stort antal länder, tematiska områden och program.

### *Styrssystem, uppföljning och utvärdering*

I budgetpropositionen för 2014 konstateras att bl.a. OECD/Dac, Statskontoret, Riksrevisionen och regeringen under de senaste åren har identifierat brister i styrningen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av det svenska biståndet. För att komma till rätta med bristerna avser regeringen att, utöver redan genomförda åtgärder, vidta ytterligare åtgärder i syfte att uppnå ett än mer effektivt, resultatriktat, långsiktigt, innovativt och öppet bistånd. Enligt regeringen handlar det bl.a. om att

- förenkla och förtydliga biståndets inriktning och målhierarki
- skapa tydligare förutsättningar för centrala genomförare av svenskt bistånd, som civilsamhällesorganisationer och myndigheter, att bidra till biståndets måluppfyllelse
- tydliggöra ramarna för vidarereglering av beslut om fördelning av biståndsmedel till tredje part
- säkerställa att regeringens resultatagenda får genomslag i biståndets alla led – från formuleringen av resultatförväntningar och i styrningen mot resultat till analys och uppföljning och utvärdering av resultaten.

Utskottet konstaterar att en förenklad styrmodell där resultaten står i fokus håller på att genomföras. Utskottet välkomnar att regeringen i juli 2013 beslutade om riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd. Riktlinjerna tillämpas för strategier för både länder och regioner samt inom samarbetet med och genom multilaterala organisationer och i fråga om tematiskt inriktad biståndsverksamhet.

Resultatstrategier är, som framgått tidigare i betänkandet, regeringens sammanhållande instrument för att styra Sveriges internationella bistånd och är en viktig del av förnyelsearbetet på biståndsområdet. I riktlinjerna slås fast att en utgångspunkt för resultatstrategier ska vara vilka resultat svenskt bistånd ska bidra till. Där betonas betydelsen av resultatuppföljning som ett led i den strategiska styrningen och vikten av att lära av erfarenheter och att använda kunskap om vad som fungerar och ger resultat.

Utskottet välkomnar reformeringen av styrsystemet och de nya riktlinjerna. Det faktum att riktlinjerna samlas i ett enda dokument som avser alla former av resultatstrategier bör leda till att styrningen förenklas. Framtagandet, genomförandet och uppföljningen av resultatstrategier ska vara inkluderande och transparent. I enlighet med transparensgarantin i biståndet ska relevanta underlag som är att betrakta som allmänna handlingar och som utgör grund för regeringens resultatstrategier göras tillgängliga på webbplatsen [openaid.se](http://openaid.se).

Utskottet ser positivt på att regeringen i enlighet med riktlinjerna för resultatstrategier under 2013 har beslutat om ingångsvärden för resultatstrategier som avser bilateralt utvecklingssamarbete med ett antal länder och regioner, och i fråga om några länder även fattat beslut om fleråriga resultatstrategier. I budgetpropositionen aviserar regeringen att den under 2014 avser att besluta om resultatstrategier för länder, regioner, multilaterala

organisationer och tematiska ändamål. Utskottet välkomnar att en översyn ska genomföras under 2014 av den del av biståndet som hanteras av Utrikesdepartementet, och av den interna styrningen och kontrollen av den del av biståndet.

Utskottet noterar att regeringen, som framgår av budgetpropositionen, har för avsikt att vidta ytterligare åtgärder för att reformera biståndet. Det får enligt utskottet förutsättas att regeringen då överväger de rekommendationer som Dac har lämnat i den ovan nämnda granskningsrapporten. Syftet med att reformera biståndet måste även i fortsättningen vara att uppnå ett än mer effektivt, resultatriktat, långsiktigt, innovativt och öppet bistånd och att därmed komma till rätta med brister som har konstaterats i fråga om styrning, genomförande, uppföljning och utvärdering av biståndet.

Det är enligt utskottet också positivt att regeringen enligt årets budgetproposition avser att presentera den biståndspolitiska plattformen för riksdagen i form av en skrivelse. Utskottet konstaterar att, utöver den information som redovisats främst i budgetpropositionerna, såväl den tidigare som den nuvarande biståndsministern i bl.a. kammardebatter och vid utskottssammanträden redogjort för och tagit del av synpunkter på reformeringen av biståndets styrning. Utskottet delar inte den uppfattning som framförs i motioner om att förankringen i riksdagen skulle vara bristfällig. Mot bakgrund av vad som redovisats ovan delar utskottet inte heller uppfattningen att det skulle finnas behov av ytterligare en översyn av det svenska utvecklingssamarbetet.

Regeringen har infört en ny struktur för anslagsposter inom anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7, vilket aviserades i förra årets budgetproposition (prop. 2012/13:1 utg.omr. 7). Ett antal nya anslagsposter har införts 2013 för medel som disponeras av Sida inom anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Dessa har ersatt tidigare anslagsposter. Syftet är enligt regeringen att öka transparensen och konsekvensen mellan politikens inriktning och fördelningen av biståndet. Utskottet noterar att regeringen ännu inte har beslutat om strategier för medel från de nya anslagsposterna.

I ett motionsförslag behandlas behovet av redovisning och analys av måluppfyllelsen för den svenska strategin för multilateralt utvecklingssamarbete, som beslutades 2007 och alljämt gäller.

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2014 att den har tagit ett alltmer strategiskt grepp om det svenska engagemanget i de multilaterala utvecklingsorganen. Enligt regeringen har detta resulterat i en mer systematisk bedömning av de olika organens effektivitet och relevans samt en förtydligad inriktning för det svenska engagemanget i respektive organisation. Efter att regeringen har gjort en organisationsbedömning kan den besluta om en resultatstrategi. Såväl bedömningarna som strategierna ska publiceras på regeringens webbplats.

De fyra senaste organisationsbedömningarna publicerades 2012 och avsåg Unesco (Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur), UNODC (FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå), GEF (Globala miljöfonden) och OHCHR (Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter).

Utskottet konstaterade hösten 2011 (bet. 2011/12:UU2) att regeringen hade fattat beslut om åtta organisationsstrategier för multilaterala organ. Två av dessa har löpt ut och ytterligare tre löper ut 2013. Inga ytterligare resultatstrategier (tidigare benämnda organisationsstrategier) har tillkommit efter 2011.

Som framgått tidigare i betänkandet har Utrikesdepartementet efter begäran från utrikesutskottet den 30 oktober 2013 lämnat skriftlig information till utskottet om bl.a. genomförandet av strategin för multilateralt utvecklingssamarbete och om multilateralt bistånd. När biståndsminister Hillevi Engström med medarbetare den 5 november 2013 lämnade information vid utrikesutskottets sammanträde, vilket nämnts tidigare i betänkandet, belystes bl.a. frågor om genomförande av Sveriges strategi för multilateralt utvecklingssamarbete.

OECD/Dac konstaterar i Multilateral Aid Report 2012 att givare använder det multilaterala systemet för att kanalisera stora belopp för utvecklingssamarbete samtidigt som de har ansvar för att se till att medlen går till avsedda ändamål. Detta är enligt Dac en allt svårare uppgift i och med att det multilaterala systemet blir mer och mer komplext. Dac bedömer att det i dag finns mer än 200 multilaterala givare som kanaliserar 40 procent av allt offentligt utvecklingsbistånd via ett komplicerat system.

Enligt Dac har antalet givarbedömningar av multilaterala organisationer vuxit starkt. Dac uppmanar givarna att i ökad utsträckning göra gemensamma bedömningar snarare än att göra nya bilaterala sådana. Detta kan bidra till att organisationerna bedöms efter gemensamma mål, vilket kan leda till att rekommendationerna får större tyngd i organisationernas styrning och reformarbete. I sammanhanget erinrar Dac om att biståndsmottagarnas synpunkter, prioriteringar och system enligt internationella överenskommelser om biståndseffektivitet ska tillmätas ökad tyngd.

Som nämnts tidigare i betänkandet avser regeringen att undersöka om det går att använda några utvalda och internationellt överenskomna indikatorer som stöd för uppföljningen av det bilaterala och multilaterala biståndet. Regeringen gav 2013 Sida i uppdrag att utveckla indikatorer i syfte att förbättra uppföljningen av resultat. När det gäller det multilaterala biståndet kommer regeringen att utgå från organisationernas egna indikatorer.

Med anledning av motionsyrkanden framhåller utskottet att det är angeläget att Sverige även framgent fortsätter att agera för att genomföra internationella överenskommelser om biståndseffektivitet såväl i det bilaterala som det multilaterala biståndet. Utskottet noterar att Dac i sin granskning av Sveriges internationella utvecklingsbistånd, som publicerades 2013, identifierar vissa brister i Sveriges genomförande av åtagandena om



biståndseffektivitet enligt Parisdeklarationen om ägarskap, anpassning och givarsamordning och enligt uppföljningskonferensen i Busan. Utskottet förutsätter att regeringen följer upp resultatet av Dacs granskning.

Sveriges multilaterala bistånd utgör ca 30 procent av Sveriges totala bistånd och uppgick 2012 till ca 11,8 miljarder kronor. Utskottet delar regeringens uppfattning att det är angeläget att fortsätta utveckla styrningen och uppföljningen av det svenska engagemanget i de multilaterala organen. Utskottet konstaterar att Riksrevisionen i september 2013 beslutade att inleda en förstudie om multilateralt bistånd. Under förstudien ska möjligheten att genomföra en granskning undersökas. Den tänkta inriktningen på projektet är att granska vilka system som finns på plats för att säkerställa att det multilaterala biståndet förmedlas i enlighet med uttalade prioriteringar.

Utskottet håller inte med om att budgetstödet bör avvecklas, vilket framförs i en motion. Däremot ser utskottet positivt på att regeringen reformerar styrningen av budgetstödet. Utskottet välkomnar att regeringen enligt budgetpropositionen avser att närmare precisera vilka förutsättningar som krävs för direkt stat-till-stat-samarbete och generell budgetstöd. Graden av förtroende för samarbetslandets regering ska ges ökad vikt vid överväganden om vilken typ av insatser som svenskt bistånd ska kunna finansiera i ett enskilt land. Mänskliga rättigheter, demokrati och god samhällsstyrning kommer att vara av särskilt stor betydelse när regeringen bedömer vilken typ av bistånd och samarbete som Sverige kan erbjuda. Där ett nära stat-till-stat-samarbete är aktuellt föredrar regeringen en övergång från generellt budgetstöd till resultat- och transparenskontrakt – en variant av budgetstöd. Genom att på förhand knyta utbetalningar till överenskomna målkriterier möjliggörs en högre grad av transparens och ansvarsutkrävande. Om förtroendet för samarbetslandets regering försämras kraftigt eller helt saknas, ska biståndet inte kanaliseras genom statliga aktörer utan i stället gå till det civila samhället eller andra förändringsaktörer.

I en motion ses EU:s principer för budgetstöd, som antogs genom rådslutsatser 2012, som en förebild för svenskt bilateralt utvecklingssamarbete. I principerna betonas att stödet ska bygga på samarbetsländernas ägarskap och utformas som ett resultatbaserat kontrakt mellan EU och respektive partnerland. Utbetalningar av budgetstöd ska tydligare knytas till samarbetslandets respekt för mänskliga rättigheter och demokrati. Utskottet konstaterar att innehållet i EU:s agenda för förändring, som innebär ökat fokus på mänskliga rättigheter, demokrati och god samhällsstyrning samt hållbar tillväxt för mänsklig utveckling, liksom EU:s nya principer för budgetstöd ligger väl i linje med svenska prioriteringar.

Med anledning av motionsförslag om Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd konstaterar utskottet följande.

Utvärderingsmyndigheten Sadev (Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete) har avvecklats och under innevarande år ersatts av Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella

bistånd (dir. 2013:11), som är en ny utvärderingsfunktion. Expertgruppen ska fortlöpande utvärdera och analysera Sveriges internationella bistånd för att därigenom utveckla biståndet och bygga upp en långsiktig kunskapsbas av hög kvalitet. Expertgruppens uppdrag är att beställa, sammanställa, genomföra och kommunicera utvärderingar, analyser och studier om biståndets genomförande, resultat och effektivitet. Expertgruppen ska ha en oberoende ställning i relation till det den granskar och ska självständigt svara för relevans och kvalitet i de rapporter den väljer att publicera.

Utskottet konstaterar att Expertgruppen har startat sin verksamhet under 2013. Expertgruppens ledamöter har utsetts av regeringen och ett sekretariat har byggts upp. Förberedelser pågår för att Expertgruppen ska kunna besluta om en strategi för verksamheten. Beslut har fattats om en kartläggning av Sveriges bistånd till multilaterala organisationer de senaste 20 åren och om en litteraturstudie om metoder för effektutvärderingar. Dessutom har Expertgruppen anordnat utåtriktade seminarier på följande två teman: Vad vet vi om utveckling och bistånd? (maj 2013) och Svenskt bistånd mot nya mål? (oktober 2013). Ett tredje seminarium där frågor om multilateralt bistånd ska tas upp är inplanerat i december 2013. Information om verksamheten finns tillgänglig via regeringens webbplats för statens offentliga utredningar. Upphandling pågår av en mer utvecklad webbplats.

*Prioriteringar inom biståndet, särskilda svenska insatser för att nå millenniemålen, anslagen*

**Allmänna frågor om inriktningen av Sveriges och EU:s utvecklingsbistånd, särskilda insatser för att nå millenniemålen, humanitära insatser**

Som framgått tidigare i betänkandet anser utskottet att målet för utgiftsområde 7 ska vara: "Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck".

Det långsiktiga målet om att utrota fattigdom och förtryck är långt ifrån uppnått. Sverige ska fortsätta att ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd där det bilaterala och multilaterala stödet samverkar. Sverige ska också bidra till en högre grad av måluppfyllelse innan millenniemålen löper ut 2015. Ett framgångsrikt genomförande av politiken för global utveckling och internationellt bistånd bidrar till detta. Utskottet understryker i sammanhanget att goda levnadsvillkor innefattar ett hållbart demokratiskt samhälle med respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Utskottet välkomnar att regeringen i budgetpropositionen aviserar en svensk kraftsamling inför och bortom 2015, som utöver en aktiv samstämmighetspolitik bl.a. innefattar fokus i biståndet, insatser för att bidra till konkreta förbättringar av enskilda människors levnadsvillkor, innovation och flexibilitet i biståndet, kunskapsinhämtning och samverkan med nya aktörer. Utskottet återkommer nedan till initiativ inom ramen för denna kraftsamling.

Utskottet erinrar om de särskilda satsningar inom Sveriges bistånd som har genomförts och som pågår i syfte att nå millenniemålen. Under det innevarande budgetåret är det exempelvis ett särskilt fokus på millenniemål 4 om minskad barnadödlighet, 5 om förbättrad mödrahälsa och 7 om att säkra en miljömässigt hållbar utveckling samt på de länder som har längst kvar att uppnå målen eller riskerar att inte uppnå något av målen. Ökad tillgång till vatten och sanitet är också en prioritering 2013, något som bedöms ha hög relevans även för millenniemålen 4 och 5. Utskottet stöder denna prioritering och återkommer nedan till de tematiska prioriteringarna i biståndet som slogs fast 2007 och fortfarande gäller.

Med anledning av ett motionsförslag om att bistå vid uppbyggnaden av sociala trygghetssystem hänvisar utskottet till sitt ställningstagande till ett förslag med motsvarande inriktning som behandlades i betänkande 2012/13: UU2. Utskottet redogjorde där för rådsslutsatser (utrikes frågor) som antogs i oktober 2012 om socialt skydd i EU:s utvecklingssamarbete. Där slås fast att socialpolitik har en omskapande roll genom att den främjar rättvisa, social integration och dialog med arbetsmarknadens parter. I rådsslutsatserna anges riktlinjer för EU:s utvecklingssamarbete när det gäller socialt skydd. Utskottet förutsätter att rådsslutsatserna återspeglas i unionens och medlemsstaternas agerande i utvecklingssamarbetet.

När det gäller motionsförslagen om svenskt utvecklingssamarbete med länder i Latinamerika konstaterar utskottet följande.

Många av Latinamerikas länder har över lag haft en positiv utveckling och god ekonomisk tillväxt som har bidragit till minskad fattigdom. De demokratiska styrelseskicken har utvecklats i en huvudsakligen positiv riktning. I dag leds länderna på den amerikanska kontinenten av folkvalda presidenter och regeringar, med Kuba som enda undantag.

Regeringen beslutade 2007 att fokusera Sveriges bilaterala strategistyrda bistånd från 67 till 33 länder, i syfte att skapa förutsättningar för ökad effektivitet inom biståndet. Landfokuseringsbeslutet innebar att svenskt bistånd i högre utsträckning kommit att riktas till fattiga människor i fattiga länder och förtryckta människor i ofria länder. Enligt regeringen kommer Sverige 2014 att bedriva strategistyrda bilateralt samarbete i 32 länder. Utskottet noterar att Dac anser att detta, i jämförelse med ungefär lika stora givarländer, är ett stort antal och nämner Nederländerna, som har 15 samarbetsländer, som ett exempel. Samtidigt konstaterar Dac att merparten av Sveriges bilaterala bistånd riktas mot låginkomstländer och svaga stater, vilket ligger i linje med inriktningen på fattigdomsbekämpning. Utskottet konstaterar att Bolivia, Colombia och El Salvador, som lyfts fram i motioner, definieras som medelinkomstländer enligt Dacs klassificering. Fattigdom kvarstår dock även i medelinkomstländer. Inkomstskillnaderna<sup>2</sup> i de nyss nämnda länderna är stora och många människor lever i fattigdom.

<sup>2</sup> Enligt UNDP:s publikation Human Development Report 2013 är inkomstskillnaderna (mätta som Gini-koefficient) 56,3 i Bolivia, 55,9 i Colombia, 48,3 i El Salvador och 25,0 i Sverige. När Gini-koefficienten har värdet 0 råder fullständig inkomstjämlighet och när värdet är 100 råder fullständig ojämlikhet.

Utvecklingssamarbetet med medelinkomstländer bör avslutas, enligt en motion. I en annan motion föreslås en strategi för framtida aktörssamverkan mellan Sverige och Sydafrika och fortsatt långsiktigt utvecklingssamarbete med Burkina Faso.

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionerna för 2013 och 2014 om utgiftsområde 7 har informerat om utfasning av biståndsstrategier för nio medelinkomstländer (Bolivia, Botswana, Indien, Indonesien, Irak, Kina, Namibia, Sydafrika och Vietnam), vilket utskottet ställer sig bakom.

Utskottet, som konstaterar att Sverige hittills har bedrivit bilateralt utvecklingssamarbete med Burkina Faso i ca tio år, anser att utfasningen måste ses i ett regionalt perspektiv. Utskottet finner inte att det är motiverat att avbryta den fleråriga utfasning av utvecklingssamarbetet med Burkina Faso som pågår och som ska vara avslutad senast 2016. I Dacs granskning 2013 av Sveriges bistånd konstateras, som nyss framgått, att merparten av Sveriges bilaterala bistånd lämnas till stöd för låginkomstländer och sköra stater i linje med inriktningen på fattigdomsminskning i det svenska biståndet.

Förslaget i en motion om att avsluta Sveriges reformsamarbete i Östeuropa avvisas av utskottet. Det är fortsatt angeläget att med svenskt bistånd bidra till reformer som syftar till att stödja ländernas närmande till EU och att stärka demokratin och öka respekten för mänskliga rättigheter. Utskottet konstaterar i likhet med regeringen att det svenska stödet till dessa länder har ett perspektiv bortom biståndet. I budgetpropositionen aviseras en gradvis förändring i riktning mot en tydligare regional ansats för biståndet till länder i Östeuropa. Utskottet delar regeringens uppfattning att biståndet till enskilda länder i Östeuropa successivt kan fasas ut under förutsättning att det sker ett demokratiskt och ekonomiskt närmande till EU. Utskottet noterar att enligt budgetpropositionen anser regeringen att det nuvarande anslaget 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, som budgetåret 2013 uppgår till 1 307 miljoner kronor, ska avskaffas och att medlen för det aktuella ändamålet ska ingå i anslaget 1:1 Biståndsverksamhet från 2014. Målet för underindelningen Reformsamarbete i Östeuropa, stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling samt närmande till Europeiska unionen och dess värdegrunder, föreslås upphöra att gälla från 2014, vilket framgår tidigare i betänkandet.

I en motion förespråkas att medel som enligt förslag i höständeringsbudgeten (prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41) ska återföras till utgiftsområde 7 därefter ska tillföras de FN-organ som fick minskad medelstillsdelning våren 2013. Utskottet, som konstaterar att riksdagen har beslutat i enlighet med förslaget i höständeringsbudgeten, avstyrker motionsförslaget med motiveringen att relevans och effektivitet ska vara huvudkriterier vid bedömning av och beslut om bidrag till alla multilaterala organ och kanaler. Avgörande för beslut om medelstillsdelning bör

således vara en aktuell bedömning av verksamhetens överensstämmelse med svenska utvecklingsmål samt den multilaterala organisationens roll och effektivitet.

Med anledning av den motion som framhåller kulturens roll i svenskt utvecklingssamarbete konstaterar utskottet att regeringen enligt budgetpropositionen avser att fortsätta arbetet med att få till stånd och konkretisera synergier mellan biståndspolitiken och kulturpolitiken.

I Sidas utvecklingssamarbete finns olika dimensioner av konflikthantering: konfliktförebyggande arbete före och efter en konflikt och bidrag till konflikthantering under en konflikt. En stor del av Sidas kultur- och mediesamarbeten har en konfliktförebyggande dimension. Genom sådana insatser lämnas olika former av stöd till yttrandefrihet, som är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i en motion att utvecklingssamarbete bör stödja barns och ungdomars tillgång till utbildning samt kapacitetsutveckling på forskningsområdet i utvecklingsländer.

Enligt en motion bör en ökad andel av biståndet gå till kommunala och regionala partnerskap. Genom kommunala partnerskapsprogram kan svenska kommuner, landsting, regioner m.fl. få stöd för att kunna dela med sig av kunskap och erfarenheter för att bidra till att stärka den lokala demokratin i något av Sidas samarbetsländer. Partnerskapsprogrammen ska bidra till utvecklingen av lokalt självstyre och kommunal service samt medverka till en rättvis och hållbar samhällsutveckling i prioriterade samarbetsländer. En förutsättning är att alla berörda parter, inklusive de svenska kommunerna och landstingen, ska ha nytta av projekten. Sida bidrar med finansiering via Swedish International Centre for Local Democracy (ICLD), som skapades 2008.

När det gäller kommunalt partnerskap omfattar de två avtal som hittills har träffats mellan Sida och ICLD dels projektmedel, dels en mindre budget som används till bl.a. information till intresserade lokala parter om den aktuella verksamheten kring lokal demokrati och projektledarutbildning. Under den första avtalsperioden (2009–2012) omfattade ICLD:s budget för projektmedel ca 36 miljoner kronor per år. Under den andra avtalsperioden (2013–2015) har motsvarande belopp ökat till ca 40 miljoner kronor per år. Enligt uppgift från ICLD i oktober 2013 var 72 svenska kommuner, regioner, regionförbund och landsting samt parter i 18 samarbetsländer verksamma i samarbetsprojekt. Utskottet anser i likhet med regeringen att det svenska biståndets lokala förankring och individnära fokus måste stärkas. Detta väntas också förbättra möjligheterna till ansvarsutkrävande. Enligt utskottet kan medlen för kommunala partnerskapsprogram bidra till en starkare lokal förankring av biståndsinsatser.

I motionsförslag förespråkas ökade medel till FN:s flyktingorgan UNHCR och till humanitärt bistånd. Utskottet konstaterar att Sverige redan i dag är en internationellt sett stor givare av humanitärt bistånd, inklusive stöd till UNHCR, och avvisar de aktuella motionsförslagen. Det

humanitära biståndet utgör ca 15 procent av Sveriges totala bistånd. År 2012 var Sverige världens tredje största bilaterala humanitära givare. Under 2012 uppgick det totala svenska humanitära biståndet till ca 5 miljarder kronor, som kanaliserades genom både Utrikesdepartementet och Sida. Sveriges totala bidrag till UNHCR 2012 utgjorde nära 6 procent av organisationens budget respektive nära 17 procent av organisationens totala kärnstöd (stöd direkt till en mottagarorganisations centrala budget).

När det gäller motionerna om ökat humanitärt bistånd till västsahariska flyktingläger konstaterar utskottet att Sverige under de senaste tio åren har varit en av de största givarna till insatserna för att stödja de västsahariska flyktingarna. Stödet har främst kanaliserats via enskilda organisationer som Praktisk Solidaritet samt genom kärnstöd till FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och FN:s livsmedelsprogram (World Food Programme). Echo, som svarar för EU-kommissionens humanitära biståndsinsatser, har sedan 1993 lämnat ungefär 200 miljoner euro i humanitärt stöd till västsahariska flyktingar. Stödet via Echo 2013 beräknas uppgå till 10 miljoner euro.

I fråga om bistånd till den palestinska myndigheten, som tas upp i två motioner, konstaterar utskottet att Sverige är en stor givare av bistånd till palestinerna med ca 700 miljoner kronor per år. Förutom humanitärt stöd bedrivs sedan länge ett biståndssamarbete med fokus på palestinskt statsbyggande. Den palestinska myndigheten har trots svåra omständigheter gjort framsteg på senare år. Avsikten är att en ny resultatstrategi ska tas fram för Sveriges biståndssamarbete med palestinska partner. Hittills har strategin varit inriktad på fredsprocessen och på att främja demokratiskt palestinskt statsbyggande. Regeringen har i Sidas regleringsbrev för 2013 gett myndigheten i uppdrag att ta fram underlag för en resultatstrategi för det palestinska området (Västbanken/Gaza). Underlaget ska tas fram enligt närmare anvisningar i kommande ingångsvärden som regeringen beslutar om. Avsikten är att den nya resultatstrategin ska fortsätta att bidra till palestinskt statsbyggande, mänskliga rättigheter och demokrati, ekonomisk bärkraft och hållbar utveckling. Utskottet understryker att biståndet kräver politiska framsteg för att ge långsiktigt hållbara resultat. Därför måste palestinerna fortsätta reformarbetet, motverka våld, främja de mänskliga rättigheterna och genomföra demokratiska val.

Utskottet har under beredningen av detta betänkande tagit del av Europeiska kommissionens Årsrapport om Europeiska unionens politik för humanitärt bistånd och civilskydd och dess genomförande under 2012 (KOM (2013) 658). I rapporten beskrivs de geografiska och tematiska insatser som har gjorts när det gäller humanitärt bistånd och civilskydd under 2012 och hur budgeten för dessa instrument har använts. Där finns också en redogörelse för politiska initiativ om humanitärt bistånd och civilskydd, exempelvis i form av lagstiftningsförslag.

Utskottet övergår nedan till att behandla motionsförslag med anknytning till de tematiska prioriteringar i utvecklingssamarbetet som gäller sedan sju år tillbaka och som ger fortsatt vägledning för innehållet i det svenska

biståndet. I budgetpropositionen konstaterar regeringen att prioriteringarna i sin nuvarande utformning visat sig vara alltför allmänt hållna för att ge en tydlig biståndspolitisk inriktning. Utskottet välkomnar att regeringen avser att precisera hur prioriteringarna ska omsättas i den praktiska biståndsverksamheten och vilka effekter som ska uppnås på längre sikt. Prioriteringarna är:

- demokrati och mänskliga rättigheter
- miljö och klimat
- främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling.

*Tematisk prioritering: demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter*

Den första tematiska prioriteringen i Sveriges långsiktiga utvecklingssamarbete, stöd till demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter inom såväl det multilaterala som det bilaterala utvecklingssamarbetet, har följande mål: demokratisk utveckling och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna i utvecklingsländer. Den av regeringen beslutade policyn för demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter inom svenskt utvecklingssamarbete gäller under perioden 2010–2014.

I policyn för demokrati och mänskliga rättigheter i utvecklingssamarbetet fastställs, liksom i alla policyer som regeringen beslutar om, grundläggande principer, och där anges på ett övergripande plan ställningstaganden inom utvecklingssamarbetet. Policyn är vägledande och ska, på samma sätt som övriga policyer, tillämpas i bl.a. strategier för samarbetet med länder, regioner och organisationer samt i Sveriges ståndpunkter i EU och inom det multilaterala systemet.

Tre huvudområden prioriteras:

- medborgerliga och politiska rättigheter
- demokratins och rättsstatens institutioner och procedurer
- demokratiseringens aktörer.

Demokrati och människors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna är både ett mål i sig och ett medel för att uppnå millenniemålen. Respekten för medborgerliga och politiska rättigheter är tillsammans med rättsstatens principer avgörande för demokratisk utveckling och minskad fattigdom i alla dess dimensioner. Åtnjutandet av medborgerliga och politiska rättigheter är angeläget i sig och stärker möjligheterna för människor som lever i fattigdom att kräva sina ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Samtidigt kan uppfyllandet av de sistnämnda rättigheterna i sin tur vara en förutsättning för att kunna åtnjuta vissa av de medborgerliga och politiska rättigheterna.

Millenniemålen omfattar inte uttryckligen demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna men dessa har enligt utskottet stor betydelse för möjligheterna att nå millenniemålen. En hållbar demokratisk utveckling förutsätter respekt för de mänskliga rättigheterna och stärks ytterligare av jämställdhet mellan könen och en utbildad befolkning med god hälsa.

Utskottet anser i likhet med regeringen att prioriteringen av demokrati och mänskliga rättigheter har fått ett tydligt genomslag i det svenska biståndet. Regeringen bedömer i budgetpropositionen att Sidas insatser inom demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter har bidragit till att minska olika former av utsatthet och förtryck, bl.a. genom stöd till ökad yttrandefrihet och mer självständiga och oberoende medier samt försvarare av mänskliga rättigheter. Utskottet har ovan kommenterat regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen, som bl.a. innefattar resultat när det gäller den tematiska prioriteringen av demokrati och mänskliga rättigheter.

I likhet med vad som framförs motionsvis anser utskottet att Sverige ska fortsätta med långsiktigt demokratistöd och insatser för yttrandefrihet. Stödet ska innefatta de tre ovan nämnda huvudområdena inklusive insatser för god och demokratisk samhällsstyrning och insatser för att stärka kvinnors politiska inflytande och demokratiarbete via det civila samhället, vilket förespråkas i motionsyrkanden.

Under beredningen av detta betänkande har utskottet tagit del av kommissionens rapport om EU:s stöd till demokratisk samhällsstyrning (KOM (2013) 403. I rapporten presenteras ett antal strategiska dokument på området samhällsstyrning. Där redovisas också samhällsstyrningsinitiativet för AVS-länderna och mekanismen för god samhällsstyrning för de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken samt ett antal lärdomar av arbetet med EU:s stöd till demokratisk samhällsstyrning.

Sveriges bilaterala stöd i utvecklingssamarbetet till det civila samhället och till informations- och kommunikationsverksamhet tas upp i motioner. Motioner med motsvarande inriktning behandlades av utskottet senast i betänkande 2012/13:UU2. Utskottet underströk då det civila samhällets betydelse i utvecklingssamarbetet och redogjorde för den strategi som regeringen beslutat om och som avser stöd genom svenska organisationer i det civila samhället för perioden 2010–2014. Av budgetpropositionen för 2014 framgår att stödet via Sida till svenska organisationer i det civila samhället 2012 uppgick till drygt 1 550 miljoner kronor.

Utskottet delar regeringens uppfattning att det civila samhället och dess organisationer är en stark förändringskraft som har en nyckelroll i arbetet för fattigdomsminskning. Ett nära samarbete med civilsamhällesorganisationer (CSO) kan komplettera eller ersätta direkt statligt stöd. Många CSO har stor potential att verka lokalt och nära de fattiga och förtryckta människor som det svenska biståndet syftar till att nå. Utskottet välkomnar att regeringen avser att under 2014 initiera en särskild dialog med svenska civilsamhällesorganisationer i syfte att etablera ett CSO-kontrakt med intresserade organisationer. Kontraktet bör enligt regeringen bl.a. innebära en öppning för samarbete med nya aktörer, ändamålsenlig resultatstyrning, minskad rapporteringsbörda och en mer förutsägbar finansiering.

Informations- och kommunikationsverksamhet inom utvecklingsbiståndet, inklusive genom organisationer i det civila samhället, regleras genom en strategi som beslutats av regeringen och som gäller under perioden 2010–



2014. En utvärdering av strategin har genomförts. Utskottet noterar att regeringen avser att besluta om en uppdaterad strategi för informations- och kommunikationsverksamhet, som syftar till att tydliggöra kopplingen mellan insatserna och det övergripande målet för utgiftsområdet. Avsikten är att strategin ska stärka möjligheterna till ansvarsutkrävande och leda till ökad öppenhet kring informations- och kommunikationsverksamheten. Utskottet anser att det finns anledning av invänta resultatet av regeringens beredningsarbete och är inte berett att förorda ändringar av gällande styrsystem. Stödet via Sida till informations- och kommunikationsverksamhet uppgick till drygt 96 miljoner kronor 2012.

#### *Tematisk prioritering: miljö och klimat*

Miljö och klimat utgör den andra tematiska prioriteringen i Sveriges långsiktiga utvecklingssamarbete. Det övergripande målet för Sveriges stöd till miljö och klimat är förbättrad miljö, hållbart nyttjande av naturresurser och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändring i utvecklingsländer samt begränsad klimatpåverkan.

Regeringens policy för miljö och klimat i utvecklingssamarbetet under perioden 2010–2014 fastställer grundläggande principer och övergripande inriktning. Frågor om klimat och miljö ska integreras i utvecklingssamarbetet. Sverige ska särskilt inrikta verksamheten på följande områden: förstärkt institutionell kapacitet inom offentlig förvaltning, förbättrad livsmedelstillgång och hållbart nyttjande av ekosystemtjänster, förbättrad vattenresurshantering, ökad tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet, ökad tillgång till hållbara energialternativ samt hållbar utveckling av städer. När det gäller finansiering sägs det i policyn bl.a. att Sverige bör uppmuntra investeringar och finansiering från andra aktörer, exempelvis via den lokala kapitalmarknaden och den privata sektorn. En uppföljning av policyn för miljö och klimat ska genomföras i slutet av policyperioden. Uppföljningen ska innefatta policyns genomförande inom respektive verksamhetsområde samt belysa hur miljö- och klimataspekterna har integrerats inom övriga områden för svenskt utvecklingssamarbete. Regeringen avser också att besluta om en strategi för globala insatser för miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling, som ska vara styrande för den anslagspost för ändamålet som har införts 2013.

De sex globala utmaningar som har identifierats i politiken för global utveckling (skr. 2007/08:89, bet. 2007/08:UU5), däribland klimatförändringar och miljöpåverkan, utgör en viktig referens för policyn för miljö och klimat i utvecklingssamarbetet. I policyn för forskning inom det svenska utvecklingssamarbetet 2010–2014 slås fast att samtliga globala utmaningar rymmer dimensioner där forskningsbaserad kunskap kan vara av värde i sökandet efter möjliga lösningar.

Pressen på ekosystemen ökar till följd av befolkningstillväxt, ekonomisk utveckling och klimatförändringar. En utarmning av ekosystemen ökar fattiga människors sårbarhet. Därför måste biståndet utformas så att det bidrar till fattiga människors och samhällets anpassning till och motståndskraft mot dessa förändringar liksom till att stärka återhämtningsförmågan.

Utskottet konstaterar att Sida i sitt regleringsbrev för 2013 har fått i uppdrag att beskriva myndighetens samlade arbete med klimatinsatser respektive miljöinsatser i utvecklingssamarbetet. Redovisningen ska bl.a. innehålla en redogörelse för hur stor andel av det svenska biståndet som går till miljö- och klimatrelaterade insatser samt en redogörelse för hur miljö- och klimatbiståndet beräknas. Redovisningen i fråga om klimat bör bygga på den särskilda rapportering som Sida gör inom ramen för Sveriges rapportering till FN:s klimatkonvention (UNFCCC). Redovisningen ska även innehålla en redogörelse för myndighetens arbete med biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2013.

Under perioden 2009–2012 avsattes totalt 4 055 miljoner kronor inom utgiftsområde 7 för en särskild klimatsatsning, varav 1 150 miljoner kronor lämnades via bilaterala och regionala kanaler och resterande 2 905 miljoner via multilaterala kanaler. Satsningen syftade enligt budgetpropositionen bl.a. till att stimulera samt öka medvetenheten och kunskapen om klimatfrågan genom nya klimatinsatser i låginkomstländer.

Utskottet välkomnar att regeringen avser att 2014 följa upp tidigare klimatsatsning med vad som i budgetpropositionen benämns en spetsatsning i fråga om miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling, där fattiga människors livssituation är utgångspunkten. Sida ska, inom ramen för en ny strategi för globala insatser för miljö och klimatmässigt hållbar utveckling som håller på att utarbetas i Regeringskansliet, genomföra bl.a. en pilotinsats för rent vatten, ren luft och resurssnål energi på lokal nivå i fattiga människors närmiljö. Regeringen avser enligt budgetpropositionen också att besluta om en global strategi för ekonomiskt hållbar utveckling. Strategin ska enligt regeringen ha ett särskilt fokus på en tryggad global livsmedelsförsörjning.

I en motion uppmärksammas s.k. landgrabbing, som är ett problem i många utvecklingsländer. Företeelsen har sin grund i otydliga landrättigheter, svaga institutioner, korruption och lokalbefolkningars många gånger begränsade möjligheter att komma till tals när beslut ska fattas om deras livsvillkor. Det är, som den dåvarande biståndsmministern Gunilla Carlsson underströk i sitt svar i kammaren på interpellation 2012/13:107, viktigt att skilja mellan å ena sidan begreppet landgrabbing, som används i fråga om illegalt eller oetiskt övertagande av mark, och å andra sidan markinvesteringar för att utveckla jord- och skogsbruket och för en hållbar ekonomisk utveckling.

Fattigdomsbekämpning och en globalt tryggad livsmedelsförsörjning kräver ökade investeringar i hållbart jordbruk, skogsbruk och fiske under de kommande decennierna. Sådana investeringar bör alltid göras på ett sätt som inte skadar lokalbefolkningars rättigheter eller möjligheter att trygga sitt uppehälle, vilket inkluderar respekten för människors nyttjanderätt till den mark de brukar för sin försörjning. Det yttersta ansvaret för att så sker vilar på regeringen i det land där investeringen sker.

Här kan också framhållas att Sveriges internationella utvecklingssamarbete sedan länge har innefattat insatser för att stärka nationella institutioner med uppgift att utforma och genomföra marklagstiftning. Svenskt lantmäteri har medverkat i biståndsverksamhet i ca 35 år när det gäller uppbyggnad och förvaltning av offentliga fastighetssystem och i fråga om geografisk information. Genom att bidra till kapacitetsutveckling hos motsvarande myndigheter i samarbetsländer och institutionell samverkan har detta enligt Sida bl.a. stärkt samarbetsparternas förutsättningar för att leverera god service till sina medborgare och stärka besittningsrätten för fattiga kvinnor och män samt bidragit till ökad öppenhet i beslutsprocesser. Sida har vidare under senare tid i ökad utsträckning prioriterat insatser för att stärka lokala brukarorganisationer. Syftet är att detta ska påverka den ojämna maktbalans som ofta finns mellan småbönder och investerare i positiv riktning. I fråga om Swedfunds investeringar, som tas upp i den aktuella motionen om s.k. landgrabbing, konstaterar utskottet att det av bolagets ägaranvisning tydligt framgår att investeringarna ska ske i enlighet med internationella normer och principer för ansvarsfulla investeringar.

I regeringens resultatredovisning redovisas exempel på resultat från det multilaterala bistånd som Sverige har bidragit till. Ett av exemplen avser Sveriges bidrag via FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) att utveckla de frivilliga riktlinjer för ansvarsfull förvaltning av mark, fiske och skogsresurser som antogs 2012, och som syftar till att säkerställa småskaliga brukares rättigheter vid investeringar i mark. När dessa riktlinjer tillämpas stärker de människors rättigheter, i synnerhet när det gäller deras tillgång till mark- och vattenresurser, inkomst och möjlighet att uppnå anständiga livsvillkor.

Sveriges redan i dag starka biståndsenagemang i Afrika kommer att utökas ytterligare 2014. Detta gör det möjligt med en pilotsatsning på rent vatten, ren luft och resurssnål energi i fattiga människors närmiljö och till förstärkta insatser för hållbar livsmedelsförsörjning i Afrika. Genom den sistnämnda satsningen blir det därmed möjligt att stärka insatserna för ett motståndskraftigt lantbruk, med särskilt fokus på hållbar livsmedelsförsörjning i de länder där problemen bedöms vara som störst. Båda dessa satsningar ska följas upp och utvärderas. I detta sammanhang kan nämnas att regeringen i sin resultatredovisning i budgetpropositionen tar upp ett antal exempel på resultat i det bilaterala biståndet som Sverige har bidragit

till. Där nämns stöd till Rwandas program för markreform, som har bidragit till att 10,3 miljoner fastigheter har registrerats på privata ägare som tidigare saknat rättigheter till sin mark.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen räknar med att anslagsposten Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling genom Sida ska ökas från 585 miljoner kronor 2013 till 735 miljoner kronor 2014, vilket innebär en ökning med drygt 25 procent. Utöver dessa belopp tillkommer miljö- och klimatinsatser inom ramen för resultatstrategier som gäller enskilda samarbetsländer.

Under beredningen av detta betänkande har utskottet tagit del av kommissionens meddelande Bättre nutrition för mödrar och barn i det externa biståndet: ett politiskt ramverk för EU (KOM(2013) 141). Rådet (utrikes frågor) antog i maj 2013 rådsslutsatser på detta tema. Utskottet ser i likhet med regeringen positivt på rådsslutsatserna som utöver frågor om förbättrad nutrition även beaktar de underliggande orsakerna till bristande livsmedelsförsörjning, t.ex. bristande produktivitet i jordbruket, svaga markrättigheter för småbrukare och ineffektiva marknader.

*Tematisk prioritering: främjande av jämställdhet och kvinnors roll för utveckling*

Den tredje tematiska prioriteringen för Sveriges långsiktiga utvecklingssamarbete är främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling. Målet är jämställdhet, ökat inflytande för kvinnor och ökad respekt för kvinnors rättigheter i utvecklingsländer. I den tematiska prioriteringen ingår frågor om exempelvis sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), som i sin tur innefattar hbt-frågor.

Regeringen har beslutat om en policy för jämställdhet och kvinnors rättigheter och roll inom svenskt utvecklingssamarbete under perioden 2010–2015. Policyn har följande fyra huvudområden:

- kvinnors politiska deltagande och inflytande
- kvinnors ekonomiska aktörskap och arbetsvillkor
- sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)
- kvinnors säkerhet inklusive bekämpning av alla former av könsrelaterat våld och människohandel.

Med anledning av motioner med inriktning på bistånd till hälso- och sjukvård och SRHR erinrar utskottet om att en av de sex globala utmaningar som är identifierade i politiken för global utveckling (skr. 2007/08:89, bet. 2007/08:UU5) avser smittsamma sjukdomar och andra hälsohot. Utskottet anser i likhet med regeringen att hållbara hälsosystem, ökad tillgång till läkemedel och hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder även i fortsättningen är av stor vikt för att bekämpa smittsamma sjukdomar och andra hälsohot. Utskottet har i betänkanden såväl om politiken för global utveckling som om utvecklingsbiståndet framhållit vikten av insatser på SRHR-området.

Som nämnts tidigare i betänkandet aviserar regeringen en svensk kraftsamling inför och bortom 2015, som utöver en aktiv samstämmighetspolitik bl.a. innefattar flera olika initiativ på biståndsområdet, däribland ett särskilt fokus på millenniemål 4 om minskad barnadödlighet och på millenniemål 5 om förbättrad mödrahälsa. För att skapa goda förutsättningar för att nå resultat avser regeringen att under budgetåret 2014 bl.a. prioritera SRHR-insatser och sanitet som verktyg för att rädda kvinnors och barns liv. Av budgetpropositionen framgår att regeringen ska främja framtagandet av förbättrade internationella data och användandet av tillförlitligt statistiskt material i utformningen av det svenska biståndet till millenniemålen 4 och 5.

Utskottet värdesätter att regeringen fortsätter att göra tydliga ställningstaganden och kraftfulla ansträngningar för att främja såväl kvinnors rättigheter och roll i utvecklingssamarbete som SRHR i nationell och internationell politikutformning. Utskottet är dock inte berett att, som föreslås i motionsyrkanden, förorda att en viss andel av biståndet går till kvinnor respektive SRHR-insatser.

I motioner föreslås ökat stöd till hbt-organisationer inom ramen för utvecklingssamarbetet. Utskottet konstaterar att Sida i regleringsbrevet för 2013 har fått i uppdrag att beskriva myndighetens arbete med homo-, bi- och transpersoners rättigheter i utvecklingssamarbetet och rapportera detta till Regeringskansliet senast den 1 december 2013. Dessutom har Sida i regleringsbrevet uppdragits att inleda arbetet med att ta fram underlag för en ny strategi för regionalt arbete med hiv/aids, SRHR och hbt-personers mänskliga rättigheter i Afrika söder om Sahara. Till grund för Sidas arbete beslutar regeringen om närmare anvisningar i form av ingångsvärden.

### **Swedfund**

I budgetpropositionen har regeringen föreslagit ett bemyndigande om kapitaltillskott på 400 miljoner kronor för det statliga bolaget Swedfund International AB. Detta är den tredje och sista delen av det kapitaltillskott på totalt 1 200 miljoner kronor under perioden 2012–2014 som regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2012. Riksdagen har tidigare godkänt kapitaltillskott till Swedfund på vardera 400 miljoner kronor 2012 och 2013. I två motioner begärs att riksdagen ska avslå förslaget om kapitaltillskott 2014.

Utskottet har under de senaste fyra åren i budgetbetänkandena för utgiftsområde 7 redogjort för sin syn på Swedfund och de åtgärder som har vidtagits av såväl bolaget som regeringen när det gäller bolagets styrning, kontroll och inriktning. Åtgärderna har bl.a. innefattat en förstärkning av styrningen genom ägaranvisningen. Utskottet redovisade i förra årets budgetbetänkande (bet. 2012/13:UU2) uppgifter om viktiga förstärkningar i styrningen som hade genomförts 2012 genom beslut om en ny ägaranvisning. Även vid bolagets årsstämma 2013 har ägaranvisningen reviderats.

Som nämnts tidigare i betänkandet besökte utskottet Swedfund den 6 november 2013. Vid besöket lämnade Swedfunds verkställande direktör Anna Ryott med medarbetare information om bolagets verksamhet.

Av Swedfunds ägaranvisning framgår att investeringarnas bidrag till verksamhetens mål ska tillmätas avgörande vikt och att bolaget systematiskt och kontinuerligt ska bedöma och externt redovisa de övergripande resultaten av investeringarna och deras bidrag till biståndsmålen. Utskottet konstaterar att Swedfund har tydliga direktiv från staten som ägare när det gäller bolagets mål att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Utskottets bedömning är att Swedfund utvecklar sitt arbete väl på grundval av bolagets ägaranvisning. Samtidigt förutsätter utskottet att regeringen löpande och noggrant följer bolagets verksamhet.

Under rubriken Anslag och bemyndiganden nedan tillstyrker utskottet regeringens förslag i budgetpropositionen om bemyndigande om kapitaltillskott till Swedfund. I anslutning till detta avstyrker utskottet motionerna om att riksdagen ska avslå förslaget om kapitaltillskott.

### **Revisionens iakttagelser**

Utskottet tar som ett led i sitt uppföljningsarbete del av uppgifter om revisionens iakttagelser om myndigheterna inom utgiftsområdet.

Av Riksrevisionens publikation Årlig rapport 2013 framgår att Riksrevisionens granskningar av 2012 års årsredovisningar för myndigheterna inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd visar att redovisningarna i allt väsentligt ger rättvisande bilder av myndigheternas verksamhet. Riksrevisionen har lämnat upplysningar av särskild betydelse för två myndigheter: Sida och Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev).

Riksrevisionen lämnar en upplysning när den bedömer att det finns viktig och oväntad information i årsredovisningen som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på. Anledningen till att Riksrevisionen uppmärksammar informationen är att det finns en risk för att det, om en beslutsfattare inte uppmärksammar denna, fattas felaktiga beslut baserade på informationen i årsredovisningen. En upplysning kan även lämnas om det finns särskilda förhållanden i revisionen som en läsare behöver information om.

Vad avser revisionen av Sida 2012 har Riksrevisionen informerat att Sidas styrelse inte har gjort en bedömning av den rättvisande bilden för de ekonomiska åtaganden som ingåtts av Regeringskansliet inom de anslagsposter som Regeringskansliet beslutar om men som Sida administrerar utbetalningar för.

I fråga om Sadev, som avvecklas under 2013, noterar Riksrevisionen att myndigheten för 2012 har avräknat medel från avvecklingsmyndigheten i enlighet med undantag som myndigheten fått från anslagsförordningen (2011:223). Detta har lett till att 6 899 000 kronor inte har avräknats från anslaget 2012 utan kommer att avräknas från anslaget för avvecklingsmyndigheten 2013.

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen redogör för det som enligt ovan redovisas om myndigheterna inom utgiftsområde 7 i Riksrevisionens publikation Årlig rapport 2013. Det är enligt utskottet positivt att redovisningarna för myndigheterna inom utgiftsområdet i allt väsentligt bedöms ge rättvisande bilder av myndigheternas verksamhet.

### **Anslag och bemyndiganden**

Utskottet övergår nu till att behandla förslag om anslag och bemyndiganden.

I budgetpropositionen redogör regeringen för sina förslag om medelstilldelning på respektive anslag och motiv till förslagen. Med utgångspunkt från regeringens redogörelse och utskottets ställningstaganden till motionsförslag om bl.a. avräkningar, den allmänna inriktningen på Sveriges internationella utvecklingspolitik och de tematiska och geografiska prioriteringarna i biståndet, som redovisas tidigare i betänkandet, ställer sig utskottet bakom förslaget om medel under anslaget 1:1 Biståndsverksamhet. Utskottet anser att regeringens avvägningar mellan insatser i biståndet för å ena sidan politiska och medborgerliga rättigheter och å andra sidan ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter är väl avvägda.

Utskottet tillstyrker även förslaget i budgetpropositionen om storleken på anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) som får användas för Sidas förvaltningsutgifter och för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/Dac.

När det gäller Nordiska Afrikainstitutet konstaterar utskottet att Statskontoret på regeringens uppdrag har genomfört en översyn av institutet och lämnat rapporten Nordiska Afrikainstitutets organisation och funktion (2013:3). Av budgetpropositionen framgår att regeringen för närvarande bereder förslagen i Statskontorets rapport. Utskottet anser att regeringens ställningstagande om institutets verksamhet och roll bör avvaktas. Regeringens medelsberäkning under anslaget 1:3 Nordiska Afrikainstitutet tillstyrks av utskottet.

Folke Bernadotteakademien (FBA) har till uppgift att stärka den svenska och internationella förmågan inom området konflikthantering och krishantering, med särskild inriktning på fredsinsatser. Utskottet ser positivt på att regeringen enligt vad som redovisas i budgetpropositionen avser att förtydliga myndighetens anslagsstruktur i syfte att öka transparensen, kostnadseffektiviteten och möjligheterna till uppföljning av verksamheten. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om medel under anslaget 1:4 Folke Bernadotteakademien.

Utskottet anser att Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete är en viktig del av Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Målet för verksamheten är även i fortsättningen att inom ramen för svensk biståndspolitik stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva offentlig revision, stärka parlamentens kontrollmakt och bidra till uppbyggnaden av god förvaltning och korruptionsbekämpning i samarbetsländer. Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete.

Utvecklingssamarbetet initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetslandets nationella revisionsmyndighet. Inriktningen på Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete ska ligga i linje med svenska prioriteringar och slås fast efter samråd med Sida. Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen om en oförändrad medelstilldelning 2014 under anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete (prop.yrk. 10).

Det nya anslaget 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd ska användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd och för expertgruppens förvaltningskostnader. Utskottet tillstyrker regeringens medelsberäkning under det aktuella anslaget.

Utskottet övergår nu till att behandla förslagen i budgetpropositionen om bemyndiganden inom utgiftsområde 7.

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett bemyndigande om att under 2014 besluta om kapitaltillskott på högst 400 miljoner kronor till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB. Som framgått ovan har motionsförslag lagts fram om att riksdagen ska avslå förslaget. Utskottet har i ett särskilt avsnitt ovan redovisat uppgifter om styrning, kontroll och inriktning i fråga om Swedfund. Som framgått bedömer utskottet att Swedfund utvecklar sitt arbete väl på grundval av bolagets ägaranvisning. Utskottet tillstryker regeringens förslag om ett kapitaltillskott till Swedfund (prop.yrk. 7) och avstyrker motionsförslagen om att detta inte ska beviljas.

Inga motioner har lagts fram när det gäller de övriga förslag om bemyndiganden i budgetpropositionen som utskottet tar ställning till nedan.

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett bemyndigande att för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 62 676 miljoner kronor 2015–2025. Förslaget tillstyrks av utskottet (prop.yrk. 5).

I budgetpropositionen finns en översikt över gjorda och förväntade ekonomiska åtaganden under anslaget 1:1. Under 2014 beräknas nya åtaganden uppgå till totalt närmare 22 000 miljoner kronor. För den del av anslaget som Regeringskansliet beslutar om beräknas nya åtaganden göras 2014 till ett belopp av 4 000 miljoner kronor som främst avser Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria (GFATM) och sjätte påfyllnaden av Globala miljöfonden (GEF). För den del av anslaget 1:1 som Sida disponerar beräknas nya åtaganden göras under 2014 till ett belopp om knappt 18 000 miljoner kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och som berör alla Sidas verksamheter.

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen om att bemyndiga regeringen att under 2014 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 miljoner kronor (prop.yrk. 6). Garantiåtagandet innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009.



Utskottet ställer sig också bakom Riksrevisionens förslag att Riksrevisionen under 2014 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklings-samarbete ska medges att ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 miljoner kronor 2015–2017 (prop.yrk. 9).

Mot bakgrund av utskottets överväganden tillstyrker utskottet sammanfattningsvis regeringens förslag i proposition 2013/14:1 Utgiftsområde 7 propositionsyrkandena 1 och 5–8 och Riksrevisionens förslag i propositionsyrkandena 9 och 10. Utskottet avstyrker motionerna 2013/14:U201 (V) yrkandena 1–3, 2013/14:U202 (SD), 2013/14:U203 (V) yrkande 2, 2013/14:U208 (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10, 2013/14:U221 (MP) yrkande 6, 2013/14:U222 (MP) yrkande 1, 2013/14:U235 (V) yrkandena 1, 3, 4 och 8, 2013/14:U245 (SD), 2013/14:U263 (V) yrkandena 1 och 2, 2013/14:U264 (V) yrkandena 2, 3, 5–7, 9–12, 15–17 och 20–24, 2013/14:U265 (SD) yrkandena 1–18, 2013/14:U279 (MP) yrkande 1 i denna del, 2–6, 8 och 9, 2013/14:U298 (S) yrkandena 1–7, 2013/14:U303 (S) yrkandena 8, 9–15 och 18–24, 2013/14:U309 (SD) yrkande 3, 2013/14:U311 (SD) yrkande 3 och 2013/14:U316 (MP) yrkandena 1, 2, 20–23, 30, 40, 42, 43, 46, 75–79 och 82–85.

## Övriga yrkanden

Utöver de yrkanden som har behandlats tidigare i detta betänkande finns motionsvis framförda förslag som är föremål för förenklad motionsbehandling enligt de riktlinjer som har fastslagits av riksdagen med anledning av Riksdagskommitténs betänkande 2005/06:RS3 och promemorian Förenklad motionsbehandling under återstoden av mandatperioden som utrikesutskottet fastställde i oktober 2010.

Utskottet har vid en genomgång och beredning funnit att de yrkanden som anges nedan inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen. Efter denna behandling avstyrker ett enigt utskott de enskilda motionerna 2013/14:U204 av Amineh Kakabaveh m.fl. (V) yrkande 5, 2013/14:U210 av Barbro Westerholm (FP), 2013/14:U217 av Krister Hammarbergh (M), 2013/14:U218 av Åsa Lindestam och Thomas Strand (båda S), 2013/14:U223 av Anna-Lena Sörenson (S), 2013/14:U233 av Emma Henriksson (KD) yrkandena 1–7, 2013/14:U253 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 3 och 5–7, 2013/14:U261 av Maria Lundqvist-Brömster (FP), 2013/14:U266 av Annika Carlsson (C) yrkandena 1 och 2, 2013/14:U269 av Lars Johansson m.fl. (S) yrkandena 1–3, 2013/14:U275 av Johnny Skalin (SD), 2013/14:U284 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda M), 2013/14:U287 av Thomas Strand m.fl. (S), 2013/14:U290 av Sara Karlsson m.fl. (S), och 2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 7.

# Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

## 1. Mål för utgiftsområde 7, punkt 1 – motiveringen (SD) av Julia Kronlid (SD).

### *Ställningstagande*

En majoritet i utrikesutskottet har kommit fram till att målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska vara ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck”.

Vi ställer oss bakom denna målformulering och välkomnar att man till skillnad från regeringens förslag lagt in vikten av att ”skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor” eftersom perspektivet med hjälp till självhjälp är något som Sverigedemokraterna ser som något viktigt i biståndet.

Vi vill dock understryka att vad gäller *hur* man på bästa sätt uppnår detta mål har vi annat fokus än regeringen, vilket går att utläsa i vår partimotion om bistånd (motion 2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl).

Utskottet framhåller sambandet mellan demokrati, mänskliga rättigheter och utveckling. Även om vi instämmer i detta samband menar vi att det är minst lika viktigt, om inte viktigare, att också se sambandet mellan att ge människor grundläggande förutsättningar i vardagen, som vatten, sanitet och tillgång till livsmedel, för att de ska ha en möjlighet att själva vara med och påverka sitt samhälle i riktning mot demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Utskottet konstaterar att demokrati är det enda styrelseskick som ger utrymme för mänsklig initiativförmåga och skaparkraft för att bekämpa fattigdom. Vi vill även framhålla det omvända: att extrem fattigdom och t.ex. analfabetism är direkt hämmande för människors initiativkraft och möjlighet att vara med och skapa ett demokratiskt samhälle.

Vi menar att man med begreppet ”förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor” inte får låsa sig vid ett uppifrån-och-ned-perspektiv utan vi vill framhålla vikten av ett nedifrån-och-upp-perspektiv som utgår från fattiga människors vardag, behov och levnadsvillkor.

I det föreslagna målet ingår även begreppet förtryck där utskottet menar att målet för biståndet kan vara att skapa förutsättningar för bättre livsvillkor för människor som lever i fattigdom *eller* förtryck eller både och. Vi välkomnar att man i målet lyfter in begreppet förtryck då bekämpandet av

förtryck självklart ska vara en naturlig del av biståndet. Vi vill dock understryka att detta inte kan särskiljas från fattigdomsbekämpning och att prioriteringen i biståndet ska vara de minst utvecklade länderna.

Vi vill avslutningsvis också framhålla att processen vad gäller framtagandet av ett nytt mål från regeringens sida varit under all kritik vad gäller kommunikation med riksdagen och representanter från det civila samhället. Gällande de korrigeringar som gjorts i utrikesutskottet har det också varit begränsade möjligheter och kort tidsmarginal för överläggningar när det gäller målformuleringen och dess motivering.

## **2. Övriga frågor om övergripande mål, punkt 2 (MP)**

av Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del och

avslår motionerna

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 18 och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Det föreslagna målet för utgiftsområde 7 om att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck, förpliktigar Sverige att se över hur alla politiska beslut i Sverige och EU påverkar möjligheterna till fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Biståndet ska bidra till konkreta resultat för människor som lever i fattigdom, dels genom biståndsinsatserna, dels genom att vi får kunskap om hur vi kan utveckla en samstämmig utvecklingspolitik för Sverige och EU. I dialogen med samarbetspartner ska vi aktivt söka information om hur svensk och europeisk politik kan riva utvecklingshinder och skapa förutsättningar för hållbar utveckling. Hela samhället ska, även inom ramen för biståndet, engageras för att utveckla idéer, bilda opinion och bidra till att genomföra Sveriges politik för global utveckling på ett konkret sätt. Myndigheter, kommuner, utbildningsväsendet, enskilda organisationer, folkrörelser och näringsliv har alla viktiga roller att spela.

### 3. Övriga frågor om övergripande mål, punkt 2 (V)

av Hans Linde (V).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 18 och avslår motionerna

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del och 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 4.

#### *Ställningstagande*

Regeringen arbetar ihärdigt för att stärka den privata sektorns roll i utvecklingssamarbetet. Men precis som biståndsorganisationernas arbete ständigt är under uppföljning och noggrant utvärderas måste de nya aktörerna avkrävas ansvar för sitt arbete. Naturligtvis borde de biståndsmedel som går till företag eller näringslivsorganisationer följas upp och utvärderas på samma sätt som annat bistånd.

Om biståndet på ett effektivt sätt ska bidra till utveckling bör alla utvecklingsinsatser, inklusive de som utförs av den privata sektorn, mätas mot samma rapporteringsindikatorer och omfattas av samma regler för uppföljning. Regeringen bör säkerställa att alla aktörer som arbetar med bistånd och utvecklingssamarbete, inklusive de inom den privata sektorn, följer Sveriges politik för global utveckling samt Sveriges officiella utvecklingsmål.

### 4. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (SD)

av Julia Kronlid (SD).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

#### 3. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7

##### *a) Biståndsramen*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs om biståndsramen i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och

avslår proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 1 och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*b) Avräkningar från biståndsramen*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs om avräkningar från biståndsramen i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 12 och 18 samt

avslår de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*c) Anslag och anslagsvillkor för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som reservanten angivit, anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt reservantens förslag i bilaga 5 i betänkandet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 10 och motionerna 2013/14:U202 av Björn Söder (SD),

2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del,

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 6, 8–11, 13, 14 och 16,

2013/14:U309 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och

2013/14:U311 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 3 och

avslår proposition 2013/14:1 utgiftsområde 7 punkt 8 och de övriga motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

*d) Bemyndigande om garantier för biståndsverksamhet*

=Utskottet.

*e) Bemyndigande om kapitaltillskott till Swedfund*

=Utskottet.

*Ställningstagande*

Sverigedemokraterna tror på ett ansvarsfullt bistånd där varje satsad krona ska göra så mycket nytta som möjligt. Vi nöjer oss inte med en kvantitativ målsättning utan fäster större vikt vid kvalitet, effektivitet och resultat. Bistånd ska vara till för en positiv utveckling i mottagarlandet och inte för att givarländer ska nå kvantitativa målsättningar. Det långsiktiga målet med bistånd måste vara att länder utvecklas till den grad att de inte längre behöver något bistånd. Genom en grundlig översyn av ineffektivt bistånd, en större koncentration av biståndet till de minst utvecklade länderna och färre inriktningar kan vi gradvis effektivisera utvecklingsbiståndet och 2015 ha en biståndsram på 0,7 procent av BNI, vilket är i linje med FN:s

rekommendationer. Sverigedemokraterna vill stärka det humanitära biståndet, öka stödet till världens flyktingar och verka för ett långsiktigt utvecklingsbistånd som utgår från fattiga människors vardag, behov och levnadsvillkor.

Sida hanterar en stor del av biståndet. I takt med att biståndsramen justeras ned räknar Sverigedemokraterna med att sänka Sidas förvaltningskostnader. Vårt parti är kritiskt till att Sverige ger bilateralt bistånd till länder i Europa för att de ska kunna gå med i EU. Vi anser att reformsamarbetet med Östeuropa ska fasas ut och avslutas 2015.

Konflikter, naturkatastrofer och andra humanitära kriser kan skapa stor förödelse i ett land under lång tid. Sverigedemokraterna anser att Sverige efter bästa förmåga ska lämna bistånd vid dylika katastrofer. Vi vill därför öka anslagstilldelningen för humanitära insatser och konflikthantering. Inom anslagsposten till informations- och kommunikationsverksamhet bör medlen för studiecirkel och dylikt i Sverige reduceras och Sidas egen informationsverksamhet prioriteras.

Svenska organisationer i det civila samhället som verkar bland lokalbefolkningen kan nå ut till de mest utsatta människorna och kan bygga upp ett samarbete med lokala organisationer i mottagarlandet. På grund av detta viktiga arbete anser Sverigedemokraterna att extra resurser ska skjutas till för ändamålet.

Vårt parti vill avsluta de bilaterala samarbetsstrategierna med medelinkomstländer som Kina, Indien och Vietnam och avsluta biståndet i form av aktörssamverkan med Sydafrika och Botswana. Om svenska biståndsmedel ska gå till Västbanken och Gaza eller den palestinska myndigheten bör det ställas högre krav på ett avståndstagande från terrorism och ett aktivt arbete mot antisemitism. Sverige bör i första hand satsa på humanitära insatser till dessa områden.

Den humanitära situationen för de tusentals flyktingar som befinner sig i flyktingläger runt om i världen är svår. Sverigedemokraterna förespråkar ökat stöd till UNHCR och humanitärt arbete till stöd för de stora behov som finns i många flyktingläger. Det humanitära biståndet till de västsahariska flyktinglägren i Algeriet bör också ökas.

Biståndsformen budgetstöd betalas ut direkt till mottagarlandets statskassa, vilket ställer stora krav på mottagarlandets kapacitet. På grund av de brister som finns i fråga om styrning och kontroll av denna biståndsform och de risker som den är förenad med anser vårt parti att budgetstödet bör avvecklas.

Sverigedemokraterna vill i det bilaterala biståndet prioritera satsningar i det civila samhället som ger större möjligheter för människor att vara med och påverka den egna livssituationen och verka för demokrati och mänskliga rättigheter. Vårt parti vill ge högre prioritet åt sociala och ekonomiska rättigheter för att ge fattiga människor grundläggande förutsättningar i sin vardag att förbättra sina livsvillkor.

Många människor i utvecklingsländer är helt beroende av natur och jordbruk för sin överlevnad och är därför särskilt känsliga för klimatförändringar. Därför är det viktigt att öka biståndssatsningarna på hållbart jordbruk, skogsbruk och naturresurshantering. Detta gäller också tillgången till rent vatten och sanitet samt vattenförsörjning i jordbruket. Att sträva efter en klimat- och miljömässigt hållbar utveckling i utvecklingsländerna bör vara vägledande i allt biståndssamarbete. För att främja en ekonomiskt hållbar utveckling vill Sverigedemokraterna ge ökat stöd till samverkan mellan näringsliv och privata aktörer för jobbskapande insatser.

Globala insatser för en socialt hållbar utveckling bör få högre prioritet i biståndet. Sådana insatser har avgörande betydelse för möjligheterna att nå millenniemål 2 om att uppnå grundskoleutbildning för alla, millenniemål 4 om att minska barnadödligheten, millenniemål 6 om att bekämpa hiv/aids, malaria och andra sjukdomar samt den del av millenniemål 7 som handlar om tillgång till rent vatten och sanitet.

Det är viktigt att bygga relationer med länder efter avslutat biståndssamarbete. Sverigedemokraterna anser dock att sådana insatser som kallas aktörssamverkan har fortgått alltför länge i länder där utvecklingssamarbetet i egentlig mening är avslutat. Insatser av denna karaktär måste inte nödvändigtvis finansieras med biståndsmedel.

I fråga om basbudgetstöd till multilaterala organisationer prioriterar Sverigedemokraterna FN och dess underorganisationer. Enligt vår uppfattning bör stödet till FN:s flyktingorgan UNHCR höjas mer än vad regeringen beräknat.

Med vetskapen om att det för varje satsad krona går att hjälpa betydligt fler människor i krisområdenas närhet än vad som är möjligt i Sverige anser Sverigedemokraterna att den flyktingpolitik som bedrivs i dagsläget varken är klok, rättvis eller human. Genom en ansvarsfull flyktingpolitik räknar vi med att successivt kunna minska kostnaderna. Därmed kan vi göra mindre avräkningar för flyktingkostnader än regeringen och kan i stället satsa på att via FN-organisationen UNHCR lämna ökat stöd till flyktingar i krisområdenas närhet. Under 2014 vill vi satsa 1 miljard kronor mer än regeringen på UNHCR. Medlen bör tillföras ett eget anslag och därmed öronmärkas. Vi anser det vara en principiellt dålig utgångspunkt att betrakta kostnader för flyktingmottagande i Sverige som en del av den gängse biståndsramen. Från och med 2016 räknar vi därför med att renodla biståndsramen och inte göra några avräkningar för flyktingkostnader.

## 5. Avräkningar – regelverk och information, punkt 4 (S, MP, V)

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutts (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 17, 2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 5, 2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del och 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 76.

### *Ställningstagande*

Under senare år har allt större belopp avräknats från biståndet. Det har exempelvis gällt schablonbelopp för Utrikesdepartementets administrativa kostnader och uppblåsta skuldavskrivningar. Dessa kostnader har inte redovisats mot biståndets mål. Senaste tiden har avräkningarna för flyktingmottagande ökat drastiskt. Sverige har råd att både ta emot flyktingar och bedriva bistånd. Det måste finnas nya pengar, utöver bistånd, för klimatfinansiering. Sverige bör vara ett föredöme och särredovisa vad som är bistånd och vad som är internationella åtaganden för klimatfinansiering.

Regeringen måste kvalitetssäkra de avräkningar man gör. Tidigare försök att finansiera ambassader som inte bedrev biståndsrelaterad verksamhet kritiserades av OECD/Dac, vilket tvingade regeringen att ändra beräkningsgrunderna. Avräkningarna måste givetvis följa regelverket och göras med rimliga avvägningar. Den procent av BNI som utgör biståndsramen ska användas för att bekämpa fattigdom och förtryck samt bidra till utveckling.

Regeringen bör upprätta ett tydligt och transparent system som visar hur avräkningarna bidrar till målsättningarna i Sveriges politik för global utveckling, dvs. fattigdomsbekämpning. Redovisningen ska förhålla sig till Dacs regelverk som anger vad som definieras som bistånd. Sverige ska inte vara ett land som tänjer på tolkningsutrymmet för vad som är bistånd eller inte.

Hantering av avräkningarna för utrikesförvaltningens förvaltningskostnader har åter kommit att diskuteras, eftersom redovisningen inte varit transparent och i vissa avseenden, så som var fallet med avräkningarna för utlandsmyndigheter och ministerns samt statssekreterarens löner, inte heller korrekt. Regeringens transparensgaranti för biståndet ger löften om en förbättrad ordning. Vi noterar att regeringen, med anledning av tidigare kritik från Dac arbetar med den modell av faktisk kostnadsberäkning som togs



fram inför föregående budget. Det är positivt att utrikesförvaltningen arbetar med utvecklingsfrågor även i OECD-länder eftersom detta är i linje med politiken för global utveckling. Regeringen bör dock göra en särskild redovisning mot biståndets mål av dessa kostnader och verksamhetens resultat.

Sommaren 2011 lanserade regeringen initiativet Openaid, vars syfte är att offentliggöra strategier, utvärderingar, kostnader etc. för biståndet. Det är eftersträvarvärt att det statliga biståndet blir mer transparent och Openaid-initiativet är ett steg i den riktningen. Skattebetalarna har självklart rätt att veta att pengarna används på ett bra sätt och att de kan utvärderas utifrån biståndets mål. Det gäller i givarländerna såväl som i mottagarländerna.

Det saknas dock transparens och öppenhet kring den del av biståndsramen som används för att finansiera flyktingkostnader i Sverige, och kring att, utöver detta, ytterligare biståndsmedel finansierar ambassadkostnader i OECD-länder och stipendier till utländska studenter i Sverige. Det saknas en redovisning av hur nämnda avräkningar bidrar till att uppnå målet för internationellt utvecklingssamarbete om att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Även avräkningarna bör i framtiden tydligt redovisas inom ramen för Openaid-initiativet.

## 6. Skuldavskrivningar, punkt 5 (S, MP)

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 4 och avslår motionerna

2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 3 och

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 23 och 24.

### *Ställningstagande*

Tidigare år har regeringen avräknat bilaterala skuldavskrivningar från biståndsramen. För 2014 anges att detta inte är aktuellt. I det fall skuldavskrivningar ändå kommer att aktualiseras bör ett system tas fram som beaktar skuldens legitimitet och utformas så att man vid avskrivningar utgår från den faktiska fordran och inte räknar upp denna till orimliga belopp, som sedan räknas av från biståndsramen.

## **7. Skuldavskrivningar, punkt 5 (V)**

av Hans Linde (V).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 3 och

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 23 och 24 samt avslår motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 4.

### *Ställningstagande*

Fattiga länders skulder är i dag ett avgörande hinder för utveckling. I många länder förhindrar utgifter för räntor och amorteringar att satsningar på utbildning, hälsovård och infrastruktur genomförs, vilket i grunden hotar möjligheterna till utveckling.

Ansvar för skuldcrisen kan inte enbart läggas på länderna i syd. Internationella institutioner och länder i nord har ett stort ansvar för flera länders skuldcris. Många gånger har man lånat ut pengar till diktaturer trots att man varit medveten om att lånen inte skulle komma befolkningen till del. I dessa fall är det tydligt att nord har ett medansvar för skuldsättningen och att skulderna är att betrakta som illegitima. Det är därför välkommet att Norges regering i augusti 2012 meddelade att man beslutat tillsätta en skuldrevision för att undersöka hur stor del av Norges fordringar på fattiga länder som är legitima. Även Sverige bör tillsätta en skuldrevision enligt norsk modell för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar som är legitima.

En av flera förutsättningar för utveckling i syd är att omfattande skuldavskrivningar kommer till stånd och att det skapas internationella system för hållbar långivning. Sverige bör verka för att de fattigaste länderna får totala och ovillkorade skuldavskrivningar.

## **8. Dacs regelverk, punkt 6 (V)**

av Hans Linde (V).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 16 och 20.

### *Ställningstagande*

De s.k. Dac-reglerna styr vad som får räknas som internationellt bistånd. Reglerna utgör dock ett golv, inte ett tak. Enligt Dac-reglerna är det tyvärr tillåtet att använda biståndsmedel för att bl.a. finansiera skuldavskrivningar, flyktingmottagande och utländska studenter vid högskolor i givarlandet. Sverige bör verka för att Dacs regelverk ändras så att det inte blir tillåtet att använda biståndsmedel till skuldavskrivningar, stipendier till utländska studenter vid högskolor i givarländerna och flyktingmottagande.

Eftersom det enligt OECD:s biståndskommitté Dac i vissa fall är möjligt för medlemsländer att finansiera sina egna åtaganden enligt Kyotoprotokollet med biståndsmedel och därigenom minska övrigt utvecklingssamarbete, bör Sverige inom OECD/Dac arbeta för att åtaganden enligt Kyotoprotokollet inte får räknas som utvecklingssamarbete.

## **9. Internationella insatser för bistånd och millenniemålen, punkt 7 (S)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S) och Désirée Liljevall (S).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 19 i denna del och avslår motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 23 och 75 i denna del.

### *Ställningstagande*

EU är världens största biståndsgivare och har som mål för sin utvecklingspolitik att utrota fattigdomen i världen inom ramen för en hållbar utveckling. EU är och ska vara pådrivande för att uppnå FN:s millenniemål. För att det ska lyckas krävs att mer av EU-biståndet utformas i partnerskap med mottagarna och fokuseras på fattigdomsbekämpning och att EU:s olika politikområden samordnas bättre. Sverige bör vara pådrivande för att så ska bli fallet. EU:s jordbruks-, fiske- och handelspolitik måste reformeras för att främja och inte bromsa utvecklingsländers möjligheter. Sverige bör vara pådrivande för att EU:s medlemsländer ska höja sina biståndsnivåer enligt gjorda åtaganden.

## **10. Internationella insatser för bistånd och millenniemålen, punkt 7 (MP, V)**

av Hans Linde (V) och Valter Mutz (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 23 och 75 i denna del och

avslår motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 19 i denna del.

### *Ställningstagande*

Sverige har ett ansvar att påverka det stora antal länder som inte levt upp till FN:s mål om 0,7 procent i bistånd. I spåren av den finansiella krisen är det ännu viktigare att mobilisera resurser till de fattigaste länderna som drabbas hårdast av nedgången i den globala ekonomin.

Det behövs ökade ekonomiska resurser för att kunna nå millenniemålen. En skatt på finansiella transaktioner har under många år förts fram som en alternativ mekanism för att finansiera utveckling, och efter finanskrisen 2008 har frågan vunnit ökat politiskt stöd.

En skatt på finansiella transaktioner kan bidra såväl till finansiell stabilitet som till att generera resurser för utvecklingssamarbete och klimatarbete. Den långsiktiga ambitionen bör vara att en sådan skatt införs på global nivå, men i dagsläget ter sig EU-nivån mer realistisk och det är då avgörande att skatteintäkterna går tillbaka till medlemsländerna, som suveränt bör disponera dessa medel.

En global skatt på koldioxid är ett annat alternativ som skulle ge ökade resurser till FN:s arbete och samtidigt skapa incitament för att minska världens koldioxidutsläpp. En sektorsövergripande skatt på koldioxid bör utformas som en minimiskatt som administreras av respektive land. Gränsöverskridande utsläppskällor som bunkerbränslen för flyg- och sjöfart regleras med fördel genom en globalt harmoniserad skatt vars intäkter går till FN:s utvecklingsarbete. Sverige bör verka för sådana skatter internationellt och genom EU.

## **11. Kapital- och skatteflykt, punkt 8 (S, MP, V)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutz (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 14.

### *Ställningstagande*

För varje biståndskrona försvinner många gånger fler kronor i kapital- och skatteflykt – medel som utvecklingsländerna behöver använda till fattigdomsbekämpning och samhällsservice för sina medborgare. Inom exempelvis FN, OECD och EU pågår olika arbeten för att motverka detta. Ett exempel är krav på land-till-land-rapportering som ett verktyg mot skatteflykt och korruption, vilket bör utökas till fler sektorer och företag. Ökad öppenhet gör det lättare att följa upp företagets verksamhet och leder till skärpta förhållningssätt. Det är självfallet något som våra partier välkomna välkomnar. Likaså måste kraft läggas på att motverka skatteparadis.

Automatiskt informationsutbyte är ett viktigt verktyg i det arbetet. Sverige har förutsättningar att vara ett föregångsland för skatteuppbörd, skatteförvaltning etc. och bör därför vara pådrivande i det internationella arbetet med beskattning.

Att bekämpa korruption liksom skatteparadis och skatteflykt är viktiga komponenter för att kunna stärka politiska och ekonomiska institutioner. Sverige ska också sträva efter nolltolerans mot korruption i utvecklingssamarbetet. Ett viktigt verktyg i det arbetet är att skapa ett inhemskt tryck mot korruption genom fri press, ett fungerande och oberoende rättsväsende samt ett starkt civilt samhälle.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet vill att Sverige verkar för skärpta internationella regelverk för att motverka kapital- och skatteflykt och att det svenska utvecklingssamarbetet arbetar aktivt med kapacitetsstärkande arbete gällande skatteuppbörd och skatteförvaltning. Skatteparadis ska motverkas.

## **12. EU:s insatser för millenniemålen, punkt 9 (V)**

av Hans Linde (V).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 3 och 22.

### *Ställningstagande*

Millenniemaålen kommer inte ensamma att lösa alla jordens utmaningar eller utradera fattigdom eller förtryck. Om millenniemaålen nås skulle det dock innebära att miljoner människor får möjlighet att leva värdiga liv. När det nu bara återstår två år innan millenniemaålen ska vara uppfyllda är det avgörande att världen kraftsamlar runt dessa mål. Regeringen måste nu koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete till uppfyllandet. Sverige har en skyldighet att trycka på de rika länder som inte lever upp till de gemensamt satta målsättningarna. Inte minst gäller detta för länderna inom EU. Sverige bör inom EU och andra internationella forum aktivt verka för att de mål som satts upp för det internationella biståndet inom ramen för millenniemaålen uppfyllande blir verklighet.

EU:s medlemsländer står för nästan 60 procent av världens samlade bistånd och är många utvecklingsländers största handelspartner. Trots att EU-kommissionen är världens fjärde största biståndsgivare och Sverige kanaliserar drygt 2 miljarder kronor av den nationella biståndsbudgeten årligen genom EU så är den svenska biståndsdebatten fokuserad på det svenska bilaterala biståndet. EU:s utvecklingspolitik brister på en rad punkter och står inför en rad utmaningar. Sverige bör agera för förbättringar i unionens utvecklingspolitik.

Sverige bör aktivt verka för att EU och dess medlemsländer tar fram en tydlig färdplan för hur man ska uppnå EU:s gemensamma mål om att nå 0,7 procent av BNI till 2015. Sverige bör även agera för att man inom unionen fastställer åtagandet om att 0,15 procent av BNI ska gå till bistånd till de minst utvecklade länderna (MUL). Dessutom bör Sverige verka för att EU:s klimatfinansiering ska ske utöver redan existerande åtaganden för biståndet. Likaså är det viktigt att klargöra att samstämmighet för utveckling är ett överordnat mål, och att det ska översättas i en konkret färdplan. Sverige bör arbeta aktivt för att en sådan färdplan blir verklighet.

Det finns också ett behov av att tydliggöra det civila samhällets roll för utveckling, bl.a. genom deltagande i beslutsprocesser, och att öka finansieringen av det civila samhällets verksamhet.

### **13. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 (S)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S) och Désirée Liljevall (S).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 24 och

avslår motion

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7.

#### *Ställningstagande*

Det är glädjande att 2012 års FN-rapport om uppföljning av millenniemålen visar att några delmål har uppnåtts: fattigdomen halveras, levnadsvillkoren i världens slumområden förbättras, lika många flickor som pojkar börjar skolan och tillgången till rent vatten ökar. Samtidigt återstår många mål som är långt ifrån uppfyllda.

För att slå vakt om de framsteg som har gjorts hittills och för att intensifiera arbetet för att nå ytterligare mål krävs det att länderna står fast vid gjorda åtaganden. Samtidigt är det pågående arbetet för att formulera utvecklingsagendan efter 2015 av stor vikt. Den nya utvecklingsagendan måste bygga på millenniemålen styrka – en samlad och gemensam agenda för utveckling samtidigt som den tar sikte på hållbar ekonomisk och social såväl som miljömässig utveckling. Utvecklingen måste inkludera alla och vara icke-diskriminerande. För att nå detta krävs en bred ansats på många områden. De nuvarande millenniemålen måste förverkligas och ambitionerna därefter höjas väsentligt och gälla alla länder. Jämställdhet och kvinnors rättigheter måste fortsätta att såväl vara en egen målsättning som genomsyra andra mål. De nya målen måste också omfatta ökad demokrati och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna.

### **14. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 (SD)**

av Julia Kronlid (SD).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7 samt

avslår motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 24.

### *Ställningstagande*

Tillgång till rent vatten, säker sanitet och hygien är grundläggande mänskliga rättigheter som kan vara avgörande för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet, utbildning, välfärd och ekonomiska produktivitet. Regeringen bör verka för att tillgången till rent vatten och säker sanitet för alla människor ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015 och för att det i den nya utvecklingsagendan finns en medvetenhet om sambandet mellan tillgången till rent vatten och säker sanitet och andra utvecklingsmål och områden, bl.a. hälsa, jämställdhet och utbildning.

En stor majoritet av de fattigaste människorna lever på landsbygden och är beroende av jordbruket för sin överlevnad. En studie från Världsbanken visar att tillgång till livsmedel var ett av de områden som fattiga människor prioriterade högst. Världsbanken anser att satsningar på jordbruksutveckling är ett av de mest grundläggande och viktiga verktygen i att kunna bekämpa fattigdom och gynna utveckling i utvecklingsländer. Jordbruket är en källa till familjens livsmedel och ger en möjlighet att generera inkomster. På landsbygden i utvecklingsländer är det ofta kvinnorna som axlar ett tungt ansvar för jordbruket och de dagliga livsmedlen. En ökad tillgång till livsmedel och jordbruksprodukter kan lyfta kvinnor från att inte bara försörja familjen utan också kunna generera inkomster till familjen genom att kunna sälja varor. Att ge fattiga människor förutsättningar att säkra tillgången till livsmedel och förbättra sin ekonomiska ställning kan också vara avgörande för att de ska kunna förbättra sin ställning och göra sin röst hörd och få inflytande i sin närmiljö. Regeringen bör verka för att jordbruksutveckling och säker tillgång till livsmedel ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.

## **15. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 10 – motiveringen (V)** av Hans Linde (V).

### *Ställningstagande*

Genom millenniemålen 2000 fastställdes en gemensam internationell dagordning för global utveckling. På så sätt uppnådde det internationella samfundet en samsyn om att global utveckling kräver en helhetssyn och att insatser för fattigdomsbekämpning, utbildning, hälsa, fred, säkerhet, miljö, mänskliga rättigheter och demokrati hör ihop. Nu pågår arbetet med att besluta om de nya utvecklingsmål som ska ta vid när millenniemålen löper ut 2015.

Vänsterpartiet anser att det är centralt att man i arbetet med de nya målen tar med sig erfarenheterna från arbetet med millenniemålen, både vad som varit framgångsrikt och vad som varit mindre lyckosamt. De nya utvecklingsmålen behöver vara universella och omfatta alla jordens stater.



De nya målen behöver vara tydliga med nords ansvar och syds ägandeskap för sin utveckling. Det behövs tydliga krav på nord när det gäller biståndsnivåer, och utgångspunkten måste vara att befolkningen i syd ska sätta dagordningen för sin egen utveckling. De nya utvecklingsmålen måste vara tydliga när det gäller behoven av en samstämmig utvecklingspolitik.

De nya målen behöver inkludera skarpa mål om fattigdomsbekämpning. Det är realistiskt att utrota fattigdomen under vår generation. Men fattigdomsmålen måste kompletteras med mål om ökad jämlikhet och minskade ekonomiska klyftor inom och mellan stater. De nya målen måste vara tydliga när det kommer till jämställdhet. Ett jämställdhetsperspektiv kommer att behöva genomsyra alla mål – men det behövs också skarpa egna mål om kvinnors rättigheter. Frågor som behöver lyftas i egna mål är t.ex. kvinnors rätt till sin kropp och hälsa och frågor runt våld mot kvinnor. De nya utvecklingsmålen måste vara ekologiskt hållbara mål och måste kopplas till ett ambitiöst klimatarbete och hållbart utnyttjande av jordens naturresurser. De nya målen bör innehålla mål som rör tillgång till rent vatten, förnybar energi och matsäkerhet.

Flera frågor har varit kontroversiella i diskussionerna om de nya utvecklingsmålen. I vanlig ordning har i synnerhet frågor om kvinnors rättigheter och frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR-frågor, skapat störst oenighet. Denna oenighet finns även inom EU. Regeringen har hitintills sagt att man kommer att prioritera att EU ska tala med en röst. Det finns en betydande risk att ett sådant förhållningssätt kommer att leda till att Sverige binds till en urvattnad kompromiss inom unionen. För Vänsterpartiet är det viktigare att Sverige kan vara en tydlig röst för kvinnors rättigheter än att enighet uppnås inom EU.

## **16. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (S)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S) och Désirée Liljevall (S).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkandena 22 och 23 samt avslår motionerna

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17 och

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 79.

### *Ställningstagande*

Det svenska utvecklingssamarbetet har god kvalitet och ger resultat. Samtidigt behöver biståndet utvecklas och förbättras ytterligare. Styrningen måste förbättras. Den ska vara tydlig, och rätt saker ska mätas och utvärderas. Jakt på kortsiktiga resultat och lätt mätbara insatser får inte äga rum på bekostnad av långsiktiga arbetsätt. Öppenhet och transparens måste i högre grad än i dag prägla beslutsprocesser, utvecklingsdebatten och reformarbetet inom det internationella utvecklingssamarbetet.

Därför är det negativt att regeringen avser att lägga om biståndspolitiken genom den s.k. biståndsplattformen men endast vill ”informera riksdagen” via en skrivelse. Socialdemokraterna hade hellre sett konkreta förslag på riksdagens bord samt en öppen diskussion mellan olika aktörer i utvecklingssamarbetet.

Ett uttryck för bristerna i styrningen av biståndet är att en mängd samsamarbetsstrategier fortfarande låter vänta på sig. Strategier som ska styra anslagsposter för olika teman som ingår i budgeten är inte färdiga än, och själva grundbulten, den biståndspolitiska plattformen, ska presenteras sist av allt. Det är en bakvänd hantering.

Givare och mottagare är tillsammans partner i utvecklingsarbetet och därför behöver mottagarnas ägarskap och inflytande över utvecklingssamarbetet öka. Utvecklingssamarbetet bedrivs ofta i svåra miljöer. Många gånger uppnås resultat efter en lång process av ibland flera samverkande faktorer. Sverige måste arbeta långsiktigt för att utvecklingssamarbetet ska kunna vara en faktor som förändrar på djupet och ger långsiktiga resultat.

Regeringens politik har medfört en oroande perspektivförskjutning där solidaritet och lokalt ägarskap som förutsättning för förändring är starkt nedtonat till förmån för en övertro på marknadslösningar och kortsiktig jakt på lätt mätbara resultat.

För att öka tydligheten i biståndspolitiken vill vi förbättra redovisningen av hur biståndsmedel fördelas och används. Öppenhet bör i högre grad än i dag prägla beslutsprocesser, debatt och reformarbete. Ansträngningar krävs för att den nya utvärderingsmyndighet som är under uppbyggnad ska lyckas med sitt uppdrag.

Det svenska utvecklingssamarbetet har genomgått stora förändringar på senare år. Några av förändringarna kan ha varit välbehövligena, andra finns det anledning att kritisera hårt. Ytterligare reformer är aviserade men har inte presenterats närmare.

En samlad översyn bör göras av det svenska utvecklingssamarbetets styrning, organisation och rollfördelning. Där bör analyseras hur Utrikesdepartementets och Sidas roller ser ut i dag efter de genomförda förändringarna. Frågan är om dagens rollfördelning är organiserad på ett optimalt sätt och om olika kompetenser har gått förlorade till följd av förändringar och om dessa i så fall behöver byggas upp på nytt.

I översynen bör det skapas klarhet i vilka krav som ställs på olika aktörer, vilka resultat som förväntas och hur dessa ska redovisas. Kraven ska vara höga på ordning och reda samt resultat i den internationella utvecklingsverksamheten. Samma höga krav och mål ska gälla för alla aktörer, exempelvis Utrikesdepartementet, Sida, folkrörelser och näringsliv. Samtidigt får inte byråkratiseringen av utvecklingssamarbetet växa så att den hämmar verksamheten eller hindrar nytänkande.

Vilken kompetensförsörjning som krävs för att möjliggöra ett utvecklingssamarbete med hög kvalitet är en viktig fråga som bör ingå i översynen. Genom hög kompetens i utvecklingsfrågor, analys och idéutveckling kan Sverige också i fortsättningen spela en viktig roll i utvecklingspolitiken och bedriva en verksamhet i världsklass.

Arbetet med landkoncentrationen behöver ses över. Det handlar t.ex. om hur länder kan fasas ut från bilateralt utvecklingssamarbete utan att relationer och kunskap går förlorade, hur en landkoncentration kan få genomslag och hur andra arbetsformer, som multilateralt utvecklingssamarbete och samordning med andra givare, kan spela in.

I översynen av utvecklingssamarbetets styrning, organisation och rollfördelning bör ingå att belysa vilka förändringar som har genomförts och vilka effekterna har blivit samtidigt som perspektiv från omvärldsförändringar och internationella reformprocesser beaktas. Översynen, som bör göras i en öppen process, bör leda till att förslag läggs fram om hur man ska få till stånd en väl fungerande och ändamålsenlig organisation och rollfördelning.

## **17. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (MP, V)**

av Hans Linde (V) och Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 79 och avslår motionerna

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17,

2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del och

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkandena 22 och 23.

### *Ställningstagande*

Biståndets kvalitet är minst lika viktig som dess kvantitet. En stor del av det internationella biståndet har inte fattiga människors behov i fokus, utan används för att finansiera rika länders utrikespolitiska mål. Givarländerna

och de multilaterala institutionernas krav utgår inte från mottagarländernas egna fattigdomsstrategier och riskerar därmed att köra över demokratiska beslutsprocesser.

## **18. Styrning, uppföljning och utvärdering, punkt 11 (SD)**

av Julia Kronlid (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17 och avslår motionerna

2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 5 i denna del,

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkandena 22 och 23 samt

2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 79.

### *Ställningstagande*

I december 2012 beslutade regeringen att avveckla Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev). Detta var något vi från Sverigedemokraterna var starkt kritiska till. I januari 2013 startades en ny expertgrupp för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd. Regeringen utlovade i förra årets betänkande om bistånd att inget glapp avseende utvärderingsverksamhet skulle uppstå mellan nedläggningen av det gamla institutet och uppstarten av den nya expertgruppen. Nu har expertgruppen funnits i närmare ett år och endast begränsad information om denna går att utläsa på Utrikesdepartementets webbplats. Sverigedemokraterna anser att detta inte lever upp till de löften som regeringen gav i samband med att Sadev lades ned. Inte en enda utvärdering av biståndet har gjorts sedan expertgruppen påbörjade sin verksamhet. Vi anser därför att regeringen bör uppmanas att se till att det snarast publiceras utvärderingar av biståndet och att information om verksamheten i den nya expertgruppen tydligare ska göras tillgänglig för allmänheten.

## **19. Biståndspolitisk plattform, punkt 12 (MP, SD, V)**

av Julia Kronlid (SD), Hans Linde (V) och Valter Mutts (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 1 i denna del.

### *Ställningstagande*

I budgetpropositionen föreslår regeringen en ny målstruktur för svenskt bistånd. Det är första gången målsättningarna för biståndet ändras utan en bredare diskussion. Det finns anledning att rikta kritik mot regeringen för att den ännu inte har presenterat den biståndspolitiska plattform som ska ligga till grund för den förnyade styrningen av svenskt utvecklingssamarbete. Förankringsprocessen hos biståndets aktörer och riksdagen har varit undermålig, och under den utdragna processen har verksamheten blivit lidande. Plattformen bör presenteras för riksdagen i form av en proposition.

### **20. Mottagarlandets behov, punkt 13 (S, MP, V)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 1.

### *Ställningstagande*

Varje land har sin egen historia och sin egen unika situation. Det finns inte bara en väg till utveckling. Därför måste besluten om ett lands utveckling tas av invånarna själva – detta är grunden för demokrati.

Allt utvecklingssamarbete ska utgå från respektive mottagarlands egna behov. Det ska respektera dess suveränitet och inte förknippas med politiska eller ekonomiska villkor. Så är långt ifrån fallet i dag. Ökat politiskt och ekonomiskt självbestämmande ska vara en av de centrala utgångspunkterna för Sveriges utvecklingssamarbete.

### **21. Multilateralt bistånd, punkt 14 (MP, V)**

av Hans Linde (V) och Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 8 och  
avslår motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 20.

### *Ställningstagande*

Multilaterala organisationer har en viktig roll att spela i internationellt utvecklingssamarbete, och Sverige ska vara en aktör av betydelse i dessa sammanhang. Därför måste regeringen se till att det finns tillräckliga resurser för att föra dialog och utöva inflytande och för att hantera en kvalitativ beredning och uppföljning av det multilaterala biståndet.

OECD:s biståndskommitté Dac uppmärksammade i sin granskningsrapport 2005 om Sveriges utvecklingssamarbete att det saknades en övergripande strategi för det multilaterala stödet. År 2007 antog regeringen en strategi för Sveriges multilaterala utvecklingssamarbete, och ett relativt stort antal organisationsbedömningar har sedan dess genomförts. UD och Sida har därtill organiserat arbetet mellan sig. Det saknas dock en övergripande uppföljning och analys med förslag på hur arbetet ska organiseras så att det upprätthåller bästa kvalitet. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för hur strategins rekommendationer tillämpas och den bör innefatta en övergripande analys av måluppfyllelsen i förhållande till det svenska biståndets mål och den svenska strategin för multilateralt utvecklingssamarbete.

## **22. Budgetstöd, punkt 15 (SD)**

av Julia Kronlid (SD).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och  
avslår motion

2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 19 i denna del.

### *Ställningstagande*

Biståndsformen budgetstöd betalas ut direkt till mottagarlandets statskassa och det ställer stora krav på mottagarländernas kapacitet. Det har visat sig finnas stora brister i regeringens och Sidas sätt att styra och kontrollera olika former av budgetstöd. Sverigedemokraterna anser att risken därmed är överhängande att biståndsmedel kan bidra till att resurser frigörs till ändamål som svenska biståndspengar inte var avsedda för, exempelvis vapen och militär verksamhet. Vi kan visserligen se att det finns ett gott syfte med att få effektiva helhetslösningar i fattigdomsbekämpningen och

att öka ägarskapet för mottagarlandet genom budgetstöd men detta ställer så stora krav på mottagarländernas kapacitet att det är svårt att samtidigt fokusera biståndet på de minst utvecklade länderna. På grund av de brister som i dag finns när det gäller styrning och kontroll av budgetstöd och de risker som är förenade med detta bör biståndsformen avvecklas. I stället bör extra resurser tillföras det civila samhället och humanitära insatser i den utsträckning vi bedömer att pengarna kommer till bättre nytta.

### **23. Kulturens roll, punkt 16 (S, MP, V)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutt (MP).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 82.

#### *Ställningstagande*

Kulturens roll i svenskt utvecklingssamarbete måste återupprättas. Vi menar att ett samhälles och dess individers frihet ökar med kulturen. Med kultur som verktyg kan yttrandefrihet, folkbildning, demokratiska samtal och deltagande i samhällsdiskussionen stärkas. Kulturen är en viktig del av utvecklingssamarbetet, inte minst för folkbildning och demokratifrämjande arbete. Kulturbiståndets andel av det totala biståndet har minskat kraftigt under den borgerliga regeringen, trots att biståndet totalt sett har ökat under samma tid.

### **24. Sanitet, punkt 17 (SD)**

av Julia Kronlid (SD).

#### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3.

### *Ställningstagande*

Tillgången till rent vatten och grundläggande sanitet är en avgörande faktor för hälsa och utveckling i utvecklingsländer. Bristen på tillgång till vatten och grundläggande sanitet är något som drabbar kvinnor och barn extra hårt och hindrar deras möjligheter till utveckling. Enligt uppgifter från organisationen Water Aid saknar två och en halv miljard människor en toalett att gå till vid behov. Den del av millenniemål 7 som handlar om att halvera antalet som inte har tillgång till säker sanitet är långt ifrån uppnådd. Bristen på säker sanitet bidrar till förorenat vatten som är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem. Varje dag dör ca 4 000 barn i diarré som orsakas av smutsigt vatten och bristande sanitet. Förorenat vatten och brist på tillgång till sanitet utgör också en hälsorisk för gravida och vid förlossning. Rent vatten och grundläggande sanitet kan därmed förebygga mödradödlighet. För kvinnor som måste göra sina behov ute i det fria eller gå långa sträckor i slumområden på kvällen och natten innebär avsaknad av sanitet en ökad risk att bli utsatt för våld och övergrepp. Regeringen bör verka för en internationell kraftansträngning för att uppnå målsättningen i millenniemål 7 om att halvera andelen som inte har tillgång till säker sanitet.

### **25. Sanitet, punkt 17 – motiveringen (V)**

av Hans Linde (V).

### *Ställningstagande*

Det pågår en global kris i fråga om vatten och sanitet: närmare 1 miljard människor saknar tillgång till rent vatten, och hela 2,5 miljarder har ingen toalett att gå till vid behov. Dagligen dör 4 000 barn i diarrésjukdomar, orsakade av bristande tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet enligt WHO. Detta underminerar många andra delar av biståndet: vatten och sanitet påverkar direkt och indirekt förutsättningarna att nå samtliga FN:s millenniemål. Utan rent vatten och sanitet blir flera av de övriga millenniemålen mycket svåra att uppfylla, inte minst målen för mödr hälsa, barnadödlighet, fattigdom och utbildning.

Vänsterpartiet anser att den svenska regeringen bör förstärka sina ansträngningar för att bekämpa denna tysta men omfattande katastrof, som slår hårdast mot kvinnor och barn. I UD:s policy för miljö och klimat 2010–2014 finns ett tydligt uttalat fokus på vatten och sanitet. Sverige ska enligt denna, som ett av fem prioriterade verksamhetsområden i det miljörelaterade biståndet, bidra till ”förbättrad vattenresurshantering, ökad tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet”. Detta är naturligtvis bra, men målen måste även kopplas till budget och verksamhet. 2011 låg genomsnittet för Västeuropas bistånd till rent vatten och sanitet på drygt 6 procent enligt Sida. Sverige bör inte vara sämre på ett så viktigt område.



**26. Klimatinsatser, punkt 18 (MP, V)**

av Hans Linde (V) och Valter Mutt (MP).

*Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 22 och 77.

*Ställningstagande*

Klimatinvesteringar bör ske utan krav på kompensation i form av mer eller mindre fiktiva utsläppsrätter. Finansieringen ska utgöras av nya medel, utöver en bibehållen biståndsnivå, i enlighet med gjorda åtaganden enligt FN:s klimatkonvention från 1992. I Sverige innebär det en satsning utöver den 1 procent av BNI som går till insatser för fattigdomsbekämpning och demokrati. Sverige bör öppet och tydligt redovisa vilka nya internationella klimatinsatser som görs, vilket bidrar till att minska låsningarna i de internationella förhandlingarna.

Klimatfinansieringen ska inte, som i dag, tas från biståndet. Sverige ska vara ett föredöme och ska särredovisa vad som är bistånd och vad som är internationella åtaganden för klimatfinansiering.

**27. Biologisk mångfald, punkt 19 (MP, V)**

av Hans Linde (V) och Valter Mutt (MP).

*Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 40.

*Ställningstagande*

Bevarad biologisk mångfald är viktig för ekosystemens förmåga att återhämta sig från störningar såsom klimatförändringar och för att kunna tillhandahålla livsnödvändiga ekosystemtjänster även i fortsättningen. Avskogning och omvandling av naturskogar till skogsplantager, utvidgning och omvandling av jordbruket, fiske och föroreningar är orsaker till att biologisk mångfald går förlorad. En växande och allt rikare befolkning, och behovet av att minska konsumtionen av fossila råvaror, kommer att öka

trycket på markanvändning och hoten mot biologisk mångfald. Sverige bör motverka satsningar med betydande negativa konsekvenser för biologisk mångfald, både i det bilaterala och i det multilaterala utvecklingssamarbetet.

## **28. Markinvesteringar, punkt 20 (S, MP, V)**

av Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutt (MP).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 8 och 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 46.

### *Ställningstagande*

Trots att det finns tillräckligt med livsmedel för att svält inte ska behöva förekomma saknar en miljard människor mat för dagen. Några av hindren för livsmedelsförsörjning är bristande möjligheter att lagra och distribuera livsmedel, utvecklat jordbruk med stor variation i skördarna samt rika länders och regioners jordbrukspolitik. Jordbruket har stor betydelse för samsättning och för livsmedelsförsörjningen i många länder. En stor del av de fattigaste människorna är jordbrukare, varav många är kvinnor. Livsmedelsproduktionen måste förbättras när världens befolkning ökar, vilket bör ske inom ramen för hållbar utveckling.

Utveckling av jordbruket är grundläggande för ekonomisk tillväxt, fattigdomsbekämpning och tryggad livsmedelsförsörjning. Investeringar i småskaliga jordbruk är ett effektivt sätt att skapa tillväxt som bekämpar fattigdomen. Rätt till den jord man brukar är centralt för att få till stånd ett fungerande jordbruk och en fungerande livsmedelsförsörjning. Särskilt viktigt är det att förbättra kvinnors juridiska rättigheter liksom kreditmöjligheter och tillgång till utbildning. Åtgärder för att underlätta handel såväl på lokala marknader som handel med grannländer och internationell handel är viktiga. EU:s jordbrukspolitik bör reformeras ytterligare.

Markinvesteringar och andra investeringar måste ske på ett sådant sätt att de bidrar till människors försörjning. Investeringarna ska skapa jobb med anständig lön och bidra till både lokal och nationell utveckling som bygger välbefinnande och ekonomisk utveckling.

Regeringen har ett ansvar för att se till att svenska företag inte bidrar till s.k. landgrabbing, dvs. att de inte agerar på ett sådant sätt att människor på landsbygden berövas sin mark och möjligheten att försörja sig där. Sverige bör bidra till att stärka småbrukares äganderätt.

**29. Givardialog, punkt 21 (MP)**

av Valter Mutt (MP).

*Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 83.

*Ställningstagande*

Utvecklingsarbetet bör innefatta verktyg för dialog där partner bjuds in till öppna samtal om hur en samstämmig politik som respekterar mänskliga rättigheter och miljö kan komma till stånd. Sverige bör ägna särskild tid till att utveckla dialogen med BRIK-länderna och andra utvecklingsaktörer, som de stora fonderna. Sverige bör driva principen om att utvecklingseffektivitet bygger på lokalt ägarskap och beakta hur nya aktörers kompetens kan matchas med det gamla givarsamfundet. Sverige bör ta initiativ till att öka samordningen mellan bilaterala och multilaterala insatser och de stora privata fonder som blivit viktiga biståndsgivare. Samordningen bör, för att få ökad slagkraft, ha fokus på globala gemensamma nyttigheter, såsom klimat, vatten och energi.

**30. FN:s kvinnokonvention, punkt 22 (V)**

av Hans Linde (V).

*Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 12.

*Ställningstagande*

Sekulär, könsneutral lagstiftning och lika medborgerliga rättigheter är en grundläggande förutsättning världen över för verklig jämställdhet, ekonomisk utveckling och demokrati. FN:s kvinnokonvention, Cedaw, är ett viktigt verktyg i denna kamp. Sverige bör inom ramen för sin utvecklingspolitik regelmässigt redovisa hur och på vilket sätt man genomför FN:s kvinnokonvention i sitt arbete.

## Särskilda yttranden

### 1. Mål för utgiftsområde 7, punkt 1 (S, MP, V)

Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S), Hans Linde (V), Désirée Liljevall (S) och Valter Mutz (MP) anför:

När målet för det svenska utvecklingssamarbetet formuleras anges inriktningen för hela denna viktiga verksamhet.

Det nuvarande målet slogs fast av riksdagen i samband med betänkandet om politiken för global utveckling 2003 (bet. 2003/04:UU3). Beslutet föregicks av en omfattande beredning som involverade en lång rad organisationer och personer. Våra partier anser att det biståndsmål som den processen till slut mynnade ut i var väl och brett förankrat.

Målet för det internationella utvecklingssamarbetet, att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor, har gällt sedan dess. 2008 delades utgiftsområdet upp i två delområden med olika mål. Vi anser att det är bra att man nu återgår till ett och samma mål för hela utgiftsområdet.

Däremot har vi allvarliga invändningar mot den målformulering som regeringen föreslagit samt mot den närmast totala avsaknaden av process för att arbeta fram ett förslag till nytt mål. Det nya mål som föreslagits av regeringen i budgetpropositionen för 2014 har inte varit föremål för någon djupare beredning. Vi menar att det är olyckligt att regeringen väljer att hantera det svenska utvecklingssamarbetet på ett så lättvindigt sätt. Förslaget till mål som regeringen lagt fram har som sagt inte varit föremål för en ordentlig beredning och inte heller föregåtts av diskussioner med riksdagens partier eller med biståndsaktörer. Det som tidigare hanterats som ett riksdagsbeslut i särskild ordning förväntades nu passera igenom i samband med budgetprocessen.

Tack vare konstruktiva diskussioner i utrikesutskottet har vi i detta betänkande kunnat enas om en bättre målformulering, dock utan att göra anspråk på att den är vare sig perfekt eller slutgiltig. Det är en målformulering som till skillnad från regeringens förslag beskriver vikten av att det svenska utvecklingssamarbetet alltjämt ser fattiga människor som aktiva aktörer för sin egen utveckling och inte som passiva mottagare av svenskt bistånd.

Självfallet hade det varit önskvärt att regeringen, för att säkerställa såväl förankring som kvalitetssäkring, hade arbetat fram den nya målformuleringen i en annan anda. Tyvärr har vi många gånger med denna regering sett hur biståndspolitiken bedrivs i slutna processer, ofta med mindre goda resultat som följd.

## 2. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (S)

Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kenneth G Forslund (S) och Désirée Liljevall (S) anför:

Sverige är ett bra land. Men någonting håller på att gå sönder.

Arbetslösheten har bitit sig fast. Skolresultaten faller. De anställda i vården behöver ta hand om allt fler gamla och sjuka. Människor far illa av vinstjakten i välfärden.

Moderaterna lovade lägre arbetslöshet och minskat utanförskap. Ambitionen var inte fel. Men verkligheten visar att deras svar på varje samhällsproblem – att sänka skatten och privatisera – inte fungerar. Nu ser de inte längre vad som händer i vårt land.

Vi socialdemokrater vill i stället se ett land där vi samlas för att utveckla vår samhällsmodell. Där vi ställer krav på varandra och hjälps åt. Där konkurrenskraft och anständighet går hand i hand. Sverige ska vara unikt.

Vi ska bo i ett land där kvinnor och män går till jobbet, tar ansvar, känner sig trygga och just därför är fria. Där unga som i dag saknar arbete får en jobbigare morgon, men ett rikare liv.

Därför finns ett mål som är viktigare än alla andra: Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020. Det kräver mer samarbete och investeringar i framtiden så att svenska företag kan växa och anställa. Så kan vi bäst ta oss an de stora framtidsutmaningarna, som att minska klimatförändringen och säkra tillväxten i den globala konkurrensen.

Med fler jobb får vi också råd med en välfärd att vara stolta över.

Sverige behöver en ny riktning. Våra prioriteringar är tydliga: Jobben är viktigast. Sedan skolan och välfärden. Mindre klasser och fungerande vård går före fler skattesänkningar.

Socialdemokraterna redovisar i detta särskilda yttrande partiets politik enligt våra motionsförslag om anslag och anslagsvillkor, som behandlas i betänkandet.

Socialdemokraterna står fast vid uppfattningen att biståndsramen ska fastställas till 1 procent av budgeterad BNI. Det svenska utvecklingssamarbetet ska präglas av hög ambition och hög kvalitet, och det ska ge resultat. Utveckling kan inte komma utifrån utan skapas av människorna i varje samhälle. Därför är det viktigt att utvecklingssamarbetet och politiken för global utveckling präglas av fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet. Socialdemokraternas politik för global utveckling bygger på solidaritet, inte välgörenhet. Sverige ska bidra till en bättre värld eftersom det ligger i allas intresse. Vi vill stödja dem som kämpar för sina rättigheter, för fungerande samhällen och för demokrati. Utvecklingssamarbete handlar inte om välvilliga bidrag till fattiga människor och länder utan om partnerskap och stöd till deras arbete för utveckling.

För att skapa långsiktig utveckling behövs företag, tillväxt och jobb. Det statligt ägda Swedfund International AB kan spela en viktig roll i detta genom sitt arbete med riskkapital och kompetens för investeringar i utvecklingsländer. Enligt vår uppfattning har regeringen och Swedfund inte i tillräcklig grad återkommit med en redovisning som visar att man fullt ut har korrigerat allt som tidigare gav upphov till Riksrevisionens kritik mot bolaget. Dessutom har kritik mot verksamheten i olika frågor fortsatt komma under senare år. Socialdemokraterna säger nej till det kapitaltillskott till Swedfund på 400 miljoner kronor som regeringen föreslår för 2014, och som utgör den sista delen i ett paket från 2012. Dessa medel ska finnas kvar på anslaget 1:1 och användas till miljö- och klimatbistånd och jobbskapande utvecklingssamarbete.

Klimatfrågan är en av vår tids ödesfrågor och en utgångspunkt i arbetet för hållbar utveckling. Socialdemokraterna vill, utöver de satsningar som regeringen gör, lämna ytterligare 300 miljoner kronor i miljö- och klimatbistånd till de länder som drabbas hårdast av klimatförändringarnas effekter. Dessa satsningar riktas till klimatomställningsarbete, exempelvis inom småskaligt lantbruk, miljöteknik och kapacitetsförstärkning. Finansieringen sker från anslaget 1:1 dit vi vill återföra medel till följd av att vi avvisar regeringens förslag om kapitaltillskott till Swedfund.

Sverige bör fortsätta att stödja demokratirörelser och yttrandefrihet genom exempelvis informations- och kommunikationsteknik. Tyngdpunkten i demokratibiståndet ska ligga på det långsiktiga arbetet. Sveriges stöd till de nordafrikanska länderna ska bygga på insikten om behovet av kvinnors delaktighet för hållbar demokratisk utveckling. Sveriges stöd ska bidra till att kvinnor ges möjlighet att göra sina röster hörda i den samhällsomvandling som nu sker och i det civila samhället.

I vårändringsbudgeten 2013 gjordes en överföring av medel från biståndsramen till utgiftsområde 8 Migration eftersom prognosen över antalet asylsökande skrivits upp. När nu prognosen skrivits ned återförs en del medel till biståndsramen. Socialdemokraterna anser att dessa medel nu ska tillföras de FN-organ som fick minskade anslag i våras.

Utvecklingssamarbetet ställer krav på samarbetsländerna. Huvudansvaret för en positiv utveckling och fattigdomsbekämpning ligger hos varje land. Viktiga komponenter är god samhällsstyrning, rättssäkerhet, medborgarnas möjlighet till ansvarsutkrävande, tillgång till olika samhällsfunktioner samt insyn och deltagande. Korruption i alla dess former måste bekämpas. Genom utvecklingssamarbetet bör stöd lämnas till uppbyggnaden av samhällsinstitutioner och institutionella ramverk. Kampen mot korruption bör vara en central fråga i utvecklingssamarbetet.

Sociala trygghetssystem är inte endast till för att tillgodose människors behov och rättigheter. De bidrar också till ett förtroendefullt klimat som medverkar till demokratisk utveckling. Sverige har en viktig uppgift i att sprida kunskaper och erfarenheter om uppbyggnaden av sociala trygghets-

system. Socialdemokraterna menar att utvecklingssamarbetet bör främja uppbyggnaden av sociala trygghetssystem såsom barnbidrag, sjukpenning, arbetslöshetsersättning och pensioner.

Forskning och kapacitetsutveckling genom forskningssamarbete är en viktig del av utvecklingssamarbetet. Forskning i utvecklingsfrågor utgör en viktig bas för framtidens utvecklingspolitik. Utbildning är en nyckel för bekämpandet av fattigdom men också för att stärka barns, särskilt flickors, ställning. Utvecklingssamarbetet bör bidra till kapacitetsutveckling på forskningsområdet i utvecklingsländer och stödja barns och ungdomars, särskilt flickors, tillgång till utbildning.

Socialdemokraterna anser att utvecklingssamarbetet bör bidra till uppbyggnaden av hälso- och sjukvård i de fattigaste länderna samt sätta barns och kvinnors hälsa i fokus. Andelen SRHR-bistånd bör öka och det normativa arbetet i dessa frågor stärkas.

Tillgång till rent vatten och sanitet är centralt, inte minst för att uppfylla flera av millenniemålen. Utvecklingssamarbetet bör bidra till att tillgången till rent vatten och sanitet ökas samt motverka privatisering av tillgång till vatten.

Frågor om demokrati och mänskliga rättigheter är grundläggande i utvecklingssamarbetet. Fattigdom är inte endast en fråga om brist på pengar eller hunger, det är också en fråga om brist på makt och möjligheter. Socialdemokraterna menar att det svenska demokratistödet ska utgå från insikten om vikten av att stärka kvinnors politiska inflytande samt stödja demokratiarbete genom det civila samhället, exempelvis i Mellanöstern och Nordafrika. Sverige bör fortsätta att stödja demokratirörelser och yttrandefrihet genom exempelvis informations- och kommunikationsteknik men tyngdpunkten ska ligga på långsiktigt arbete.

Partier och partisystem är viktiga delar av en fungerande demokrati. Sedan ett antal år tillbaka har riksdagens partier och deras partinära organisationer utvecklat kompetens för att stödja uppbyggnaden och funktionen av partier i odemokratiska eller demokratiskt svaga länder. Vi menar att dessa insatser i ökad grad bör fokusera på samarbetet systerpartier emellan då vi sett att det är en effektiv arbetsform.

När en stat inte utvecklas åt rätt håll i fråga om demokrati och respekt för mänskliga rättigheter bör biståndet fokuseras till demokratiutvecklande arbete via det civila samhället eller andra lämpliga aktörer. Det finns också fall där ett lands utveckling i ekonomisk mening passerat stadiet för finansiellt bistånd men där demokratisträvanden fortfarande bör stödjas.

Bamrättsperspektivet bör genomsyra utvecklingssamarbetet och lyftas fram i dialogen med samarbetsländerna och i de internationella organisationerna.

Samverkan med det civila samhället bör utgöra ett naturligt inslag i det svenska utvecklingssamarbetet och i utformandet av detta. Utvecklingssamarbetet bör långsiktigt främja demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter, och i det arbetet spelar det civila samhället en viktig roll. Det är

viktigt med en mångfald av röster och aktörer i utvecklingsarbetet. Likaså är det viktigt att informations- och opinionsbildande arbete kring utvecklingspolitiken bedrivs av olika aktörer. Anslaget för informationsarbete har minskat, och dessutom har syftet ändrats. Den andel av biståndsmedlen som går till informations- och kommunikationsverksamhet bör höjas upp mot nivån före minskningarna. Informations- och kommunikationsverksamheten bör innehålla opinionsbildande arbete.

I budgetpropositionen för 2008 påbörjades landkoncentrationen. Bolivia var då det enda latinamerikanska land som återfanns i kategorin länder med vilka Sverige skulle bedriva långsiktigt utvecklingsarbete. Långsiktigheten i detta kan dock ifrågasättas när samarbetet ska avslutas bara några år senare. Socialdemokraterna lägger vikt vid att Sverige förmår upprätthålla framförhållning och långsiktighet i relationerna med sina samarbetsländer. Vi anser att det bilaterala utvecklingsarbetet med Bolivia ska fortsätta och avsätter för ändamålet 40 miljoner kronor som vi finansierar genom ett uteblivet kapitaltillskott till Swedfund.

Det humanitära biståndet till de västahariska flyktinglägren har sjunkit dramatiskt. Sverige bör därför öronmärka en del av det svenska humanitära biståndet för att täcka upp den medelsbrist som nu uppstått i västahariska flyktingläger.

### **3. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (MP)**

Valter Mutt (MP) anför:

Den rika världens länder har ett ansvar att leva upp till sina löften om att bekämpa fattigdomen. Sverige är globalt sett ett mycket rikt land. Därför är det rimligt att minst 1 procent av Sveriges bruttonationalinkomst, BNI, avsätts till internationellt bistånd.

Sverige och övriga 23 länder i klimatkonventionens grupp av Annex 2-länder har förbundit sig att göra två saker: att minska sina egna utsläpp till hållbara nivåer samt att utöver biståndet finansiera utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder i fattiga länder till ett belopp om 100 miljarder USDollar per år från 2020. Inget land har hittills levt upp till något av löfena.

Klimatinvesteringar bör enligt Miljöpartiet göras utan krav på kompensation i form av mer eller mindre fiktiva utsläppsrätter. Finansieringen ska bestå av nya medel, utöver en bibehållen bistånds nivå, i enlighet med våra åtaganden enligt FN:s klimatkonvention. För Sveriges del innebär detta att medel bör avsättas utöver biståndsramen på 1 procent av BNI som går till insatser för fattigdomsbekämpning och demokrati.

I årets budgetproposition avsätts inga nya och additionella medel för klimatfinansiering, och det är omöjligt att få en samlad bild av vilka klimatinsatser som planeras inom biståndsramen. Biståndet ska vara miljö- och klimatsäkrat, och Miljöpartiet är positivt till särskilda satsningar med finansiering från biståndsramen. Sverige måste dock vara ett föredöme och särredovisa vad som är bistånd och vad som är klimatskadestånd. Genom



att öppet och tydligt redovisa vilka nya internationella klimatinsatser som görs, inom biståndet och med additionella medel, kan Sverige bidra till att minska låsningarna i de internationella klimatförhandlingarna. Sverige måste också aktivt verka för att få fram nya finansieringsmekanismer.

För att nå upp till de summor som utlovats för att finansiera utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder i fattiga länder är det nödvändigt att utveckla finansieringskällor utanför statsbudgeten. Miljöpartiet förordar att de intäkter som tillförs statsbudgeten genom auktionering inom EU:s handel med utsläppsrätter används till internationella klimatinsatser. Utöver detta vill Miljöpartiet tillföra medel genom att ett nytt anslag för klimatsatsning i utvecklingsländer inrättas inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. För 2014 beräknas anslaget till 2 000 miljoner kronor. Inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan föreslår Miljöpartiet en särskild satsning på klimatdiplomati. Sverige bör utveckla sitt arbete i de internationella klimatförhandlingarna och fördjupa EU-samarbetet.

Miljöpartiet är kritiskt mot att regeringen låter biståndet bekosta en stor andel av Sveriges flyktingmottagande. Sverige har råd med både en human migrationspolitik och en stark bistånds- och utvecklingspolitik.

Enligt OECD/Dac är det möjligt att räkna en viss del av flyktingmottagandet som bistånd. De stora avräkningar från biståndsramen som Sverige gör i dag innebär dock att Migrationsverket blir Sveriges i särklass största mottagare av svenskt bistånd och att biståndet finansierar ca 90 procent av vårt flyktingmottagande. Sverige tillhör de länder som enligt OECD gör de största avräkningarna. Miljöpartiet anser att det är dags att se över det system som Sverige använder för att bestämma storleken på avräkningarna av flyktingmottagande så att vi närmar oss beräkningssätt som används av övriga givarländer. I ett första steg återför Miljöpartiet därför 1 600 miljoner kronor till biståndsramen.

Av de 1 600 miljoner kronor som återförs till biståndsramen vill vårt parti öronmärka 68 miljoner kronor till det tidigare halverade informationsanslaget. Verksamhet som bedrivs med medel från detta anslag är av avgörande betydelse för bred folklig mobilisering i arbetet för en rättvisare värld. Utvecklingens drivkrafter och hinder måste bli mer kända, och kopplingen mellan biståndets resultat och utmaningar på andra politikområden måste synliggöras i enlighet med Sveriges politik för global utveckling. Riktlinjerna för informationsanslaget bör revideras så att anslaget kan användas för en kritisk och konstruktiv diskussion om Sveriges och EU:s möjligheter och hinder för fattigdomsbekämpning och utveckling. De svenska biståndsinsatserna måste utgå från fattiga människors verklighet och stödja uppbyggnaden av samarbetsländernas demokratiska system och förvaltning. Biståndet måste också ge röst åt marginaliserade och diskriminerade grupper.

Sverige måste ge långsiktigt stöd till både regeringars och civilsamhällets strävan att på ett fredligt sätt säkerställa att demokratier konsolideras. Deltagande demokrati både förutsätter och föder ansvarstagande och enga-

gemang hos varje medborgare. Engagemang och aktivism utgör grunden för varje demokratisk förändring. Ett livaktigt civilsamhälle är en grundsten för och en måttstock på hur väl demokratin fungerar. Frivilligorganisationerna kanalisera röster underifrån och fungerar som kontrollmekanism gentemot staten och ekonomiska makthavare.

Allt fler svenska kommuner ingår kommunala partnerskap med kommuner i utvecklingsländer och här finns goda förutsättningar för ett ömsesidigt berikande utbyte av kunskaper och insikter. Inom en rad politikområden – från klimatåtgärder till medborgarinflytande – förefaller det ofta vara lättare att åstadkomma förändring på kommunal nivå än på nationell och övernationell nivå. Miljöpartiet anser att den andel av biståndet som går till kommunala och regionala partnerskap bör öka.

En grön politik innebär också att medel bör tillföras det globala utvecklingssamarbetet vad gäller forskning och andra åtgärder för att effektivisera och ersätta resursanvändning.

Världens livsmedelsförsörjning är beroende av billig olja, och den bidrar till att markresurser och vattenresurser överutnyttjas på flera håll. Den ohållbara livsmedelsproduktionen rubbar jordens kvävecykel och står för en betydande del av växthusgaser, förlust av biologisk mångfald och spridning av kemikalier. Den pågående klimatförändringen kan slå hårt mot redan ansträngda system. Miljöpartiet anser att det är angeläget att öka såväl det bilaterala stödet som det multilaterala stödet till utveckling av ekologiskt jordbruk, i synnerhet småskaligt jordbruk i Afrika söder om Sahara.

Det behövs också stöd till uppbyggnad av nationella institutioner och den ideella miljörörelsen för att värna biologisk mångfald i utvecklingsländer samt till att ställa om städer så att de blir resurssnåla och hållbara.

Det vore olyckligt om Sverige inte skulle ha en fortsatt närvaro också med bistånd i Guatemala och Colombia, detta inte minst utifrån den resultatagenda för biståndet som regeringen har beslutat om. I Latinamerika börjar goda resultat noteras efter att biståndsarbete har bedrivits under många år för att främja freds- och försoningsprocesser, demokrati och mänskliga rättigheter och inte minst kvinnors rättigheter. Det vore att ge upp på halva vägen om vi skulle lämna länder där varken fred, försoning, demokrati eller mänskliga rättigheter är säkerställda och där stor fattigdom dessutom råder i delar av befolkningen. Utan bistånd från utlandet försvinner drygt 90 procent av all finansiering till Colombias människorättsorganisationer, i Guatemala kanske 100 procent. Sverige bör inte fasa ut bistånd i konflikt- och postkonfliktländer där vi har bedrivit ett långsiktigt bistånd inriktat på de mänskliga rättigheterna.

Den ekonomiska krisen i Europa har fått en negativ inverkan på biståndsfördelningen till västahariska flyktingläger. De behov som finns i lägren täcks i dag inte alls. Sverige är en stor givare av humanitärt stöd, och redan i

dag lämnas Sverige stöd i form av matleveranser via bl.a. frivilligorganisationer. Sverige bör dock kunna bidra med ökat generellt stöd till lägren via olika FN-organ.

#### **4. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7, punkt 3 (V)**

Hans Linde (V) anför:

Vänsterpartiet vill se ett tryggt och värdigt samhälle byggt på omtanke och solidaritet. Vi ser nu hur välfärdssamhället krackelerar alltmer. Högerregeringen har sedan 2006 lagt 27 gånger mer på skattesänkningar än på den gemensamma välfärden i kommunsektorn, dvs. vård, skola och omsorg. Samtidigt har vårt samhälle blivit alltmer av ett risksamhälle där ingen av oss längre kan lita på att de gemensamma trygghetssystemen, som sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring, finns där för oss när vi behöver dem.

Sverige står inför ett vägval. Samtidigt som skatterna har sänkts med ca 140 miljarder kronor mellan 2006 och 2014 har de sammanlagda statsbidragen till kommunerna endast ökat med 5,2 miljarder kronor i fasta priser under samma period. Effekterna syns allt tydligare i växande kunskapskillnader, större gruppstorlekar på fritis och i förskolan och akut personalbrist i sjukvården.

Sedan regeringen tillträdde har arbetslösheten ökat med 71 000 personer. Särskilt oroande är den kraftiga ökningen av antalet långtidsarbetslösa. Trots massarbetslöshet präglas regeringens politik av bristen på samhällsnyttiga investeringar för att skapa jobb.

De ekonomiska klyftorna ökat och tryggheten försämrats för alla. Inkomstgapet mellan kvinnor och män har ökat kraftigt, och allt fler barn växer upp i fattigdom. Unga vuxna får allt svårare att etablera sig i arbetslivet och skaffa en egen bostad.

Det är dags för en ny färdriktning. Ett samhälle som byggs med omtanke och medmänsklighet är i grunden starkare än ett land där girigheten får råda. Vänsterpartiet sätter kampen mot arbetslösheten främst i den ekonomiska politiken och föreslår kraftiga resursförstärkningar till välfärden. Vi gör stora investeringar i bostadsbyggande, infrastruktur, klimatomställning och utbildning, och vi gör tydliga förstärkningar i de gemensamma trygghetssystemen. Redan nästan år räknar vi med att våra satsningar på välfärden och investeringar i infrastruktur, bostadsbyggande m.m. ger nästan 30 000 jobb.

Våra förslag är viktiga steg mot ett jämställt samhälle. Vi föreslår ett antal strategiskt viktiga reformer för att minska löne- och inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män och omfördela ansvaret för det obetalda hemarbetet.

Vänsterpartiet storsatsar på bättre kvalitet i vård, skola och omsorg. Vi höjer de generella statsbidragen till kommuner och landsting och budgeterar därutöver för ett stort antal riktade satsningar på sjukvården, skolan

och äldreomsorgen. Våra satsningar innebär både höjd kvalitet och fler anställda i välfärdsverksamheterna, och minskar därmed behovet av oavlönat omsorgsarbete.

I motsättning till dessa reformer står regeringens ensidiga skattesänkarpolitik. I och med den minskar möjligheterna att satsa på en bättre och utbyggd välfärd och en rättvis fördelning av de ekonomiska resurserna, och den står också i motsats till en effektiv jobbpolitik. Vänsterpartiet finansierar sina satsningar fullt ut genom att avvisa ett antal av de skattesänkningar och subventioner till arbetsgivare som regeringen genomfört. Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att trygga välfärden, få fler människor i arbete, öka jämlikheten och jämställdheten och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Då behövs större skatteintäkter än i dag, och vi vet att viljan att betala skatt är god om det finns en tydlig koppling till satsningar på exempelvis sjukvård, skola och äldreomsorg. Vi tar därför steg mot ett skattesystem byggt på principen skatt efter bärkraft och likformighet.

Vänsterpartiets förslag inom utgiftsområde 7 är en del av vårt budgetalternativ som en helhet. Vi vill se följande inriktning av politiken inom utgiftsområdet.

Under lång tid har Vänsterpartiet varit pådrivande för att Sverige ska uppnå målet om att 1 procent av BNI ska avsättas för internationellt utvecklingssamarbete. Målet kan i dag sägas vara formellt nått, inte minst tack vare de svenska frivilligorganisationernas påtryckningsarbete. Nu är det dags att gå vidare. Behovet av bistånd har aldrig varit större i världen. Därför bör enprocentmålet göras till ett enprocentsgolv som utvecklingssamarbetet inte får understiga.

De sammanlagda avräkningarna från biståndsramen uppgår 2014 till 6,5 miljarder kronor, vilket är en minskning med drygt 0,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Avräkningarna som andel av biståndsramen uppgår i årets budget till 17 procent. Av detta beräknas kostnaden för asylsökande från utvecklingsländer som räknas in i biståndsramen uppgå till 4 miljarder kronor, vilket motsvarar 10,5 procent av det totala biståndet.

Regeringen ökade avräkningarna i vårändringsbudgeten 2013. Denna ökade avräkning motiverade regeringen med prognoser, som senare visade sig vara felaktiga, om att fler människor skulle söka asyl i Sverige under andra halvåret 2013. Detta visar att det är ohållbart att göra avräkningar från biståndet baserat på prognoser om hur många människor som väntas söka asyl i Sverige.

Det är inte rimligt att flyktingmottagande som sker i Sverige finansieras genom biståndsbudgeten. Dessutom strider det mot grunderna för svensk biståndspolitik. Vänsterpartiets mål är att dessa avräkningar för flyktingmottagande på sikt ska upphöra helt, och som ett första steg halverar vi avräkningarna för flyktingmottagande. Därför avvisar vi 2 013 miljoner kronor av den finansiering som regeringen tillför flyktingmottagandet inom utgiftsområde 8 Migration och återför detta belopp till biståndsverksamhe-

ten. Resterande 2 013 miljoner kronor som avräknas från biståndsbudgeten för flyktingmottagande vill vi använda till humanitär hjälp till de människor som lever på flykt i andra delar av världen. Ett sådant stöd får dock inte utformas så att det ersätter flyktingmottagande i Sverige eller används som förevändning för att inskränka möjligheterna att söka asyl.

Genom minskade avräkningar 2014 förstärker Vänsterpartiet utvecklings-samarbetet med 2 013 miljoner kronor. Det är medel som vi vill ska öronmärkas till arbetet med SRHR-frågor (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter). Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning 2014 av anslaget för biståndsverksamhet med 2 013 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Millenniedeklarationen med de åtta millenniemålen slår fast att global utveckling kräver en helhetssyn – insatser för fattigdomsbekämpning, utbildning, hälsa, fred, säkerhet, miljö, mänskliga rättigheter och demokrati hör ihop. Millenniemålen kommer inte ensamma att lösa alla jordens problem eller uttradera fattigdom eller förtryck. Om millenniemålen nås skulle det dock innebära att miljoner människor får möjlighet att leva värdiga liv. När det nu bara återstår två år innan millenniemålen ska vara uppfyllda är det avgörande att världen kraftsamlar runt dessa mål.

Millenniemål 8 berör specifikt den rika världens åtaganden för att nå millenniemålen, ett mål som är långt ifrån att uppfyllas eftersom världens rika länder inte har ökat biståndet till utlovade nivåer. Vänsterpartiet anser att regeringen måste koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete till förverkligande av millenniemålen och genomförande av Sveriges politik för global utveckling.

Ägandeskap är en fråga om demokrati men också om effektivitet. Om biståndsmedel ska leda till långsiktiga förändringar krävs att mottagaren äger sin egen utveckling. Därför måste besluten om landets utveckling tas av invånarna själva – detta är grunden för demokrati. Syds befolkning måste tillåtas att formulera sina egna mål och visioner och styra sin egen utveckling. Allt utvecklingsbistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov. Dess suveränitet ska respekteras och inte förknippas med ekonomiska villkor.

Många givare väljer i dag att koppla sitt utvecklingssamarbete till Internationella valutafondens villkor och krav, s.k. konditionalitet, vilket sätter ytterligare press på mottagarlandet. I realiteten är det i dag omöjligt för många utvecklingsländer att självständigt utforma sin ekonomiska politik eftersom det skulle äventyra både lån, skuldavskrivningar och bistånd. Flera givarländer, däribland Norge och Storbritannien, har beslutat att inte koppla sitt utvecklingssamarbete till IMF:s makroekonomiska krav. Sverige bör göra detsamma.

Vänsterpartiet anser att en satsning på ett klimatbistånd på 4 000 miljoner kronor till år 2016 bör genomföras. Satsningen ligger utöver den föreslagna biståndsramen och ska dels gå till att förebygga klimatförändringar i syd, dels gå till att motverka klimatförändringarnas konsekvenser i

syd. Medlen ska inte få användas till att finansiera Sveriges egna åtaganden inom Kyotoprotokollet. Klimatbiståndet införs enligt en trappmodell, där 1 000 miljoner kronor avsätts år 2014, 1 500 miljoner kronor 2015 och 1 500 miljoner kronor 2016.

Att möta klimatkrisen kommer att kräva ett långsiktigt arbete och stora resurser, men detta arbete får inte ske på bekostnad av insatser för minskad fattigdom, jämställdhet, etc. Den svenska regeringen har hittills valt att finansiera stora delar av sina klimatinsatser i utvecklingsländerna med bistånd. Vänsterpartiet är kritiskt till detta. Vi vill se ett ökat svenskt fokus på klimatbistånd och genomföra en stor satsning på ett klimatbistånd som ligger utöver enprocentsmålet. På så vis undandrar vi inte resurser från andra viktiga områden. Vänsterpartiet föreslår därför att ett klimatbistånd införs och att 500 miljoner kronor avsätts för detta 2014, utöver den föreslagna biståndsramen, för att användas till förebyggande klimatåtgärder. Detta klimatbistånd bör öka till 1 miljard kronor under 2015 och 2016. Vänsterpartiet anslår vidare 500 miljoner kronor årligen i multilateralt klimatbistånd inom ramen för FN, vilket finansieras med intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en inriktning om klimatbistånd i enlighet med det ovan anförda.

Att utveckla en hållbar livsmedelsproduktion är samtidigt en central förutsättning både för att minska fattigdomen och för att minska jordbrukets klimatpåverkan.

Ett av de stora hoten mot en utveckling av jordbruket och matsäkerheten i syd är s.k. landgrabbing, som innebär att stora landområden hamnar under utländska investerares kontroll. Eftersom föga hänsyn tas till de människor som lever av jorden är landgrabbing en orättfärdig handel med jordbruksmark och ett växande problem i framför allt Afrika. När företag och enskilda länder med hjälp av utländskt kapital lägger under sig stora markområden berövas fattiga bönder sin mark och därmed sina möjligheter att försörja sig. När småskaligt jordbruk av livsmedelsgrödor ersätts med storskaligt jordbruk av exportprodukter eller bioenergiproduktion, ökar oftast konsumtionen av vatten kraftigt medan den biologiska mångfalden minskar.

Regeringen har när det gäller jordbruksutveckling i syd valt att alltmer fokusera på stora internationella investeringar. Vänsterpartiet anser att Sverige i stället bör fokusera på att stödja småbönder, deras organisationer och möjligheter att utveckla sin produktion på ett hållbart sätt. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om hur Sverige kan stärka stödet inom utvecklingssamarbetet till fattiga bönder och deras organisationer. Regeringen bör också återkomma med förslag om hur Sveriges bistånd kan stärka institutioner och lagstiftning i syd för att stärka fattiga bönders rätt till jorden de brukar samt ta fram riktlinjer för det svenska utvecklingssamarbetet som tydliggör att svenska biståndsmedel inte får bidra till landgrabbing.

Trots att det råder bred enighet om att jämställdhetsfrågor är centrala för utveckling saknas det tydliga siffror på hur stor andel av det svenska utvecklingsbiståndet som går till män respektive kvinnor. Uppföljningar av Sveriges arbete med SRHR-frågor visar att biståndsmedlen minskat till detta område sedan 2006, samtidigt som regeringen ofta uppger att området är prioriterat. Det är viktigt både med mål och med uppföljning för att garantera att svenskt bistånd faktiskt bidrar till jämställdhet. Sverige bör därför ha som mål att minst 50 procent av biståndet ska gå till kvinnor.

Frågor om SRHR måste prioriteras i Sveriges utvecklingssamarbete. I de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete bör tillgången till sexuell och reproduktiv hälsoservice, inklusive tillgång till preventivmedel och materiel som används vid förlossningar och säkra aborter lyftas fram. Vänsterpartiet anser att andelen bilateralt och multilateralt bistånd till SRHR-relaterad verksamhet bör ökas så att den uppgår till minst 10 procent av det svenska biståndet.

För att Sverige ska kunna stödja hbtq-organisationer även i länder där situationen för hbtq-personer är som svårast krävs en ökad flexibilitet. Den norska motsvarigheten till RFSL har fått relativt stor frihet att fördela pengar till hbtq-organisationer i syd. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur stödet till hbtq-organisationer i syd kan förstärkas och göras mer flexibelt.

Trots de stora framstegen i synen på hbtq-frågor i delar av Latinamerika det senaste decenniet är fortfarande homo- och transfobi djupt rotade samhällsproblem. Sverige bör inom ramen för sitt utvecklingssamarbete utöka det politiska såväl som det ekonomiska stödet till hbtq-rörelsens arbete i Latinamerika.

Att få organisera sig på sin arbetsplats och bilda fria och oberoende fackföreningar är en grundläggande mänsklig rättighet, som kränks och inskränks i ett flertal latinamerikanska länder. Samtidigt som de fackliga rättigheterna har stärkts i en rad länder och den fackliga rörelsen har spelat en avgörande roll i konsolideringen av demokratin i ett flertal länder kan vi konstatera att de fackliga rättigheterna har kränkts genom en mängd olika metoder i delar av Latinamerika: fysiskt våld, inskränkande lagar och ovilja att se till att lagarna respekteras. Många latinamerikaner arbetar fortfarande i den informella sektorn eller som hembiträden och saknar därigenom grundläggande fackliga rättigheter. Sverige bör inom sitt utvecklingssamarbete med Latinamerika förstärka arbetet med att understödja fackliga rättigheter och möjligheter att organisera sig fackligt på sina arbetsplatser.

Vänsterpartiet önskar se ett utvecklat samarbete och utbyte mellan Sverige och länderna i Latinamerika inom såväl handel, ekonomi, forskning och fattigdomsbekämpning som vad gäller fredsfrämjande arbete, demokrati och mänskliga rättigheter. I budgetpropositionen för 2014 aviserar regeringen att Sveriges bilaterala bistånd till Bolivia ska fasas ut de när-

maste åren. Vänsterpartiet anser att det finns ett stort behov av svenskt utvecklingssamarbete i flera latinamerikanska länder och anser att Sverige ska fortsätta bedriva utvecklingssamarbete med Bolivia.

Sverige bedrev från början av 1980-talet ett omfattande utvecklingssamarbete med El Salvador fram till utfasningen av detta bistånd, som regeringen beslutade om 2007. När utfasningen presenterades aviserades att traditionella former för bistånd skulle ersättas med aktörssamverkan där svenska företag, myndigheter, universitet och högskolor, fackföreningar, kommuner och landsting, enskilda organisationer och institutioner ska samverka med motsvarande aktörer i låg- och medelinkomstländer. Det är dock svårt att se några exempel på sådan aktörssamverkan. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att ta initiativ till att utveckla aktörssamverkan mellan El Salvador och Sverige.

Sveriges utvecklingssamarbete med Sydafrika inleddes på 1960-talet genom humanitärt stöd till ANC för att under demokratiseringen av Sydafrika övergå till ett mer traditionellt bilateralt utvecklingssamarbete. Sedan millennieskiftet har det svenska utvecklingssamarbetet successivt minskat och främst inriktats på frågor som rör hiv/aids. Utvecklingssamarbetet upphör vid utgången av 2013 när Sveriges landstrategi för Sydafrika löper ut och ska övergå i s.k. aktörssamverkan. Regeringen bör få i uppdrag att ta fram en strategi för framtida aktörssamverkan mellan Sydafrika och Sverige.

Burkina Faso är ett land med stora utvecklingsutmaningar. Landet är i dag ett av världens fattigaste länder. Samtidigt har landet lyckats nå goda resultat för vissa av millenniemålen, bl.a. när det gäller en ökning av andelen flickor i skolan, minskad mödra- och barnadödlighet samt minskad spridning av hiv/aids.

Sverige bedriver sedan 2001 utvecklingssamarbete med Burkina Faso med goda resultat. Trots de goda resultaten beslutade regeringen 2012 om en utfasning av det svenska utvecklingssamarbetet med landet. Vänsterpartiet anser att Sverige ska fortsätta att bedriva ett långsiktigt utvecklingssamarbete med Burkina Faso.

Folkrörelser och frivilligorganisationer i Sverige spelar även i fortsättningen en viktig roll inom biståndet. En framgångsrik svensk utvecklingspolitik förutsätter arbete såväl genom de multilaterala organisationerna som genom bilateralt samarbete och genom folkrörelserna. Tack vare alla de svenskar som ideellt har engagerat sig i solidaritets- och biståndsarbetet har svensk utvecklingspolitik dessutom fått en tydligare folklig förankring och tillförts viktig perspektiv.

En viktig, om än liten, del av folkrörelsernas arbete har varit deras informationsarbete. Ett svenskt bistånd av hög kvalitet förutsätter en svensk biståndsdebatt av hög kvalitet. Under den borgerliga regeringen har anslagen för informationsarbetet skurits ned kraftigt, och en egeninsats har införts. En direkt konsekvens är att flera mindre resursstarka organisationer fått svårt att delta i utvecklingsdebatten och en rad tidskrifter om



utvecklingsfrågor har tvingats lägga ned. Informationsstödet har en viktig roll att fylla och det bör ökas. Dagens krav på egeninsats för informationsarbete bör avskaffas helt.

Oberoende utvärderingar, framtagna av Sadev och Riksrevisionen, har visat på bristande resultat när det gäller Swedfunds förmåga att bidra till fattigdomsbekämpning. Swedfunds verksamhet har kantats av starkt kritiserade projekt. Därför anser Vänsterpartiet att riksdagen ska avslå regeringens förslag att bemyndiga regeringen att under 2014 besluta om ett kapitaltillskott till Swedfund.

BILAGA 1

## Förteckning över behandlade förslag

### Propositionen

*Proposition 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 utgiftsområde 7:*

1. Riksdagen fastställer biståndsramen för 2014 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2014 (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen godkänner målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som regeringen föreslår (avsnitt 2.3).
3. Riksdagen godkänner att målet för utgiftsområdets underindelning Internationellt utvecklingsamarbete upphör att gälla (avsnitt 2.3).
4. Riksdagen godkänner att målet för utgiftsområdets underindelning Reformsamarbete i Östeuropa upphör att gälla (avsnitt 2.3).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 62 676 000 000 kronor 2015–2025 (avsnitt 2.8.1).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 2.8.1).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2014 besluta om kapitaltillskott på högst 400 000 000 kronor till Swedfund International AB (avsnitt 2.8.1).
8. Riksdagen anvisar för budgetåret 2014 ramanslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, vad gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt uppställning.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2014 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2015–2017 (avsnitt 2.8.5).
10. Riksdagen anvisar för budgetåret 2014 ett ramanslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt uppställning.

## Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

### *2013/14:U201 av Hans Linde m.fl. (V):*

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om hur Sverige kan stärka stödet inom utvecklingssamarbetet till fattiga bönder och deras organisationer.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om hur Sveriges bistånd ska kunna stärka institutioner och lagstiftning i syd för att stärka fattiga bönders rätt till jorden de brukar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att svenska biståndsmedel inte bör få bidra till s.k landgrabbing.

### *2013/14:U202 av Björn Söder (SD):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphöra med allt bistånd till den palestinska myndigheten.

### *2013/14:U203 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):*

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur stödet till hbtq-organisationer i syd kan förstärkas och göras mer flexibelt.

### *2013/14:U204 av Amineh Kakabaveh m.fl. (V):*

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör öka sitt bistånd till undervisning om kvinnors hälsa och till upplysning om könsstympningens fysiska och psykiska skadeverkningar i de länder där könsstympning förekommer.

### *2013/14:U208 av Hans Linde m.fl. (V):*

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sitt utvecklingssamarbete bör utöka det politiska såväl som det ekonomiska stödet till hbtq-rörelsens arbete i Latinamerika.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom sitt utvecklingssamarbete med Latinamerika ska förstärka arbetet med att understödja fackliga rättigheter och möjligheten till facklig organisering.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör fortsätta bedriva långsiktigt utvecklingssamarbete med Bolivia.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att utveckla aktörssamverkan mellan El Salvador och Sverige.

*2013/14:U210 av Barbro Westerholm (FP):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på forskning, förbättrad diagnostik och behandling av tuberkulos sett ur ett globalt perspektiv.

*2013/14:U217 av Krister Hammarbergh (M):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i internationella organ och i bilaterala kontakter bör verka för att utbildning prioriteras inom det humanitära biståndet.

*2013/14:U218 av Åsa Lindestam och Thomas Strand (båda S):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över hur Sveriges bistånd även kan komma kvinnor som brukar mark till del i de fall de saknar lagfart och hur de kan få ta del av det statsfinansierade återuppbyggnadsstödet.

*2013/14:U221 av Bodil Ceballos m.fl. (MP):*

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka stödet generellt till lägren via olika FN-organ.

*2013/14:U222 av Bodil Ceballos m.fl. (MP):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte fasa ut bistånd i konflikt- och postkonfliktländer där Sverige drivit ett långsiktigt MR-bistånd.

*2013/14:U223 av Anna-Lena Sörenson (S):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen och svenska myndigheter genom informationsdelning, medfinansiering och andra åtgärder bör underlätta för svenskt näringsliv att mer aktivt medverka i utvecklingssamarbeten inom FN:s ram.

*2013/14:U233 av Emma Henriksson (KD):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det svenska utvecklingssamarbetet även i fortsättningen bör ha främjandet av de mänskliga fri- och rättigheterna som både utgångspunkt och mål.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett fortsatt PAO-stöd samt utvecklingsinsatser avsedda att främja jämställdhet, religionsfrihet och skydd av MR-försvarare.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om biståndsinsatser riktade till barn och unga.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att även framöver stödja det civila samhällets utvecklingsfrämjande insatser.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatta satsningar på företagar- och entreprenörskapsdrivna utvecklingsinsatser.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att inrätta en resurspool bestående av tematiska och geografiska experter från både Sverige och mottagarländerna.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av satsningar på utvecklingsinsatser med högre risk.

*2013/14:U235 av Hans Linde m.fl. (V):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ökat politiskt och ekonomiskt självbestämmande ska vara en av de centrala utgångspunkterna för Sveriges utvecklingssamarbete med Afrika.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att världens fattigaste länder får totala och ovillkorade skuldavskrivningar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör få i uppdrag att ta fram en strategi för framtida aktörssamverkan mellan Sydafrika och Sverige.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör fortsätta bedriva ett långsiktigt utvecklingssamarbete med Burkina Faso.

*2013/14:U245 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

*2013/14:U253 av Anita Brodén m.fl. (FP):*

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett ökat engagemang för millenniemålets uppfyllande.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om demokratiseringsinsatser.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att Sverige fortsätter att driva på övriga länder att leva upp till sina biståndslöften.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om additionellt klimatbistånd, grön teknikutveckling och tekniköverföring.

*2013/14:U261 av Maria Lundqvist-Brömster (FP):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge mer makt åt kvinnorna inom biståndspolitiken.

*2013/14:U263 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):*

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag att bemyndiga regeringen att under 2014 besluta om kapitaltillskott till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB på högst 400 000 000 kronor (avsnitt 2.8.1 i propositionen).

*2013/14:U264 av Hans Linde m.fl. (V):*

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige måste koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete till millenniemålets och PGU:s uppfyllande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU och andra internationella forum aktivt bör verka för att de mål som har satts upp för det internationella biståndet inom ramen för millenniemålets uppfyllande blir verklighet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att enprocentsmålet för svenskt bistånd ska göras om till ett enprocentsgolv som utvecklingssamarbetet inte får understiga.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att allt utvecklingsbistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov och respektera dess suveränitet och inte förknippas med ekonomiska villkor.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inte ska koppla sitt utvecklingssamarbete till IMF:s makroekonomiska krav.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ha som mål att minst 50 procent av biståndet ska gå till kvinnor.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka andelen bi- och multilateralt bistånd till SRHR-relaterad verksamhet till 10 procent av biståndsbudgeten.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillgången till sexuell och reproduktiv hälso-service och utförandet av säkra aborter ska lyftas fram i de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sin utvecklingspolitik regelmässigt ska redovisa hur och på vilket sätt man implementerar FN:s kvinnokonvention i sitt arbete.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en inriktning om klimatbistånd.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom OECD/Dac bör arbeta för att åtaganden enligt Kyotoprotokollet inte får räknas som utvecklingssamarbete.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även avräkningar för flyktingmottagande, skuldavskrivningar, utländska studenter vid svenska högskolor och ambassadkostnader på biståndsbudgeten i framtiden ska redovisas inom ramen för Open Aid-initiativet.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla aktörer som arbetar med bistånd och utvecklingssamarbete ska följa Sveriges politik för global utveckling samt Sveriges officiella utvecklingsmål.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för förändringar av Dacs regelverk så att kostnader för flyktingmottagande, skuldavskrivningar och utländska studenter inte ska kunna räknas som bistånd.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att egeninsats för frivilligorganisationers informationsarbete helt bör avskaffas.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingsfrågor i EU.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör tillsätta en skuldrevision enligt norsk modell för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar som är legitima.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att de fattigaste länderna får totala och ovillkorade skuldavskrivningar.

*2013/14:U265 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka satsningarna på humanitärt bistånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för rent vatten och grundläggande sanitet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en kraftansträngning internationellt för att uppnå målsättningen i millenniemål 7 om att halvera andelen som inte har tillgång till säker sanitet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att tillgången till rent vatten och säker sanitet för alla människor ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att det i den nya utvecklingsagendan efter 2015 finns en medvetenhet om sambandet mellan tillgången till rent vatten och säker sanitet och andra utvecklingsmål och områden, bl.a. hälsa, jämställdhet och utbildning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att jordbruksutveckling och säker tillgång till livsmedel ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka biståndet till utbildningsinsatser och i högre grad rikta dessa insatser till de minst utvecklade länderna.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bistånd riktat till demokrati och mänskliga rättigheter.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka biståndet riktat till ekonomisk utveckling.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka biståndet till organisationen UNHCR så att den kan hjälpa fler flyktingar i krisers närområde.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte göra avräkningar i biståndet för flyktingmottagning i Sverige.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i biståndet prioritera de minst utvecklade länderna och avsluta biståndet till medelinkomstländer.



14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avsluta reformsamarbetet i Östeuropa.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avveckla biståndsformen budgetstöd i dess nuvarande form i det svenska bilaterala biståndet.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i högre grad kanalisera bistånd genom svenska organisationer i det civila samhället.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast förbättra insynen i verksamheten och tillgången till utvärderingar av nya Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte göra avräkningar i biståndet för biståndsministerns och dess statssekreterares löner.

*2013/14:U266 av Annika Qarlsson (C):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sitt internationella utvecklingssamarbete ska öka stödet som ger tillgång till säkra och lagliga aborter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i sitt internationella policyarbete och inom ramen för Sveriges engagemang i de globala initiativen för att minska mödradödligheten särskilt ska lyfta fram kvinnors rätt till säker abort.

*2013/14:U269 av Lars Johansson m.fl. (S):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige satsar biståndsresurser för att möjliggöra för den somaliska diasporan att bli en aktiv aktör för att återbygga sitt hemland.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att studieförbunden engageras för att tillsammans med den somaliska diasporan vara med och utveckla Somalia.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sjukhus och vårdhögskolor engageras i arbetet med att bygga upp lokala hälsocentraler för kvinnor och barn tillsammans med den somaliska diasporan och studieförbund.

*2013/14:U275 av Johnny Skalin (SD):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i huvudsak neka bistånd till länder som inte tecknar återtagandeavtal i enlighet med svenska önskemål.

*2013/14:U279 av Bodil Ceballos m.fl. (MP):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om biståndets nya mål och den biståndspolitiska plattformen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om klimatsatsningar i utvecklingsländer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avräkningar för flyktingmottagandet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skuldavskrivningar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avräkningar för utrikesförvaltningens förvaltningskostnader.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öronmärka resurser till informationsanslaget.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvärdering av och resurser för det multilaterala biståndet.
9. Riksdagen anvisar anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med de ändringar i förhållande till regeringens förslag som framgår av tabellen under avsnitt 3.

*2013/14:U284 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda M):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av Sveriges möjligheter att bidra till att FN:s millenniemål uppfylls.

*2013/14:U287 av Thomas Strand m.fl. (S):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagen ska slå vakt om det svenska enprocentsmålet och att biståndsanslaget ska användas till fattigdomsbekämpning.

*2013/14:U290 av Sara Karlsson m.fl. (S):*

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prioritera SRHR-frågor inom det svenska biståndet.

*2013/14:U297 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S):*

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hbt-perspektiv i utvecklingssamarbetet.

*2013/14:U298 av Urban Ahlin m.fl. (S):*

1. Riksdagen avslår regeringens föreslagna kapitaltillskott till Swedfund International AB på 400 000 000 kronor under 2014; dessa medel ska kvarstå i anslaget 1:1 och disponeras i enlighet med vad motionen föreslår.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om klimat och gröna jobb.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om svenskt demokratistöd.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om humanitärt bistånd till Västsaharas flyktingar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om styrning och kvalitetssäkring.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om anslag till FN-organ.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om långsiktiga åtaganden och fortsatt bilateralt samarbete med Bolivia.

*2013/14:U303 av Urban Ahlin m.fl. (S):*

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.3 Mål för internationell utveckling.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.5.2 Livsmedelsförsörjning.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.6 Utbildning och forskning.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.7 Hälsa.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.8 Vatten och sanitet.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.9 God och demokratisk samhällsstyrning.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.9.1 Trygghetssystem.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.9.2 Kapitalflykt.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.10 Demokrati och mänskliga rättigheter.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.14 Det civila samhällets utvecklings-samarbete.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.15 EU:s utvecklingssamarbete.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.16 Multilateralt utvecklingssamarbete.

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.17 En procent av BNI till utvecklings-samarbete.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.18 Resultat, effektivitet och uppföljning.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.19 Se över organisation, roller och hantering.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionens avsnitt 2.20 Framtiden – en utvecklingsagenda efter 2015.

*2013/14:U309 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkor för bistånd till Palestina.

*2013/14:U311 av Julia Kronlid m.fl. (SD):*

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka biståndet till de västahariska flykting-lägren.

*2013/14:U316 av Åsa Romson m.fl. (MP):*

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige på olika sätt ska stödja civilsamhällets organisationer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja deltagande demokrati.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att satsa på forskning och andra åtgärder för att effektivisera och ersätta resursanvändningen på hemmaplan.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att finansiera klimatåtgärder med nya medel, utöver riksdagens beslut om 1 procent av BNI till bistånd.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öppet och tydligt redovisa vilka nya klimatinsatser som görs.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att aktivt verka för internationell idéutveckling och dialog för att få till stånd innovativa finansieringsmekanismer.

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka det bilaterala stödet och inom EU och andra forum verka för en ökning av det multilaterala stödet till utveckling av ekologiskt jordbruk, i synnerhet det småskaliga jordbruket i Afrika söder om Sahara.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att motverka satsningar med betydande negativa konsekvenser för biologisk mångfald.
42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge stöd till uppbyggnad av nationella institutioner och den ideella miljörörelsen för att värna biologisk mångfald i utvecklingsländer.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ställa om våra egna städer till resurssnåla och hållbara.
46. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se till att svenska företag inte bidrar till s.k. landgrabbing.
75. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta att avsätta minst 1 procent av BNI till internationellt bistånd och trycka på det stora antal länder som inte levt upp till FN:s mål om 0,7 procent i bistånd.
76. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta ett tydligt och transparent system som visar hur avräkningarna bidrar till fattigdomsbekämpning.
77. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör särredovisa vad som är bistånd och vad som är internationella åtaganden för klimatfinansiering.
78. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utgå från fattiga människors verklighet och stödja uppbyggnaden av samarbetsländernas demokratiska system och förvaltning.
79. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för en förenklad och samordnad hantering av planering och resultatredovisning och ta ömsesidigt ansvar för biståndets kvalitet.
82. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta kulturens roll i svenskt utvecklingssamarbete.
83. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla dialogen med Briksländerna och andra utvecklingsaktörer, såsom de stora privata fonderna.
84. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvidga informationsanslaget.

85. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka andelen av biståndet som går till kommunala och regionala partnerskap.

## BILAGA 2

## Regeringens och oppositionens anslagsförslag

## Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	MP	SD	V
1:1	Biståndsverksamhet	30 678 462	+1 600 000	-9 450 657	+2 013 000
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	985 189		-150 000	
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	14 319		-5 000	
1:4	Folke Bernadotteakademien	98 018		-27 000	
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete <sup>1</sup>	40 000			
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	15 000			
Nya anslag					
99:1	Särskilt stöd till UNHCR			+1 000 000	
99:2	Klimatbistånd				+1 000 000
<b>Summa för utgiftsområdet</b>	<b>31 830 988</b>	<b>±0</b>	<b>+1 600 000</b>	<b>-8 632 657</b>	<b>+3 013 000</b>

<sup>1</sup> Förslaget om anslag har lagts fram av Riksrevisionen.

BILAGA 3

## Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2014 inom  
utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*Tusental kronor*

<b>Ramanslag</b>		<b>Avvikelse från regeringen</b>	<b>Utskottets förslag</b>
1:1	Biståndsverksamhet	±0	30 678 462
1:2	Styrelsen för internationellt utveck- lingssamarbete (Sida)	±0	985 189
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	±0	14 319
1:4	Folke Bernadotteakademin	±0	98 018
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete <sup>1</sup>	±0	40 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	±0	15 000
<b>Summa för utgiftsområdet</b>		<b>±0</b>	<b>31 830 988</b>

<sup>1</sup> Förslaget om anslag har lagts fram av Riksrevisionen.



## BILAGA 4

# Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkterna 3 och 25

Motion	Motionärer	Yrkanden
<b>3. Biståndsramen och anslagen för 2014 inom utgiftsområde 7</b>		
<i>a) Biståndsramen</i>		
2013/14:U245	Julia Kronlid m.fl. (SD)	i denna del
2013/14:U264	Hans Linde m.fl. (V)	5
2013/14:U303	Urban Ahlin m.fl. (S)	21
2013/14:U316	Åsa Romson m.fl. (MP)	75 i denna del
<i>b) Avräkningar från biståndsramen</i>		
2013/14:U245	Julia Kronlid m.fl. (SD)	i denna del
2013/14:U263	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	1 i denna del
2013/14:U265	Jimmie Åkesson m.fl. (SD)	12 och 18
2013/14:U279	Bodil Ceballos m.fl. (MP)	3
<i>c) Anslag och anslagsvillkor för 2014 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd</i>		
2013/14:U201	Hans Linde m.fl. (V)	1–3
2013/14:U202	Björn Söder (SD)	
2013/14:U203	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	2
2013/14:U208	Hans Linde m.fl. (V)	5, 7, 9 och 10
2013/14:U221	Bodil Ceballos m.fl. (MP)	6
2013/14:U222	Bodil Ceballos m.fl. (MP)	1
2013/14:U235	Hans Linde m.fl. (V)	4 och 8
2013/14:U245	Julia Kronlid m.fl. (SD)	i denna del
2013/14:U263	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	1 i denna del
2013/14:U264	Hans Linde m.fl. (V)	2, 6, 7, 9–11, 15 och 21
2013/14:U265	Jimmie Åkesson m.fl. (SD)	1, 2, 6, 8–11, 13, 14 och 16
2013/14:U279	Bodil Ceballos m.fl. (MP)	2, 6 och 9
2013/14:U298	Urban Ahlin m.fl. (S)	2–4, 6 och 7
2013/14:U303	Urban Ahlin m.fl. (S)	9–13, 15 och 18
2013/14:U309	Julia Kronlid m.fl. (SD)	3
2013/14:U311	Julia Kronlid m.fl. (SD)	3
2013/14:U316	Åsa Romson m.fl. (MP)	1, 2, 20, 21, 30, 42, 43, 78, 84 och 85
<i>e) Bemyndigande om kapitaltillskott till Swedfund</i>		
2013/14:U263	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	2
2013/14:U298	Urban Ahlin m.fl. (S)	1
<b>25. Vissa övriga frågor</b>		
2013/14:U204	Amineh Kakabaveh m.fl. (V)	5

Motion	Motionärer	Yrkanden
2013/14:U210	Barbro Westerholm (FP)	
2013/14:U217	Krister Hammarbergh (M)	
2013/14:U218	Åsa Lindestam och Thomas Strand (båda S)	
2013/14:U223	Anna-Lena Sörenson (S)	
2013/14:U233	Emma Henriksson (KD)	1–7
2013/14:U253	Anita Brodén m.fl. (FP)	3 och 5–7
2013/14:U261	Maria Lundqvist-Brömster (FP)	
2013/14:U266	Annika Qarlsso (C)	1 och 2
2013/14:U269	Lars Johansson m.fl. (S)	1–3
2013/14:U275	Johnny Skalin (SD)	
2013/14:U284	Finn Bengtsson och Betty Malmberg (båda M)	
2013/14:U287	Thomas Strand m.fl. (S)	
2013/14:U290	Sara Karlsson m.fl. (S)	
2013/14:U297	Jonas Gunnarsson m.fl. (S)	7

BILAGA 5

## Reservantens anslagsförslag

**Reservation 4, punkt 3 (SD)**Förslag till beslut om anslag för 2014 inom  
utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*Tusental kronor*

<b>Ramanslag</b>		<b>Avvikelse från regeringen</b>	<b>Reservanternas förslag</b>
1:1	Biståndsverksamhet	-9 450 657	21 227 805
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	-150 000	835 189
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	-5000	9 319
1:4	Folke Bernadotteakademin	-27 000	71 018
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	±0	40 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	±0	15 000
99:1	Särskilt stöd till UNHCR	+1 000 000	+1 000 000
99:2	Klimatbistånd	±0	±0
<b>Summa för utgiftsområdet</b>		<b>- 8 632 657</b>	<b>23 198 331</b>